Kraj Vysočina

Vysočina

Výroční zpráva **2008**

OBSAH

Hejtman o Vysočině	3
O Vysočině	5
Samospráva	8
Hospodaření kraje	12
Majetek a investice	16
Fond Vysočiny	21
Regionální rozvoj	23
Cestovní ruch	27
Doprava	29
Územní plánování a stavební řád	36
Zdravotnictví	39
Sociální péče	46
Životní prostředí	50
Zemědělství a lesnictví	58
Vodní hospodářství	68
Kultura a památková péče	73
Školství, mládež a sport	79
Evropská unie a zahraniční vztahy	84
Vztahy s veřejností	88
Krizové řízení a bezpečnost	92
Rozvoj informačních technologií	96
Krajský úřad	104
Seznam organizací zřizovaných krajem	111

SLOVO ÚVODEM

Milí čtenáři,

dostává se k vám již třetí vydání Výroční zprávy kraje Vysočina, ve které naleznete mnoho užitečných informací o našem kraji, souhrn důležitých dat i přehled zásadních událostí roku 2008. Chtěli bychom vám na následujících stránkách představit stručný výčet jednotlivých oblastí, jež kraj Vysočina spravuje a ovlivňuje a které se dotýkají života každého z nás. Ať už se jedná o činnost zdravotnických zařízení, rozvoj sociálních služeb a školství, podporu cestovního ruchu nebo zkvalitňování dopravní infrastruktury.

Součástí výroční zprávy je také nový propagační materiál, jenž má za cíl představit široké veřejnosti náš region jako výjimečné území s pestrou nabídkou atraktivit cestovního ruchu. Jako místo, kde se budete cítit dobře a v němž si řeknete, že tady jste doma nebo sem se aspoň chcete vrátit. Brožura vznikla za přispění evropských fondů v rámci projektu „Vítejte na Vysočině“ a bude vám k dispozici v tištěné podobě nebo volně ke stažení na webových stránkách kraje Vysočina.

V roce 2008 byla zahájena řada významných investičních akcí ve zdravotnictví i na krajských komunikacích. Poprvé byla udělena nejvyšší ocenění kraje Vysočina v podobě Kamenné, Skleněné a Dřevěné medaile a poprvé byli oceněni příslušníci složek integrovaného záchranného systému. Činnost a pohotovost krajských hasičů, policistů a záchranářů prověřilo rozsáhlé cvičení Zóna 2008. Vloni byla podepsána partnerská smlouva se Zakarpatskou oblastí Ukrajiny. To jsou jen některé z významných události, které v roce 2008 ovlivnily život v kraji Vysočina.

Loňský rok byl v celé České republice také obdobím zásadních politických změn na krajské úrovni. V říjnových volbách zvítězila ve všech krajích Česká strana sociálně demokratická a došlo ke změně regionálního politického vedení.
Na Vysočině jsme se vždy snažili v zásadních otázkách o společný postup a souhlasné stanovisko všech politických stran. Jsem přesvědčen, že ve většině otázek se nám to podařilo, a v tomto trendu bych rád pokračoval i v následujících letech.

Věřím, že Výroční zpráva kraje Vysočina za rok 2008 pro vás bude cenným zdrojem zajímavých informací o našem regionu, jež využijete například při své práci nebo při studiu.

MUDr. Jiří Běhounek
hejtman kraje Vysočina

O Vysočině

O VYSOČINĚ

- Vysočina je 5. největší region České republiky a její rozloha je 6 796 km². Zabírá zhruba 9 % celkové plochy státu.
- Název kraje přímo napovídá, že se nachází na podstatné části Českomoravské vrchoviny – geomorfologické oblasti na pomezí Čech a Moravy s typickou zvlněnou krajinou o nadmořské výšce 530 m n. m. Nejvyšším vrcholem v kraji je Javořice u Telče (837 m n. m.).
- Podhorský ráz kraje s sebou nese také velmi ojedinělý styl osídlení. Průměrnou obcí Vysočiny je malá vesnice do 800 obyvatel, nepříliš vzdálená od místního centra – městečka do 10 000 obyvatel.
- Více než 20 000 lidí mají pouhá čtyři města kraje a jen v jednom z nich žije více než 50 000 obyvatel. Celkem má kraj 515 411 (k 31. 12. 2008) obyvatel. Na jednom čtverečním kilometru žije 76 (k 31. 12. 2008) obyvatel, což je třetí nejnižší číslo mezi českými kraji. Vysočina je tak svým charakterem osídlení nejvenkovštější region Česka.
- Krajským městem Vysočiny je Jihlava (nejvýše položené krajské město), kraj se administrativně člení na 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Celkově je v kraji 704 obcí, což je druhý nejvyšší počet mezi kraji.

OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ

Bystřice nad Pernštejnem, Havlíčkův Brod, Humpolec, Chotěboř, Jihlava, Moravské Budějovice, Náměšť nad Oslavou, Nové Město na Moravě, Pacov, Pelhřimov, Světlá nad Sázavou, Telč, Třebíč, Velké Meziříčí, Žďár nad Sázavou

VYSOČINA V ČÍSLECH

Rozloha: 6 796 km², 5. místo mezi 14 českými kraji, 9 % z celkové rozlohy ČR
Počet obyvatel: 515 411 (k 31. 12. 2008)
Počet obcí: 704, druhý nejvyšší počet mezi kraji
Hustota zalidnění: 76 obyvatel na km², třetí nejnižší mezi kraji
Průměrný věk obyvatel: 40,0 roků
Hodnota krajského majetku v roce 2008: 22 748 749 tis. Kč
Počet příspěvkových organizací kraje: 137

VĚDĚLI JSTE, ŽE…

…na Vysočině je 2 900 kilometrů značených turistických tras a 2 250 kilometrů cyklotras?
…každá osmá vepřová kotleta je z Vysočiny?
…na Vysočině jsou dvě chráněné krajinné oblasti, devět přírodních parků a 170 maloplošných chráněných území?
…třetina českých brambor a 15 % skotu v České republice je z Vysočiny?
…asi třetinu území kraje tvoří lesy?
…střední délka života mužů je třetí nejvyšší, u žen je nejvyšší ze všech krajů u nás?
…české i moravské centrum – Praha i Brno – jsou zásobovány pitnou vodou z Vysočiny?
…na Vysočině jsou tři památky UNESCO, což je nejvíce z českých krajů?
…na Vysočině je nejnižší kriminalita v České republice?
…lidé na Vysočině patří podle statistik k nejzdravějším v České republice?

Několik nej… Vysočiny	
Nejvýše položený bod	Javořice, 837 m n. m.
Nejníže položený bod	řeka Jihlava v místě, kde protíná hranice kraje, 239 m n. m.
Obec s nejvyšším počtem obyvatel	Jihlava, 50 859 obyvatel
Obec s nejnižším počtem obyvatel	Vysoká Lhota; 21 obyvatel, okres Pelhřimov
Obec s nejvyšším průměrným věkem	Vysoká Lhota; 60,5 roku, okres Pelhřimov
Obec s nejnižším průměrným věkem	Ždírec; 32,5 roku, okres Havlíčkův Brod

Zdroj: ČSÚ Jihlava

Samospráva

HEJTMAN VYSOČINY

Nejvyšším představitelem kraje je hejtman. Zastupuje kraj navenek, vede jednání rady i zastupitelstva. Hejtmanem Vysočiny je MUDr. Jiří Běhounek.

RADA KRAJE VYSOČINA

Rada je výkonný orgán samosprávného kraje. Na Vysočině má devět členů.
Složení rady kraje k 14. 11. 2008:

MUDr. Jiří Běhounek
hejtman
oblast zdravotnictví

Ing. Libor Joukl
náměstek hejtmana
oblast dopravy a majetku

Ing. Vladimír Novotný
náměstek hejtmana
oblast financí a grantové politiky

Ing. Bc. Martin Hyský
člen rady kraje
oblast regionálního rozvoje

RNDr. Marie Kružíková
členka rady kraje
oblast školství

Ing. Josef Matějek
člen rady kraje
oblast lesního a vodního hospodářství

Ing. Tomáš Škaryd
člen rady kraje
oblast kultury a cestovního ruchu

Zdeněk Ryšavý
člen rady kraje
oblast informatiky, životního prostředí
a územního plánování

Bc. Petr Krčál
člen rady kraje
oblast sociálních záležitostí

Politické složení Rady kraje Vysočina

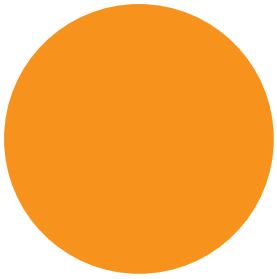

ČSSD – 9

Rada jako pomocné a poradní orgány pro svá rozhodnutí zřizuje komise.

Komise rady		
Bezpečnostní	Sociální a pro oblast protidrogové politiky	Dopravní
Pro zemědělství a životní prostředí	Zdravotní	Pro sport a volný čas
Rozpočtová	Kultury, cestovního ruchu a vnějších vztahů	

ZASTUPITELSTVO KRAJE VYSOČINA

Zastupitelstvo je nejvyšší samosprávný orgán kraje. Na Vysočině má 45 členů.

Zastupitelé kraje Vysočina:

- Antonín Pavel, MUDr. ČSSD
- Báňa Miroslav, Mgr. ČSSD
- Bečková Zdeňka ČSSD
- Běhounek Jiří, MUDr. ČSSD
- Brož Ladislav KSČM
- Cejpek Stanislav ODS
- Černý Vladimír, Ing. ČSSD
- Dobrý Zdeněk, PhDr. KSČM
- Doležal Jaroslav ČSSD
- Fischerová Jana, Ing., CSc. ODS
- Hájek Pavel, Ing. ODS
- Houška Miroslav, Ing. KDU-ČSL
- Hromádková Dagmar, Mgr. ČSSD
- Hulák Jaroslav KDU-ČSL
- Hyský Martin, Ing. Bc. ČSSD
- Jež Jiří, Ing. Bc. ODS
- Joukl Libor, Ing. ČSSD
- Karas Jan, Ing. KDU-ČSL
- Kodet Václav, Ing. KDU-ČSL
- Kovanda Bohumil, Mgr. ČSSD
- Krčál Petr, Mgr. ČSSD
- Kružíková Marie, RNDr. ČSSD
- Kučera Jiří, Mgr. ODS
- Kučerová Pavla ČSSD
- Matějek Josef, Ing. ČSSD
- Máca Stanislav, RNDr. ČSSD
- Nekula Jan, Ing. ODS
- Novotný Vladimír, Ing. ČSSD
- Oulehla Drahoslav, JUDr. KSČM
- Pačiska Karel, Ing. ČSSD
- Plodík Milan KSČM
- Popelka Miloslav ODS
- Rohovský Ivo ODS
- Rusová Marie, JUDr. KSČM
- Ryšavý Zdeněk ČSSD
- Slámečka Jan KSČM
- Soukup Jaroslav, Ing., MBA ČSSD
- Tvrdý Karel, RSDr. KSČM
- Uchytil Jiří, Ing. ČSSD
- Vlach Jiří, RSDr. KSČM
- Vondráček Jiří, Bc. KDU-ČSL
- Vymazal Jaroslav, Ing. ODS
- Vystrčil Miloš, RNDr. ODS
- Šíp Stanislav ODS
- Škaryd Tomáš, Ing. ČSSD

Politické složení zastupitelstva kraje Vysočina

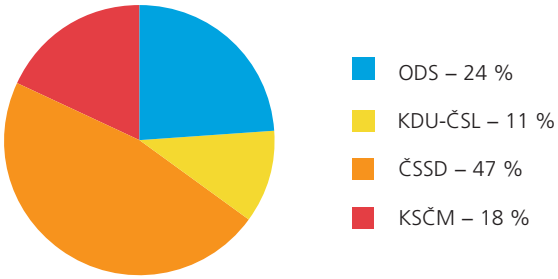

Výbory zastupitelstva kraje	
Finanční	Kontrolní
Pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost	Pro regionální rozvoj
Legislativní výbor	Výbor pro udělování medailí kraje Vysočina

Orgány kraje			
Zastupitelstvo kraje	Rada kraje	Hejtman	Krajský úřad
Výbory zřizované zastupitelstvem kraje	Komise zřizované radou kraje		Odbory krajského úřadu
			Oddělení jednotlivých odborů

Hospodaření kraje

Úvodní slova k hospodaření kraje Vysočina bývala vždy plná optimismu a hrdosti na dobré hospodaření. V minulých letech do rozpočtu bez problémů natékalo každý měsíc o několik desítek milionů Kč více než v letech minulých a krajská kasa se uspokojivě plnila. Ekonomika země šla nahoru, podnikatelům se dařilo a krajský rozpočet vykazoval přebytky.

Přichází však horší doba. Právě rok 2008 již nebyl takto typickým rokem. Hospodaření kraje sice vykázalo přebytek a daňové příjmy byly stále ještě velmi dobré, koncem roku ale ekonomiku státu postihla nastupující finanční a hospodářská krize a s několikaměsíčním zpožděním poté začala ovlivňovat i příjmovou stránku krajské pokladny.

Nové vedení kraje naštěstí zaregistrovalo změnu vývoje národní ekonomiky včas. Ihned byla zapracována první reakce na předpokládaný pokles příjmů, a to ještě při dokončování a úpravách rozpočtu kraje pro příští rok. Právě nová zkušenost s jiným přístupem k tvorbě rozpočtu se jistě bude hodit pro další sestavování rozpočtů kraje Vysočina, například v době plného rozvoje celosvětové finanční krize a na ni navazující hospodářské recese.

Pro příští roky je totiž perspektiva v oblasti příjmů velmi pesimistická. Příjmy budou zřejmě nižší řádově o několik set milionů Kč, a to bude situace nová a nepříjemná. Takový významný propad v příjmech zatím žádné vedení kraje nemuselo řešit.

I na tuto situaci musíme být a jsme připraveni. Kolektiv pracovníků, již se starají o rozpočtování a finance kraje, je velmi zodpovědný a dokáže ve spolupráci se samosprávou připravit rozpočty, které udrží hospodaření Vysočiny na dobré úrovni a přispějí k rozvoji kraje i v krizových obdobích.

Ing. Vladimír Novotný
náměstek hejtmana pro oblast financí a grantových programů

HOSPODAŘENÍ KRAJE

V roce 2008 hospodařil kraj Vysočina stejně jako v předchozích letech tak, že bylo dosaženo převahy zdrojů rozpočtu nad jeho výdaji. Příjmy a výdaje krajů s posilováním jejich faktického vlivu stále narůstají a nejinak je tomu i v případě Vysočiny. V roce 2008 tvořily příjmy Vysočiny 8,4 miliardy Kč a výdaje 7,7 miliardy Kč.

Vývoj příjmů rozpočtu kraje Vysočina (v tis. Kč)

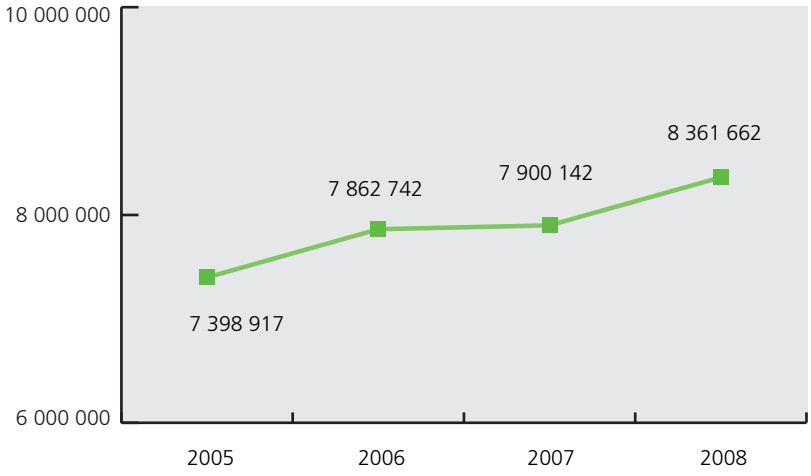

Vývoj výdajů rozpočtu kraje Vysočina (v tis. Kč)

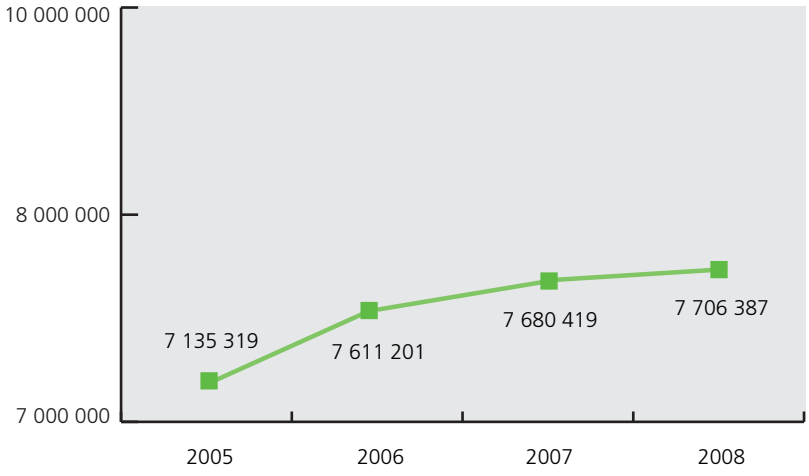

Struktura příjmů rozpočtu kraje Vysočina v roce 2008 (celkové příjmy 7 507 mil. Kč)

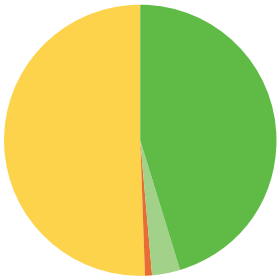

- Daňové – 3 432 mil. Kč
- Nedaňové (pronájmy, úroky, odvody) – 252 mil. Kč
- Kapitálové (z prodeje nemovitostí) – 8 mil. Kč
- Přijaté transfery (včetně 3,7 mld. Kč na platy učitelů) – 3 815 mil. Kč

Struktura výdajů rozpočtu kraje Vysočina v roce 2008 dle kapitol

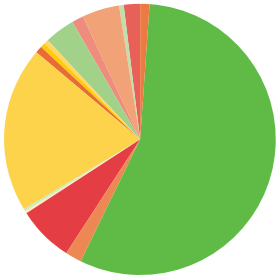

- Zemědělství – 97 mil. Kč
- Školství, mládeže a sportu – 4 108 mil. Kč
- Kultura – 144 mil. Kč
- Zdravotnictví – 504 mil. Kč
- Životní prostředí – 5 mil. Kč
- Územní plánování – 13 mil. Kč
- Doprava – 1 452 mil. Kč
- Sociální věci – 61 mil. Kč
- Požární ochrana a IZS – 12 mil. Kč
- Zastupitelstvo kraje – 47 mil. Kč
- Krajský úřad – 262 mil. Kč
- Regionální rozvoj – 102 mil. Kč
- Nemovitý majetek – 337 mil. Kč
- Informatika – 29 mil. Kč
- Rezerva a rozvoj kraje – 140 mil. Kč

Majetek a investice

Kraj Vysočina v rámci své působnosti zajišťuje rozsáhlé spektrum úkolů a činností v oblasti školství, zdravotnictví, sociální péče, kultury a dopravy. Pro výkon těchto činností kraj zřizuje 136 příspěvkových organizací, které v naprosté většině využívají budovy a další nemovitý majetek ve vlastnictví kraje. Portfolio nemovitého majetku ve vlastnictví kraje je velmi rozsáhlé a zahrnuje stovky budov i souvisejících pozemků, přes 4 500 kilometrů staveb silnic II. a III. třídy včetně více než 45 milionů m^2 pozemků pod těmito pozemními komunikacemi.

Správa takto rozsáhlého objemu nemovitostí představuje velmi náročnou a trvalou činnost a také velkou zodpovědnost. V oblasti nakládání a hospodaření s nemovitým majetkem kraje rozhodovaly i v roce 2008 samosprávné orgány kraje o stovkách případů prodeje, koupě, pronájmů, věcných břemen a dalších majetkoprávních úkonech souvisejících s nakládáním a správou nemovitého majetku. Významná a náročná je i majetkoprávní příprava rozsáhlé investiční činnosti kraje v oblasti dopravních staveb.

Budovy, jež kraj vlastní, získal většinou při svém vzniku od státu v souvislosti s převzetím zřizovatelské působnosti příspěvkových organizací. Stavebně-technický stav těchto budov ve většině případů nebyl dobrý a postupně jsou dle možností odstraňovány nedostatky a závady, budovy jsou rekonstruovány a modernizovány. Kraj Vysočina v roce 2008 vynaložil přes 300 milionů Kč na nové investice i do rekonstrukcí, modernizací a velkých oprav budov a podařilo se mu významným způsobem zkvalitnit podmínky pro zajišťování úkolů v působnosti kraje.

Při rekapitulaci činnosti kraje v oblasti správy a péče o nemovitý majetek lze výsledky za rok 2008 označit za velmi úspěšné.

Ing. Libor Joukl
náměstek hejtmana pro oblast dopravy a majetku

MAJETEK A INVESTICE

Hodnota nemovitého majetku ve vlastnictví kraje Vysočina a příspěvkových organizací (v tis. Kč)

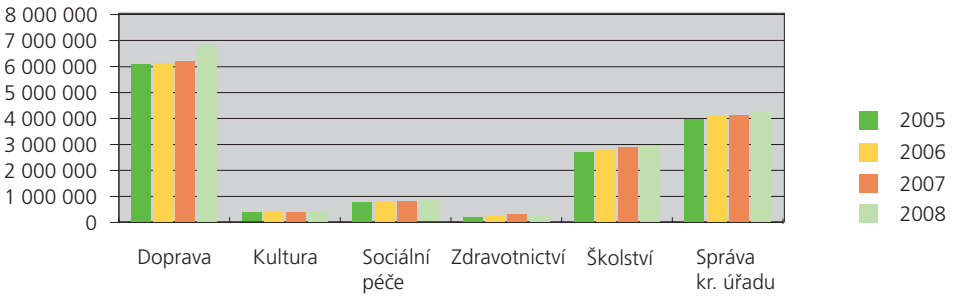

Hodnota nemovitého majetku ve vlastnictví kraje Vysočina a příspěvkových organizací v tis. Kč

Resort	2005	2006	2007	2008
Doprava	6 058 110	6 086 663	6 180 504	6 768 735
Kultura	344 266	348 139	361 037	352 006
Sociální péče	744 248	771 202	784 511	807 434
Zdravotnictví	178 185	219 216	277 550	199 698
Školství	2 683 678	2 793 107	2 850 800	2 901 237
Správa krajského úřadu	3 926 814	4 075 015	4 090 557	4 201 633
Celkem	**13 935 301**	**14 293 342**	**14 544 958**	**15 230 743**

Majetek ve správě krajského úřadu včetně příspěvkových organizací celkem v tis. Kč

		2006	2007	2008
Dlouhodobý nehmotný a dlouhodobý hmotný majetek celkem		20 126 393	21 090 674	22 748 750
Dlouhodobý nehmotný majetek		164 348	177 348	191 978
z toho:	nehmotný majetek	155 304	170 499	184 780
	nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	9 044	6 812	7 197
Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku		–79 480	–87 661	–25 848
Dlouhodobý hmotný majetek		21 097 228	21 830 037	23 043 293
z toho:	nemovitý majetek	14 293 342	14 544 958	15 230 743
	movitý majetek	5 334 343	5 576 878	5 822 576
	nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	1 469 483	1 706 882	1 976 370
	poskytnuté zálohy	60	1 320	13 603
Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku		–3 845 174	–4 032 982	–4 230 569
Dlouhodobý finanční majetek (akcie, podílové listy)		86 743	92 973	18 063
Zásoby		202 886	223 161	203 943
Finanční majetek (ceniny, běžné účty, účty fondů)		1 669 371	2 289 773	3 037 762
Pohledávky za odběrateli a zaměstnanci, zálohy		800 676	543 266	536 517
Ostatní (nesplacené půjčky, poskytnuté výpomoci, přechodné účty)		29 795	54 759	42 903

Přehled rozsahu investiční a neinvestiční výstavby v oblasti pozemního stavitelství

Oblast	Hodnota stavebních prací v tis. Kč
Školství	152 554
Sociální péče	89 042
Zdravotnictví	1 166
Kultura	19 524
Krajský úřad	12 048
Nemocnice – projekty spolufinancované z Regionálního operačního programu	38 857
Celkem	**313 191**

Roční objem investičních a neinvestičních prostředků vložených do budov ve vlastnictví kraje nebo do nových objektů přesáhl 300 milionů Kč a byl v historii kraje nejvyšší. Meziroční nárůst výdajů oproti roku 2007 činí 31 %. Byla zahájena řada významných staveb, které mnohdy zásadním způsobem vytvoří předpoklady pro zlepšení poskytovaných služeb zejména v oblasti sociální péče, zdravotnictví a školství. Nejvýznamnějšími jsou bezesporu akce zaměřené na zlepšení nemocniční infrastruktury. Konkrétně se jedná o interní pavilon v Nemocnici Nové Město na Moravě, hlavní lůžkovou budovou v Nemocnici Pelhřimov a rekonstrukce budovy interny v Nemocnici Havlíčkův Brod s celkovými stavebními náklady ve výši téměř 800 milionů Kč. Rozhodnutí samosprávných orgánů kraje o zahájení realizace významných investic současně generuje velké nároky na finanční zdroje pro další období s předpokladem zajištění významného podílu ze zdrojů fondů Evropské unie.

Ze svého rozpočtu kraj realizoval stavební a projekční práce na několika desítkách stavebních akcí, z nichž mezi nejvýznamnější patří:

Významné investice do nemovitého majetku v roce 2008

- ÚSP Zboží – novostavba lůžk. části s chrán. bydlením (19 100 000 Kč ze stát. rozpočtu) 30 047 202 Kč
- OA a Hotelová škola HB – stavební úpravy II. etapa 19 439 393 Kč
- SPŠ a SOU Pelhřimov – rekonstrukce a nástavba dílen – etapa 16 535 616 Kč
- ÚSP Těchobuz – rekonstrukce ženského oddělení 10 515 744 Kč
- Krajský úřad kraje Vysočina – rekonstrukce DM Věžní ul. Jihlava 9 823 000 Kč
- SŠ řemesel a služeb Moravské Budějovice – rekonstrukce ÚT a elektroinstalace 6 901 059 Kč
- SPŠ stavební Havl. Brod – rekonstrukce elektroinstalace – etapa 6 729 772 Kč
- Domov důchodců Třebíč man. Curieových – úprava vnějšího pláště – etapa 6 530 051 Kč
- Gymnázium, SOŠ, VOŠ Ledeč nad Sázavou – rekonstrukce kuchyně 6 483 777 Kč
- VOŠ a SŠV, zem. a zdrav. Třebíč – rekonstrukce šaten a elektroinstalace 6 295 659 Kč
- SŠ řemesel Třebíč – oprava oken, konstrukcí a elektroinstalace 5 947 246 Kč
- VOŠ a SOŠ zem. techn. Bystřice n. P. – oprava oken a elektroinstalace – etapa 5 903 265 Kč
- Rekonstrukce pavilonu A Nemocnice Havl. Brod – etapa 5 817 651 Kč
- ZŠ a PŠ V. Meziříčí – rekonstrukce a stavební úpravy 5 157 568 Kč
- ÚSP Křižanov – oprava oken a schodiště 4 795 520 Kč
- Krajská knihovna Vysočina – příprava záměru výstavby objektu 4 132 239 Kč
- Domov pro seniory Mitrov – oprava střechy 3 729 304 Kč
- Muzeum Vysočiny Jihlava-Roštejn – oprava střech – etapa 3 299 247 Kč
- ŠS Humpolec – rekonstrukce ubytovacího objektu – etapa 2 962 123 Kč
- Hrad Kámen – oprava fasády – hradby – etapa 2 744 878 Kč
- Muzeum Vysočiny Třebíč – rekonstrukce zámku – etapa 2 256 050 Kč

Významné investice do dopravy v roce 2008

• III/3525 Rekonstrukce silnice I/38 do Stříteže (17 670 000 Kč ze SFDI)	31 494 544 Kč
• II/151 Budeč – most ev. č. 151-011 rekonstrukce mostu	10 396 713 Kč
• III/3791 Velká Bíteš – křižovatka (9 352 608 Kč ze SFDI)	9 369 181 Kč
• Rekonstrukce silnice II/390, III/3791 Vlkov – průtah (8 013 000 Kč ze SFDI)	8 024 856 Kč
• II/387 Štěpánov nad Svratkou – most ev. č. 387-007 (7 293 000 Kč ze SFDI)	7 303 628 Kč
• III/03810 Přibyslav – Hesovská	6 185 408 Kč

Průběžně byla zajišťována majetkoprávní příprava a vypořádání dopravních staveb spolufinancovaných z fondů Evropské unie nebo plně hrazených z rozpočtu kraje. V rámci přípravy a realizace těchto akcí kraj zajistil výkupy stovek pozemků dotčených stavbami, čímž byl vytvořen základní předpoklad pro rozsáhlé využití zdrojů do zlepšení dopravní infrastruktury kraje.

Kraj Vysočina se dle svých možností snaží postupně řešit nevypořádané majetkoprávní vztahy k pozemkům pod silnicemi ve svém vlastnictví. V roce 2008 bylo uzavřeno přes 200 kupních smluv na pozemky pod stávajícími silnicemi II. a III. třídy a vykoupeno bylo 66 tisíc m^2 pozemků za 9 214 tisíc Kč. Kraj získal na tyto provedené výkupy státní dotaci ve výši 2 644 tisíc Kč. Pro budoucí výkupy bylo zajištěno geometrické zaměření dalších úseků silnic za téměř 8 milionů Kč.

Na kraj se obrací stále více investorů v případech, kdy je jejich stavební aktivitou dotčen nemovitý majetek kraje. V roce 2008 bylo uzavřeno přes 600 smluv řešících věcná břemena na majetku kraje a smluv zakládajících právo cizích investorů ke stavbám na pozemcích ve vlastnictví kraje. Meziroční nárůst této agendy činil oproti roku 2007 přes 20 %.

Počátkem roku 2008 vstoupily v účinnost nové podmínky pro pojištění majetku a odpovědnostních rizik kraje a jím zřizovaných příspěvkových organizací. Bylo zajištěno lepší pojistné krytí zejména u odpovědnostních rizik a modifikovány pojistné podmínky. Rámcová pojistná smlouva byla uzavřena na období 2008 až 2012.

Fond Vysočiny

www.fondvysociny.cz

Fond Vysočiny byl zřízen krajem již v roce 2002. Jedná se o nástroj, jenž podporuje širokou škálu aktivit na Vysočině, které jsou v souladu s Programem rozvoje kraje, základním strategickým dokumentem kraje Vysočina. V rámci Fondu Vysočiny kraj vyhlašuje grantové programy zaměřené do nejrůznějších oblastí, přičemž žadatelem může být prakticky kdokoliv počínaje obcemi a mikroregiony až po neziskové organizace, firmy i jednotlivce. Další důležitou funkcí Fondu Vysočiny, jež je úspěšně naplňována, je připravovat subjekty kraje Vysočina na čerpání strukturálních fondů Evropské unie. Přestože jednotlivé kraje realizují svoji grantovou politiku na základě určitých pravidel (často inspirovaných právě Fondem Vysočiny), zůstává Fond Vysočiny i nadále jediným uceleným systémem takovéto podpory.

Fond Vysočiny (FV)	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Objem prostředků ve FV (mil. Kč)	159,9	93,9	84,1	65,5	62,4	77,1
Počet vyhlášených grantových programů (GP)	32	40	36	31	27	29
Objem vyhlášených GP (mil. Kč)	72,5	90,4	74,9	67,5	60,2	79,2
Přidělená podpora (mil. Kč)	56,4	67,7	84,5	63,5	61,5	72
Vlastní podíl žadatelů (mil. Kč)	124,9	155,3	192,1	108,5	117,5	164,1
Počet podaných žádostí	1 706	1 692	2 260	1 661	1 824	1 621

V roce 2008 uspokojil kraj prostřednictvím Fondu Vysočiny 63,2 % žádostí. Podmínkou pro přidělení peněz je i vlastní podíl žadatele, což v roce 2008 představovalo částku 164 090 349 Kč. Díky Fondu Vysočiny tak v kraji vznikly nové projekty v celkové hodnotě 236 104 705 Kč. Průměrná výše vlastních peněz žadatelů na 1 Kč vydanou z Fondu Vysočiny dosáhla v roce 2008 2,28 Kč (rok 2007: 1,91 Kč, rok 2006: 1,71 Kč).

Pro další popularizaci Fondu Vysočiny byla roku 2008 v nákladu 600 kusů vydána brožurka Fond Vysočiny – aneb Už šest let vám pomáháme s vašimi projekty. Tato publikace se snažila přiblížit populárnější formou fungování Fondu Vysočiny a obsahovala i zajímavé statistiky či fotografie z realizace úspěšných projektů.

Automatický servis, jehož prostřednictvím jsou na základě registrace platné e-mailové adresy rozesílány informace o nových grantových programech Fondu Vysočiny, využívá již více než 550 zájemců. Tato služba funguje tak, že jakmile jsou do databáze doplněny nově vyhlášené grantové programy, obdrží zaregistrovaný uživatel e-mail, který obsahuje název grantového programu, stručný popis jeho zaměření a datum uzávěrky příjmu žádostí. Tato služba výrazně zvyšuje informovanost potencionálních žadatelů o nových grantových programech Fondu Vysočiny ihned po jejich vyhlášení.

Fond Vysočiny 2008 – Souhrnná analýza grantové podpory

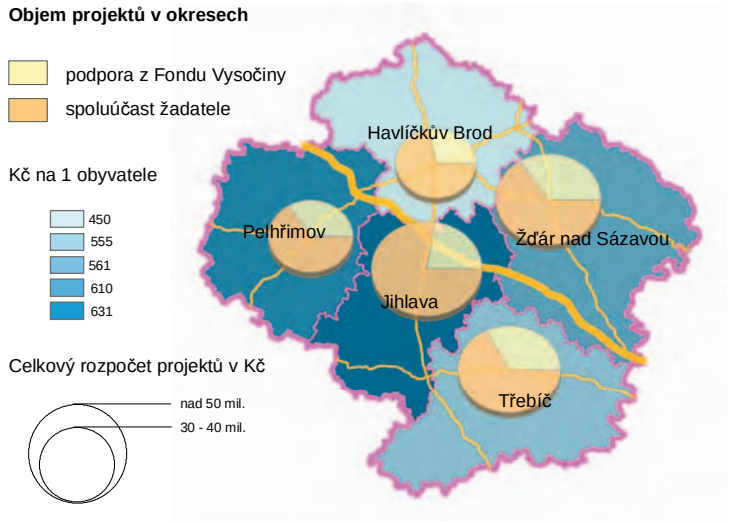

Regionální rozvoj

Rok 2008 se odehrál ve znamení velkých změn. Na všechny začaly především dopadat první projevy celosvětové hospodářské krize, jejíž důsledky se nevyhnutelně promítly i do hospodaření kraje Vysočina. Po krajských volbách a nástupu nové politické reprezentace v listopadu roku 2008 se krajské vedení snažilo připravit co nejdříve konkrétní opatření, která by měla přinést základní východiska kraje ke zmírnění negativních dopadů ekonomické krize na občany a podnikatelské subjekty v kraji, a to především v roce nadcházejícím. Neméně důležitou snahou v roce 2008 bylo pokračovat v čerpání prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie takovým způsobem, aby nedošlo ke snížení stávající absorpční kapacity regionu.

Největším počinem v oblasti cestovního ruchu bylo v roce 2008 založení krajské příspěvkové organizace Vysočina Tourism, která by měla hlavně poskytovat poradenský a informační servis subjektům z veřejného i soukromého sektoru, jež jsou zainteresovány na rozvoji turismu v regionu, a koordinovat vytváření společné nabídky i její prezentace.

Ing. Bc. Martin Hyský
radní pro oblast regionálního rozvoje

Odbor regionálního rozvoje garantuje přípravu investičních i neinvestičních krajských projektů v celkové výši více než 1 miliardy Kč v různých operačních programech, jako je například Operační program Podnikání a inovace, Regionální operační program, programy mezinárodní a nadnárodní spolupráce nebo Program Evropské územní spolupráce Rakousko – Česká republika 2007–2013. Při přípravě některých mezinárodních projektů tento odbor intenzivně spolupracoval s partnerskými regiony kraje Vysočina, konkrétně s Dolním Rakouskem, Champagne-Ardenne, Friuli Venezia Giulia či Zakarpatskou oblastí Ukrajiny. Vedle přípravy vlastních projektů poskytuje odbor regionálního rozvoje také poradenskou činnost pro subjekty v regionu k čerpání finančních prostředků z různých dotačních titulů.

Odbor zajišťuje nejen administraci a koordinaci národních a regionálních dotačních titulů, kterými jsou například Fond Vysočiny, Zásady Zastupitelstva kraje Vysočina pro poskytování dotací na podporu naplňování a propagace principů místní Agendy 21 a Zdraví 21 v kraji Vysočina, Program obnovy venkova, ale i programů ze strukturálních fondů Evropské unie. Zde se jedná zejména o Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost a Operační program Cíl 3 Evropská územní spolupráce.

V roce 2008 došlo k ukončení realizace všech pěti grantových schémat, jejichž nositelem byl kraj Vysočina v rámci Společného regionálního operačního programu. Po ukončení realizace jednotlivých akcí je sledována jejich udržitelnost, což znamená monitoring a kontrolu 107 akcí konečných uživatelů v celkové hodnotě téměř 500 milionů Kč.

V oblasti globálních grantů Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, v němž odbor plní roli zprostředkujícího subjektu, byla v roce 2008 vyhlášena 1. výzva k předkládání žádostí o grantové projekty v celé Prioritní ose 1 – Počáteční vzdělávání. Úspěšní žadatelé ještě v prosinci podepsali Smlouvy o realizaci grantových projektů, a z globálních grantů tak byly v kraji Vysočina podpořeny projekty v celkové výši 106 milionů Kč.

Název globálního grantu (dále jen GG)	Oblast podpory	Výše GG za 1. část plánovacího období v Kč	Alokace na 1. výzvu	Rozhodnutí o přidělení dotace Zastupitelstvem kraje	Alokace na 2. výzvu v roce 2009
Zvyšování kvality ve vzdělávání	1.1	213 569 916	93 875 000	76 125 614	93 875 000
Rovné příležitosti dětí a žáků včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	1.2	77 661 788	44 500 000	21 535 614	44 500 000
Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení	1.3	97 077 234	71 500 000	8 402 682	71 500 000
Celkem	–	**388 308 938**	**209 875 000**	**106 063 910**	**209 875 000**

Grantové programy Fondu Vysočiny z oblasti regionálního rozvoje v roce 2008

Název a zaměření grantových programů	Rozdělená podpora z FV (Kč)	Vlastní podíl úspěšných žadatelů (Kč)	Celkový objem realizovaných projektů (Kč)
Rozvoj malých podnikatelů ve vybraných regionech 2008 – I.	6 000 000	16 046 298	22 046 298
Bydlete na venkově 2008 (projektové dokumentace pro bytovou výstavbu)	1 191 800	2 051 446	3 243 246
Rozvoj malých podnikatelů ve vybraných regionech 2008 – II.	5 768 276	16 139 930	21 908 206
Rozvoj vesnice 2008 (obnova místních částí měst a obcí)	9 346 223	13 734 272	23 080 495
Doprovodná infrastruktura cestovního ruchu 2008 (budování a modernizace doprovodné infrastruktury cestovního ruchu)	4 912 964	8 207 407	13 120 371
Prostředky celkem	**27 219 263**	**56 179 353**	**83 398 616**

Další velmi důležitou činností odboru je podpora všestranného rozvoje venkova. V rámci tohoto úkolu byla v roce 2008 vyhlášena kromě programů Fondu Vysočiny rovněž pravidla zaměřená na stavební obnovu majetku obcí do 1 500 obyvatel, a to v rámci Programu obnovy venkova Vysočiny. Mezi 618 malých obcí tak bylo rozděleno celkem 70,3 mil. Kč. Odbor při přípravě pravidel výzev venkovského opatření Programu rozvoje venkova ČR 2007–2013 dlouhodobě spolupracuje také s Ministerstvem zemědělství ČR a Státním zemědělským intervenčním fondem. Pracovníci odboru jsou rovněž zapojeni do hodnocení strategických plánů Leader, se kterými Místní akční skupiny v rámci celé ČR aspirují na podporu navazujících projektů na svém zájmovém území.

Ve výčtu činností vedoucích k podpoře rozvoje venkova není možné opomenout tradiční a oblíbenou soutěž Vesnice roku.

Výsledky krajského kola Vesnice roku 2008, Vesnice Vysočiny	
Vesnice Vysočiny	Pikárec (okres Žďár nad Sázavou)
Modrá stuha za společenský život	Jiratice (okres Třebíč)
Bílá stuha za činnost mládeže	Zvěrkovice (okres Třebíč)
Zelená stuha za péči o zeleň a životní prostředí	Jiřice (okres Pelhřimov)
Oranžová stuha za spolupráci obce a zemědělského subjektu	Vilémovice (okres Havlíčkův Brod)
Diplom za vzorné vedení kroniky	Rozsochatec (okres Havlíčkův Brod)
Diplom za vzorné vedení obecní knihovny	Matějov (okres Žďár nad Sázavou)
Diplom za rozvíjení lidových tradic	Vír (okres Žďár nad Sázavou)

Vedle podpory soukromého a veřejného sektoru usiluje kraj také o rozvoj třetího sektoru, jak bývá sektor nestátních neziskových organizací někdy označován. Ve spolupráci s jejich zástupci na krajské úrovni, kteří jsou sdruženi v Koordinačním uskupení nestátních neziskových organizací z kraje Vysočina, plánuje, připravuje a realizuje podpůrné aktivity, jež ostatním organizacím umožňují udržet jejich pravidelnou činnost a rozvíjet nové aktivity, do kterých je zapojena většina veřejnosti na Vysočině. Výsledky této práce lze nalézt na tematické webové stránce kraje pro nestátní neziskové organizace www.kr-vysocina.cz/nno a na stránce www.kous.cz.

Svého naplnění v tomto roce se dočkala i deklarace Zdravého kraje Vysočina a závazek k uplatňování principů místní Agendy 21 do praxe na krajské úrovni. Na konci roku 2008 byl na téma místní Agendy 21 připraven projekt do Revolvingového fondu Ministerstva životního prostředí ČR, který bude realizován v letech 2009–2011.

Cestovní ruch

www.region-vysocina.cz
www.vysocinatourism.cz

Nejvýznamnější změnou v oblasti cestovního ruchu bylo v roce 2008 bezesporu zřízení nové organizace cestovního ruchu s názvem Vysočina Tourism, krajské příspěvkové organizace se sídlem v Jihlavě, která svoji činnost zahájila 2. ledna 2008. Cílem nové příspěvkové organizace je vytvoření dostatečně silné konkurenční pozice kraje Vysočina na trhu cestovního ruchu.

Vysočina Tourism poskytuje poradenský a informační servis subjektům z veřejného i soukromého sektoru, jež jsou zainteresovány na rozvoji turismu v regionu, a koordinuje vytváření společné nabídky i její prezentaci. Shromažďuje informace o turistickém potenciálu regionu, zajišťuje jejich zpracování a průběžnou aktualizaci, koordinuje činnost turistických informačních center na území kraje, řídí a organizuje analytické činnosti a komunikuje s obchodními partnery a partnery na národní i regionální úrovni. Dále spravuje turistický portál www.region-vysocina.cz, prezentuje turistické možnosti formou inzerce v tisku, vydává tematické tištěné materiály v několika jazykových mutacích, představuje turistickou nabídku na veletrzích a workshopech a organizuje poznávací cesty pro novináře a zástupce cestovních kanceláří.
Ve spolupráci s krajským úřadem byla zajištěna řada specifických prezentací.

Organizace Vysočina Tourism se v roce 2008 pokusila sehnat na některé své marketingové aktivity externí zdroje a podařilo se jí získat dotaci ze zdrojů evropských fondů na dva předložené projekty (Zkvalitnění marketingu turistické nabídky kraje Vysočina a Mezinárodní aktivace turistických trhů v České republice a v Rakousku pro turistické regiony Vysočina, Jižní Morava a Dolní Rakousko) v celkovém objemu 12 milionů Kč.

V roce 2008 prezentovala Vysočina Tourism turistickou nabídku kraje Vysočina na těchto tuzemských a mezinárodních veletrzích cestovního ruchu:

Veletrhy, na kterých kraj v roce 2008 prezentoval svou nabídku pro turisty:

• VAKANTIE Utrecht	8. 1.–13. 1. 2008
• REGIONTOUR Brno	10. 1.–13. 1. 2008
• FERIEN Wien	17. 1.–20. 1. 2008
• ITF Bratislava	17. 1.–20. 1. 2008
• INFOTOUR Olomouc	25. 1.–27. 1. 2008
• FITUR Madrid	30. 1.–3. 2. 2008
• VACANCES Brusel	4. 2.–11. 2. 2008
• HOLIDAY WORLD Praha	14. 2.–17. 2. 2008
• CBR Mnichov	14. 2.–18. 2. 2008
• MITT Moskva	16. 3.–19. 3. 2008
• MOBIL SALON České Budějovice	4. 4.–6. 4. 2008
• REGION Ostrava	4. 4.–6. 4. 2008
• ITEP Plzeň	22. 10.–25. 10. 2008
• MADI Praha	3. 11.–6. 11. 2008
• WTM Londýn	10. 11.–13. 11. 2008

V důsledku rozdělení kompetencí v oblasti podpory turismu se odbor regionálního rozvoje věnuje koncepčním činnostem a administraci grantové politiky kraje. V roce 2008 bylo dokončeno zpracování Strategie rozvoje cestovního ruchu v kraji Vysočina na období 2008–2013. Tato strategie je koncepční dokument, který formuluje hlavní rozvojové cíle a priority pro oblast cestovního ruchu.

V rámci grantové politiky je podporována činnost turistických informačních center, údržba značení pěších a cykloturistických tras a investice vedoucí k modernizaci doprovodné infrastruktury cestovního ruchu (viz Fond Vysočiny).

Doprava

Kraj Vysočina je vlastníkem 4 579 kilometrů silnic včetně jejich součástí a příslušenství (mostů, propustků, svodidel, dopravního značení…) na území kraje Vysočina. Celková hodnota tohoto majetku činí 4,3 miliardy Kč.

Kraj se ve své činnosti zabývá dopravní obslužností, bezpečností silničního provozu, dopravně-správními agendami a investiční činností do silniční sítě. Proto také je kapitola Doprava jedna z největších v rozpočtu kraje.

Rok 2008 v oblasti dopravy navazuje na již zahájenou investiční činnost z minulých let, a to především z roku 2007; například realizací další etapy rekonstrukce silnice II/405 Jihlava–Třebíč, III/353 (obchvat obce Bohdalova) aj. I v roce 2008 se kraj intenzivně zabýval přípravou postupné modernizace rekonstrukce Páteřní silniční sítě a dalších dopravně významných silnic kraje.

Dále prostřednictvím Krajské správy a údržby silnic Vysočiny, příspěvkové organizace, realizoval souvislou a běžnou údržbu silniční sítě v celkovém finančním objemu 255,7 milionů Kč. Za tento finanční objem bylo opraveno 90 kilometrů silnic.

Věřím, že rok 2008 znamenal další významný počin ve zkvalitnění silniční sítě kraje Vysočina.

Ing. Libor Joukl
náměstek hejtmana pro oblast dopravy a majetku

Kraj Vysočina je vlastníkem silnic II. a III. tříd v celkové délce 4 576,09 kilometrů. Územím kraje Vysočina prochází dálnice D1 (ve vlastnictví státu) o celkové délce 92,625 kilometrů a silnice I. tříd (ve vlastnictví státu) v celkové délce 424,617 kilometrů.

Okres	Dálnice D1 délka km	I. třída délka km	II. třída délka km	III. třída délka km	Celkem délka km
Havlíčkův Brod	11,457	109,160	242,300	703,115	1 066,032
Jihlava	21,882	67,706	329,941	378,282	806,811
Pelhřimov	20,136	70,672	290,850	605,544	987,202
Třebíč	–	71,110	337,771	680,710	1 089,591
Žďár nad Sázavou	39,150	105,969	429,125	569,425	1 143,696
Celkem kraj Vysočina	**92,625**	**424,617**	**1 629,987**	**2 946,103**	**5 093,332**

Kraj Vysočina je se svým celkovým počtem kilometrů silnic na čtvrtém místě v rámci celé České republiky. Největší počet kilometrů silnic je v kraji Středočeském (9 589 km), kraji Jihočeském (6 183 km) a kraji Plzeňském (5 058 km).

MOSTY NA VYSOČINĚ

V kraji Vysočina je celkem 1 116 mostních objektů. Z toho ve vlastnictví státu na dálnici D1 je sto mostů a na silnicích I. tříd 151 mostů. Ve vlastnictví kraje na silnicích II. a III. tříd se nachází 865 mostů.

Okres	Dálnice D1 počet mostů	I. třída počet mostů	II. třída počet mostů	III. třída počet mostů	Celkem počet mostů
Havlíčkův Brod	6	34	51	109	200
Jihlava	23	39	68	72	202
Pelhřimov	14	28	61	87	190
Třebíč	–	19	71	95	185
Žďár nad Sázavou	57	31	115	136	339
Celkem kraj Vysočina	**100**	**151**	**366**	**499**	**1 116**

Přehled mostů v kraji Vysočina dle stavu nosné konstrukce*

Okres	1 počet	2 počet	3 počet	4 počet	5 počet	6 počet	7 počet	celkem
Havlíčkův Brod celkem	30	25	49	74	19	3	0	200
z toho: D1 a I. třída	6	12	6	13	1	2	–	40
z toho: II. a III. třída	24	13	43	61	18	1	–	160
Jihlava celkem	29	36	51	61	21	2	2	202
z toho: D1 a I. třída	9	28	13	8	1	1	2	62
z toho: II. a III. třída	20	8	38	53	20	1	–	140
Pelhřimov celkem	16	21	40	80	33	0	0	190
z toho: D1 a I. třída	8	15	6	10	3	–	–	42
z toho: II. a III. třída	8	6	34	70	30	–	–	148
Třebíč celkem	12	17	28	104	19	5	–	185
z toho: D1 a I. třída	3	3	4	9	–	–	–	19
z toho: II. a III. třída	9	14	24	95	19	5	–	166
Žďár nad Sázavou celkem	50	74	102	80	23	10	0	339
z toho: D1 a I. třída	14	37	17	13	4	3	–	88
z toho: II. a III. třída	36	37	85	67	19	7	–	251
Celkem kraj Vysočina	**137**	**173**	**270**	**399**	**115**	**20**	**2**	**1 116**
z toho: D1 a I. třída	**40**	**95**	**46**	**53**	**9**	**6**	**–**	**251**
z toho: II. a III. třída	**97**	**78**	**244**	**346**	**106**	**14**	**–**	**865**

*Nosná konstrukce 1 – výborný stav, 2 – velmi dobrý stav, 3 – dobrý stav, 4 – uspokojivý stav, 5 – špatný stav, 6 – velmi špatný stav, 7 – havarijní stav

Na území kraje Vysočina se na silnicích II. a III. tříd ve vlastnictví kraje nenacházel v roce 2008 žádný most v havarijním stavu. Ve velmi špatném stavu (zařazeno do stupně 6) je celkem 20 mostů, z toho na silnicích ve vlastnictví kraje 14 mostů.

Na neustále se zhoršujícím stavu mostů se v nemalé míře podílí zvýšení intenzity dopravy, v některých případech dokonce o více než 30 %. Dále má na zhoršující stav mostů vliv nárůst nadměrné dopravy, provádění zimní údržby chemickými posypovými materiály, a to zejména na dálnicích a silnicích I. tříd, působení kyselých dešťů a samozřejmě dlouhotrvající nedostatek finančních prostředků na jejich opravy.

V roce 2008 bylo v kraji Vysočina opraveno z rozpočtu Krajské správy a údržby silnic Vysočiny na silnicích II. a III. tříd 13 mostních objektů o celkovém finančním objemu 44 172 tisíc Kč.

Dále byly rekonstruovány dva mostní objekty o celkovém finančním objemu 20 900 tisíc Kč (z toho 13 607 tisíc Kč z rozpočtu kraje Vysočina a 7 293 tisíc Kč z dotace Státního fondu dopravní infrastruktury).

OBNOVA SILNIČNÍ SÍTĚ NA VYSOČINĚ V ROCE 2006–2007

Příspěvek na provoz Krajské správy a údržby silnic Vysočiny v roce 2008 činil 722 000 tisíc Kč. Z toho na souvislou opravu 200 000 milionů Kč a na opravy mostů 34 000 tisíc Kč. Náklady na běžnou údržbu silniční sítě kraje Vysočina pak činily 488 000 tisíc Kč.

V roce 2008 bylo na souvislé opravy silniční sítě II. a III. tříd z rozpočtu Krajské správy a údržby silnic Vysočiny plánováno 200 000 tisíc Kč. Hodnota skutečně provedených prací činila 211 571 tisíc Kč. Bylo opraveno 65 úseků silnic v celkové délce cca 90 kilometrů.
V roce 2008 byla na silnicích II. a III. tříd realizována investiční výstavba v celkové výši 527 878 tisíc Kč (z toho 40 717 tisíc Kč z rozpočtu kraje Vysočina, 77 368 tisíc Kč z dotace Státního fondu dopravní infrastruktury a 409 793 tisíc z fondů Evropské unie). Byly odstraněny čtyři bodové závady a byla provedena modernizace, rekonstrukce či výstavba silničních obchvatů 13 úseků silnic v celkové délce přibližně 25 kilometrů.

ZAJIŠTĚNÍ DOTAČNÍCH ZDROJŮ PRO SILNIČNÍ SÍŤ KRAJE VYSOČINA

Kraj Vysočina získává finanční zdroje Evropských společenství na modernizaci silniční sítě od roku 2004 prostřednictvím specifických dotačních titulů. V roce 2008 bylo na takto realizované projekty proinvestováno cca 410 milionů Kč. Objem přijaté pomoci činil 115 milionů Kč. Pro snížení zátěže vlastních zdrojů kraje během realizace projektu (před obdržením smluvní dotace) odbor dopravy a silničního hospodářství využívá bezúročné předfinancování těchto projektů ze zdrojů Státního fondu dopravní infrastruktury. Tímto způsobem došlo v roce 2008 k úspoře 213 milionů Kč dočasně vázaných vlastních zdrojů kraje.

Nejvýznamnějším dotačním titulem pro čerpání evropských financí na silniční infrastrukturu kraje Vysočina v programovém období 2007–2013 je Regionální operační program NUTS 2 Jihovýchod, který v roce 2008 podpořil realizaci následujících projektů:

- II/602 hr. kraje – Pelhřimov, 1. stavba
- II/602 hr. kraje – Pelhřimov, 2. stavba
- II/353 Bohdalov – obchvat
- II/360 Oslavička – obchvat, 2. stavba
- II/405 Brtnice–Zašovice

Díky spolupráci se Spolkovou zemí Dolní Rakousko byla připravena úspěšná žádost o podporu projektu Severojižní propojení kraje Vysočina – 2, jehož výstupem budou technické dokumentace pro budoucí stavby na tomto silničním tahu nadregionálního významu. Dotační prostředky poskytne Operační program Evropská územní spolupráce Rakousko – Česká republika.

DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST V ROCE 2008

Základní dopravní obslužnost stanovuje Zastupitelstvo kraje Vysočina.
Na veřejnou linkovou osobní (autobusovou) dopravu kraj Vysočina přispěl dopravcům 239 070 000 Kč, na žákovské jízdné 23 230 000 Kč. Doplatek na jednoho obyvatele kraje tak v přepočtu činí 514 Kč za rok.

Kraj Vysočina má smlouvu o závazku veřejné služby – základní dopravní obslužnosti – uzavřenou s 21 dopravci. Na území kraje Vysočina celkem působí více než 50 dopravních firem, přičemž některé mají v kraji pouze jednu zastávku. Do základní dopravní obslužnosti je zařazeno 359 linek, což znamená 4 410 spojů. Na Vysočině je celkem 2 555 zastávek autobusů.

Rozsah základní dopravní obslužnosti veřejnou linkovou osobní dopravou

	2006	2007	2008
Počet ujetých km (mil.)	15,1	15,3	15,5
Úhrada ztrát dopravcům (mil. Kč)	220,6	229,02	239

Na veřejnou drážní osobní (vlakovou) dopravu kraj přispěl 263 610 000 Kč, na žákovské jízdné 7 000 000 Kč. Doplatek na jednoho obyvatele kraje tak v přepočtu činí 531 Kč za rok.

Kraj má smlouvu o závazku veřejné služby – základní dopravní obslužnosti – uzavřenou se dvěma dopravci (České dráhy, a. s., a Jindřichohradecké místní dráhy, a. s.)

Rozsah základní dopravní obslužnosti veřejnou drážní osobní dopravou

	2006	2007	2008
Počet ujetých km (mil.)	4,5	4,5	4,4
Úhrada ztrát dopravcům (mil. Kč)	248	254	263,6

Celková délka tratí na Vysočině činí 592 kilometrů a hustota železniční sítě je 0,086 kilometrů tratě/km^2, což je druhá nejnižší hodnota v rámci České republiky. Železniční síť pokrývá 195 ze 704 obcí kraje.

Vysočinou projede za běžný pracovní den (24 hodin) 389 vlaků regionální dopravy a 40 rychlíků.

Ze 704 obcí má asi 83 % zajištěnou dopravní obslužnost jen autobusem, 16 % obcí autobusem i vlakem a pouze čtyři obce jen vlakem (Sedlejov, Mysliboř a Slaviboř na Jihlavsku a Plačkov na Pelhřimovsku).

Rozdělení autobusových dopravců do skupin podle počtu ujetých kilometrů základní dopravní obslužnosti v roce 2008

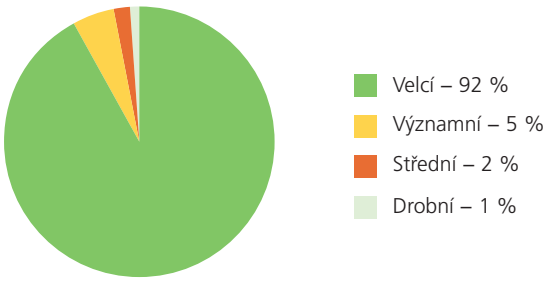

Velcí dopravci: ICOM transport, a. s., Jihlava; TRADOBUS, s. r. o., Třebíč; ZDAR, a. s., Žďár nad Sázavou; Veolia Transport Východní Čechy, a. s., Chrudim.

Významní dopravci: ČSAD Jindřichův Hradec, a. s., Jindřichův Hradec; BDS, s. r. o., Velká Bíteš; TREDOS, s. r. o., Třebíč; Tourbus, a. s., Brno.

Střední dopravci: Zlatovánek, s. r. o., Polička; COMETTPLUS, s. r. o., Tábor; ČSAD Benešov, a. s., Benešov; BK BUS, s. r. o., Moravské Budějovice; ČSAD Tišnov, s. r. o., Tišnov; ADOSA, a. s., Rosice; ČAD Blansko, a. s., Blansko; Oldřich Řezanina, Koněšín.

Drobní dopravci: Josef Štefl – Tour, Dačice; Dopravní podnik, a. s., Jihlava; Hema Jaroslav, Nový Rychnov; Václav Seifert, Vortová; BODOS, a. s., Boskovice

BEZPEČNOST SILNIČNÍHO PROVOZU NA VYSOČINĚ

Dopravní nehody na Vysočině

	2007	2008	rozdíl
Dopravních nehod	8 086	6 623	–1 463
Usmrcených osob	72	65	–7
Těžce zraněných osob	191	195	4
Lehce zraněných osob	1 490	1 478	–12
Nehod na dálnici	1 247	1 100	–147
Na silnici I. třídy	1 687	1 317	–370
Na silnici II. třídy	2 132	1 780	–352
Na silnici III. třídy	870	696	–174

Počet dopravních nehod na Vysočině podle typu silnice

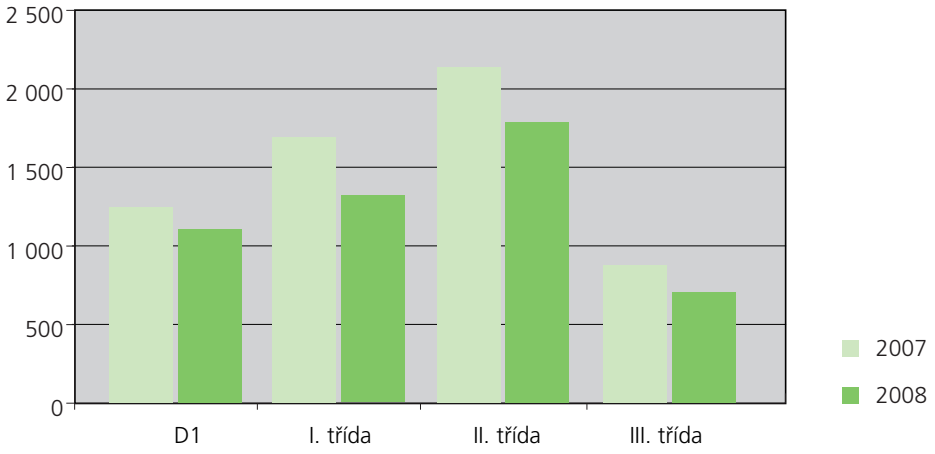

Dotační titul Dětská dopravní hřiště

Rok	Rozdělená dotační podpora (Kč)	Vlastní podíl úspěšných žadatelů (Kč)	Celkové náklady realizovaných projektů (Kč)
2007	1 453 844	690 083	2 119 682
2008	1 546 904	1 377 382	2 924 286

Územní plánování a stavební řád

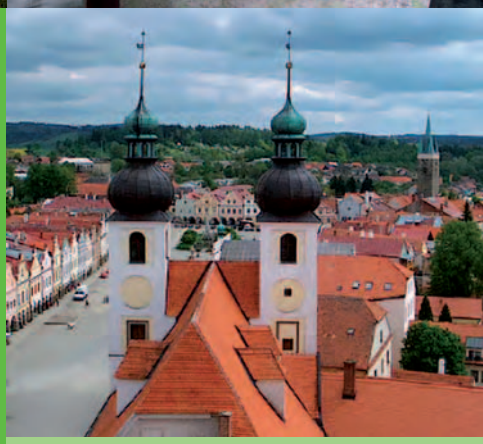

Odbor územního plánování a stavebního řádu (dále jen „OÚPSŘ") vychází v oblasti své působnosti ze zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), který je účinný od 1. 1. 2007, a souvisejících právních předpisů.

Územní plánování představuje v rámci kraje Vysočina především pořizování územně plánovacích podkladů a územně plánovací dokumentace kraje. V uplynulém roce byly dokončeny práce na Zásadách územního rozvoje kraje Vysočina, které následně schválilo zastupitelstvo kraje. Kraj tak získal základní územně plánovací dokument pro svůj rozvoj a stanovil limity pro územní plány měst a obcí.

Oddělení územního plánování také zahájilo přípravu dalšího zásadního materiálu – Územně analytických podkladů kraje Vysočina, jež by měly být schváleny v roce 2009.

Významnou oblastí činnosti OÚPSŘ je administrace dotací z rozpočtu kraje, které motivují obce k pořízení územního plánu. V roce 2008 dotaci získalo celkem 98 obcí, přičemž program bude pokračovat i v dalších letech.

Oddělení stavebního řádu se zaměřuje ve své činnosti především na přenesenou působnost státní správy, konkrétně na přezkoumání rozhodnutí stavebních úřadů 1. stupně. Práce oddělení si zaslouží ocenění, protože naprostá většina jeho rozhodnutí byla v případě odvolání nebo žaloby potvrzena. Vzhledem k novele stavebního zákona byla důležitá také metodická pomoc poskytovaná stavebním úřadům.

Zdeněk Ryšavý
radní pro oblast informatiky, životního prostředí a územního plánování

V oblasti územního plánování bylo v roce 2008 dosaženo úspěchu v podobě pořízení, projednání a schválení Zásad územního rozvoje kraje Vysočina, které opatřením obecné povahy vydalo Zastupitelstvo kraje Vysočina v září 2008. Jsme teprve čtvrtým krajem v České republice, jemuž se tak podařilo splnit zákonnou povinnost pořídit krajskou územně plánovací dokumentaci podle nového stavebního zákona. Jednoznačně byla určena rozvojová linie kraje Vysočina s preferencemi státních, krajských a dalších nadmístních záměrů, které je nutno respektovat při územně plánovací činnosti měst a obcí i při plánování nejrůznějších strategických či investičních záměrů v území kraje.

Pro přiblížení Zásad územního rozvoje jsme vydali brožuru s CD, jež poskytuje návod pro vyhledání potřebných informací. Brožura byla poskytnuta zastupitelům kraje, stavebním úřadům a úřadům územního plánování, všem obcím kraje, sousedním krajům a Ministerstvu pro místní rozvoj ČR.

Krajský úřad v roce 2008 také zahájil pořizování Územně analytických podkladů kraje Vysočina, které představují inventarizaci aktuálních jevů v území kraje. Z nich lze vycházet při projektování všech druhů územně-plánovacích dokumentací i při analýzách a přípravě projektů v nejrůznějších oblastech činnosti státní správy i samospráv všech stupňů.

Oddělení územního plánování vykonávalo v roce 2008 také svou kontrolní povinnost, v jejímž rámci byly provedeny kontroly u úřadů územního plánování v Novém Města na Moravě, ve Světlé nad Sázavou, v Pacově, v Třebíči a v Náměšti nad Oslavou. Závěry kontrol způsobu pořizování územních plánů obcí byly zobecněny a poskytnuty ostatním pořizovatelům k využití.

Pro úřady územního plánování byly svolány i tematické metodické porady, na kterých byly vysvětlovány a koordinovány postupy při pořizování územně plánovacích podkladů a územně plánovacích dokumentací podle nového stavebního zákona.

Důležitou součástí práce oddělení územního plánování OÚPSŘ je i administrace dotací pro vznik územních plánů obcí z rozpočtu kraje. Tento systém dotací představuje již dlouholetou dobrou a praxí prověřenou zkušenost kraje Vysočina, neboť od roku 2003 do roku 2008 byly poskytnuty dotace celkem 360 obcím kraje v celkovém objemu 33 738 tisíc Kč. V roce 2008 dotaci získalo celkem 98 obcí v celkové výši 9 993 tisíc Kč (viz tabulka). Obce jsou systémem motivovány k pořízení územního plánu, jenž odpovídá podmínkám stavebního zákona a formou svého zpracování i současnému projekčnímu standardu. Schválení územního plánu je pro město či obec základním předpokladem pro možnost získání dotací z nejrůznějších zdrojů (Fond Vysočiny, státní nebo Evropské fondy a grantové programy).

V oblasti stavebního řádu bylo odborem územního plánování a stavebního řádu vydáno celkem 196 rozhodnutí a opatření v odvolacích či přezkumných řízeních.

V přezkumných řízeních ze strany MMR bylo:
- 9 rozhodnutí OÚPSŘ potvrzeno
- 1 rozhodnutí zrušeno

V řízeních o žalobách ve správním soudnictví byla:
- 3 rozhodnutí OÚPSŘ soudem potvrzena
- 1 rozhodnutí bylo zrušeno

Ve zkrácené lhůtě se podařilo vyřešit cca 55 % podání.

Důležitou součástí činnosti oddělení stavebního řádu byla i v roce 2008 metodická pomoc pro 38 prvoinstančních stavebních úřadů kraje. Důležitost metodické pomoci byla zvláště výrazná v době implementace principů nového stavebního zákona a prováděcích vyhlášek do praxe. Byly proto uspořádány metodické porady, na kterých byly vysvětlovány správné úřední postupy při řešení správních řízení a také řešeny konkrétní praktické problémy vyplývající z činnosti stavebních úřadů.

Přes snahu OÚPSŘ stavebních úřadů se nepodařilo nový stavební zákon v praxi aplikovat bez potíží a chyb, proto jsme se také podíleli na přípravě rozsáhlé novely stavebního zákona.

Stejně důležitou součástí agendy oddělení stavebního řádu OÚPSŘ byla v roce 2008 i kontrolní činnost, při níž byla u prvoinstančních stavebních úřadů v Chotěboři, Přibyslavi, Velké Bíteši, Kamenici nad Lipou, Okříškách a Batelově zjišťována úroveň dodržování zákonných předpisů a postupů při výkonu státní správy v přenesené působnosti. Poznatky a závěry z kontrol byly opět zobecněny a zkušenosti předány ostatním stavebním úřadům k využití.

Zdravotnictví

Zdravotnictví je bezesporu jednou z nejpodstatnějších a nejsložitějších oblastí, kterou má kraj do jisté míry ve své kompetenci. Od roku 2003 je to především přímá zodpovědnost za pět nemocnic zřizovaných krajem. Ty se podařilo stabilizovat ekonomicky a v současné době zintenzivňujeme snahy i o stabilizaci lidských zdrojů – mimo jiné také příspěvky z krajského rozpočtu na platy zdravotnických pracovníků.

Reagujeme dlouhodobě i na problémy, jež se vyskytly v minulosti v souvislosti s bezpečností pacientů i personálu nemocničních zařízení. Tato otázka je stále otevřená a odpovědi na ni jsou stále diskutovaným tématem. Všechny naše nemocnice (kromě Nemocnice Třebíč, která získala akreditaci až v roce 2009) prošly přísným šetřením nezávislých a kvalifikovaných auditorů Spojené akreditační komise ČR. Ti sledovali veškerý pohyb pacienta nemocnicí od přijetí přes veškerá vyšetření, léčbu na lůžku i v ambulanci a prováděné zákroky až po propuštění. Získáním národní akreditace kvality nemocnice signalizují nejen to, že splnily všechny požadované standardy, ale také snahu soustavně se zlepšovat a systematicky snižovat množství rizik pro pacienty i zaměstnance. Akreditace je pro zdravotnická zařízení dobrovolná; V České republice je něco kolem dvou stovek nemocnic a léčeben, ovšem pouze 38 z nich má národní akreditaci. Všechny naše nemocnice nyní čeká nelehká cesta k udržení a zlepšování nastaveného systému kvality, k němuž přispívají také pravidelně prováděné interní audity.

Kromě zavedení jednotlivých opatření přímo v nemocnicích vyhlásil kraj Vysočina celostátní soutěž Bezpečná nemocnice. Soutěž kromě jiného představila příklady dobré praxe a nabídla širokému spektru zdravotnických zařízení způsob omezení rizik vedoucích v krajních případech k poškození pacienta. První ročník měl solidní ohlas a úspěšné v ní byly i naše nemocnice. Proto chceme v této iniciativě pokračovat i v dalších letech.

Systematicky pokračují i investiční stavební akce, jež postupně ve všech našich nemocnicích zlepšují podmínky pro práci personálu a vytvářejí příjemnější prostředí pro pacienty.

Nezapomínáme ani na vybavení nemocnic moderními přístroji a zavádíme koordinované nákupy techniky se záměrem co nejefektivnějšího využití finančních prostředků. Stálým zdokonalováním prochází i krajem zřizovaná Zdravotnická záchranná služba kraje Vysočina. Zlepšuje se její vybavení a průběžně pracujeme na optimalizaci sítě jejích stanovišť – i přes nemalé problémy především s jejím personálním obsazením.

Za závažnou považujeme i prevenci a vzdělávání ve zdravotnické oblasti. Tak například projekt První pomoc do škol jsme zavedli první v České republice a stal se inspirací i pro další kraje. Jeho smyslem bylo poskytnout mladým lidem kraje Vysočina kvalitní výuku laické zdravotnické první pomoci se zaměřením na důležité úkony, jež mohou zachránit lidský život, a s důrazem na praktické nácviky s použitím improvizovaných pomůcek. Díky tomuto projektu prošlo během pěti let v kraji Vysočina praktickým školením první pomoci více než 30 tisíc žáků a studentů.

Nejpodstatnějším faktorem, a to zvláště ve zdravotnictví, jsou ovšem lidé – jejich profesionální i lidské kvality. Jde nám především o spolupráci profesionálních zdravotnických pracovníků a pacientů – klientů našeho zdravotnictví. Lidský trpělivý přístup i vzájemná tolerance a pochopení jsou základním předpokladem naplnění našeho cíle – spokojený pacient i spokojený zdravotník.

MUDr. Jiří Běhounek
odpovědný radní pro oblast zdravotnictví
hejtman kraje Vysočina

Kraj zřizuje pět nemocnic. V roce 2008 v nich bylo pro pacienty k dispozici 2 912 lůžek.

Průměrné počty lůžek v nemocnicích kraje Vysočina v roce 2008	
Nemocnice Havlíčkův Brod	561
Nemocnice Jihlava	758
Nemocnice Nové Město na Moravě	567
Nemocnice Třebíč	676
Nemocnice Pelhřimov	350
Celkem	**2 912**

Kraj převzal nemocnice od státu v roce 2003 a od té doby se jejich hospodaření viditelně změnilo.

Hospodářský výsledek s provozní dotací (v mil. Kč)

Kumulovaná ztráta nemocnic (v mil. Kč)

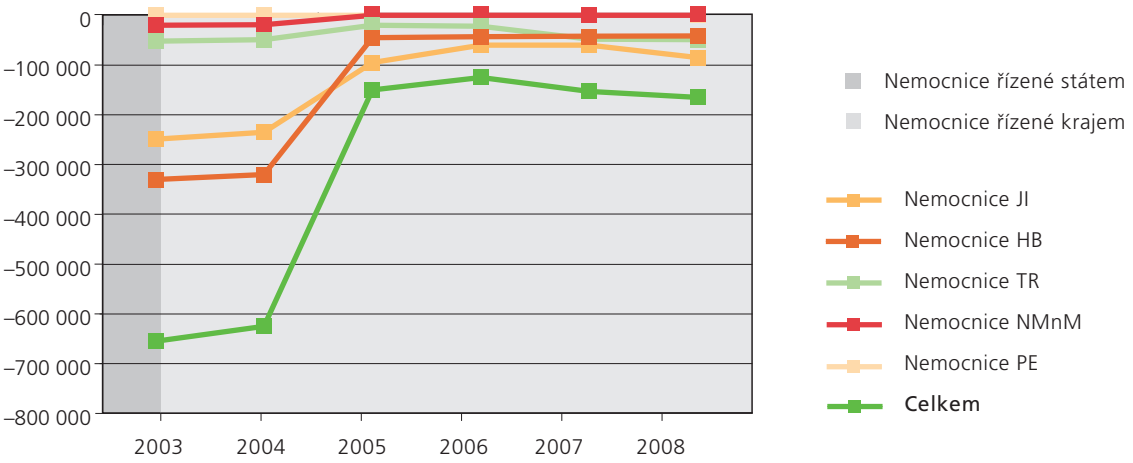

Dotace kraje do zdravotnických zařízení

Výdaje na provoz zařízení	Čerpáno (Kč)
Nemocnice	218 568 441
Nemocnice Havlíčkův Brod	45 869 159
Nemocnice Jihlava	58 883 315
Nemocnice Pelhřimov	47 109 598
Nemocnice Třebíč	37 347 978
Nemocnice Nové Město na Moravě	29 358 391
Ostatní ústavní péče	25 537 000
Dětské centrum Jihlava	15 515 000
Dětský domov Kamenice nad Lipou	10 022 000
Zdravotnická záchranná služba	145 847 430
ZZS kraje Vysočina	145 847 430

Dotace kraje do zdravotnických zařízení

Dotace na investice	Čerpáno (Kč)
Nemocnice	135 273 764
Nemocnice Havlíčkův Brod	23 736 000
Nemocnice Jihlava	32 231 244
Nemocnice Pelhřimov	13 598 539
Nemocnice Třebíč	33 417 982
Nemocnice Nové Město na Moravě	32 290 000
Zdravotnická záchranná služba	22 751 017
Městský úřad Žďár nad Sázavou	3 330 611
Investiční dotace zřízeným příspěvkovým organizacím	19 420 406

REKONSTRUKCE VELKÉHO ROZSAHU

V roce 2008 byly zahájeny rozsáhlé rekonstrukce v Nemocnici Havlíčkův Brod, v Nemocnici Nové Město na Moravě a v Nemocnici Pelhřimov. Zároveň byl připraven projekt výstavby Pavilonu pro matku a dítě v Nemocnici Třebíč.

Předpokládané náklady na tyto investice činí téměř 1,4 miliard Kč a z přibližně 40 % jsou financovány z prostředků Evropské unie prostřednictvím Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod.

Přehled lůžkových zdravotnických zařízení na Vysočině:

Nemocnice

- Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěvková organizace, Husova 2624, Havlíčkův Brod
- Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace, Vrchlického 59, Jihlava
- Nemocnice Pelhřimov, příspěvková organizace, Slovanského bratrství 390, Pelhřimov
- Nemocnice Nové Město na Moravě, příspěvková organizace, Žďárská 610, Nové Město na Moravě
- Nemocnice Třebíč, příspěvková organizace, Purkyňovo nám. 2, Třebíč
- Nemocnice sv. Zdislavy, a. s., Mostiště č. 93, Velké Meziříčí

Zařízení následné péče

- Nemocnice Počátky, s. r. o., Havlíčkova 206, Počátky
- MEDICON Hospital, s. r. o., místo provozování 5. května 319, Humpolec; sídlo Roškotova 1717, Praha
- Nemocnice LEDEČ – HÁJ, spol. s r. o., Habrecká 450, Ledeč nad Sázavou

Psychiatrické léčebny a odborné ústavy

- Psychiatrická léčebna Havlíčkův Brod, Rozkošská 2322, Havlíčkův Brod
- Psychiatrická léčebna Jihlava, Brněnská 54, Jihlava
- Dětská psychiatrická léčebna, U Stadionu 285, Velká Bíteš
- Léčebna tuberkulózy a respiračních nemocí Humpolec, Jihlavská 803, Humpolec
- Rehabilitační ústav pro cévní choroby mozkové, spol. s r. o., Na Vyhlídce 859, Chotěboř
- PATEB, s. r. o., Budějovicka 625, Jemnice

Jiná lůžková zařízení

- Dětské centrum Jihlava, příspěvková organizace, Jiráskova 67, Jihlava
- Dětský domov Kamenice nad Lipou, příspěvková organizace, Vítězslava Nováka 305, Kamenice nad Lipou
- Protialkoholní záchytná stanice, Vrchlického 57, Jihlava

ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA KRAJE VYSOČINA

Na Vysočině zajišťuje přednemocniční neodkladnou péči jediná příspěvková organizace zřizovaná krajem – Zdravotnická záchranná služba kraje Vysočina.

Záchranářům se úspěšně daří zajišťovat vysokou úroveň přednemocniční neodkladné péče pro přibližně 1 300 obcí a místních částí na území o rozloze přibližně 6 900 km^2 s půlmilionem obyvatel, přičemž v turisticky atraktivních regionech se v letních a zimních sezonách tento počet významně zvyšuje. Dojezdové časy se daří v naprosté většině výjezdů dodržovat do stanovených 15 minut. V současné době jsou zvažovány možnosti, jak dojezdové časy ještě zkrátit.

Zdravotnická záchranná služba je organizačně dělena na pět oblastních středisek. Na 16 stanovištích je 22 výjezdových skupin a na stanovišti v Jihlavě jedna vzletová skupina letecké záchranné služby.

Všechny výjezdové skupiny a vzletovou skupinu letecké záchranné služby řídí jediné zdravotnické operační středisko v Jihlavě. Jednotlivá stanoviště zdravotnické záchranné služby mají své obvody určené územím přiřazených obcí. Operační středisko však využívá jednotlivé týmy podle vhodnosti a nejbližší dostupnosti po celém území kraje bez ohledu na hranice obvodů.

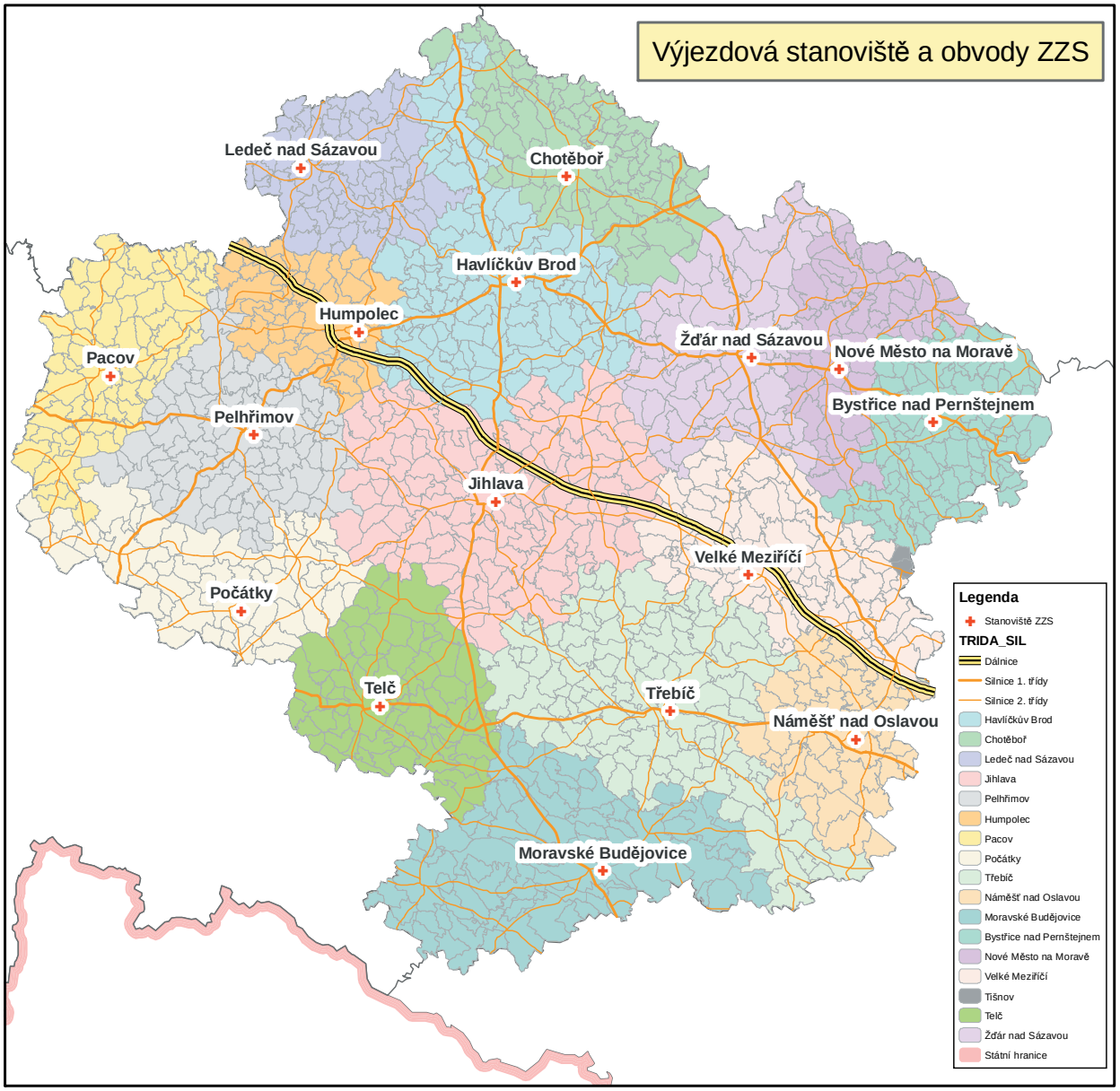

Zdravotnická záchranná služba – výjezdová stanoviště

Oblast	Výjezdové stanoviště	Posádky				
		RLP	RZP	RV	LZS	ZOS
Havlíčkův Brod	Havlíčkův Brod	1	1	1		
	Ledeč nad Sázavou		1			
	Chotěboř		1			
Jihlava	Jihlava	1	2		1	1
	Telč	1				
Pelhřimov	Pelhřimov	1		1		
	Pacov		1			
	Počátky		1			
	Humpolec	1				
Třebíč	Třebíč	1	1			
	Moravské Budějovice	1				
	Náměšť nad Oslavou	1				
Žďár nad Sázavou	Nové Město na Moravě		1			
	Bystřice nad Pernštejnem	1				
	Velké Meziříčí	1				
	Žďár nad Sázavou	1				
Celkem ZZS Vysočina		**11**	**9**	**2**	**1**	**1**

RLP – rychlá lékařská pomoc, **RZP** – rychlá zdravotnická pomoc, **RV** – setkání na místě, **LZS** – letecká záchranná služba, **ZOS** – zdravotnické operační středisko call centrum linky 155

LÉKAŘSKÁ SLUŽBA PRVNÍ POMOCI

Kraj poskytl na provoz Lékařské služby první pomoci v roce 2008 21,5 milionů Kč – každá nemocnice obdržela čtyři miliony Kč a Zdravotnická záchranná služba kraje Vysočina, která zabezpečuje provoz v Náměšti nad Oslavou a ve Velkém Meziříčí (na základě smluvního vztahu se soukromým subjektem a městem), 1 452 tisíc Kč.

Provoz Lékařské služby první pomoci je dále zajišťován ve Žďáru nad Sázavou. Od 1. ledna 2008 však není dotován krajem, nýbrž je plně v režii Města Žďár nad Sázavou.

Celkem bylo v kraji v roce 2008 ošetřeno téměř 33 tisíc pacientů, z toho necelých 14 tisíc dětí (tj. 41 %). Následně bylo odesláno na další ambulantní vyšetření 5,4 tisíc pacientů (tj. 16 %) a hospitalizováno bylo 1,9 tisíc pacientů (tj. 5,6 %). Průměrný počet ošetření za den je v kraji Vysočina 92 pacientů. Průměrná dotace kraje na jedno ošetření je 637 Kč. Na poplatcích bylo vybráno cca 2,88 milionů Kč.

PROTIALKOHOLNÍ ZÁCHYTNÁ STANICE

V roce 2008 měla Protialkoholní záchytná stanice v Jihlavě (jediná na Vysočině) celkem 1 086 záchytů, z toho opakovaně bylo zachyceno 243 osob. Cena jednoho záchytu pro zachyceného dosahovala v lednu částky 1 700 Kč a od února 2008 částky 4 000 Kč. Zachycení za záchyt zaplatili při propuštění ve 29 případech. Svůj dluh zachycení uznali v 1 045 případech. Celkem ve dvanácti případech odmítli zachycení uznat dluh.

Kraj Vysočina uhradil provozovateli záchytné stanice (Služby města Jihlavy, s. r. o.) v roce 2008 za provoz 4,3 milionů Kč.

Sociální péče

Hlavním cílem politiky kraje Vysočina v oblasti sociální péče je nadále zlepšování kvality života obyvatel regionu a dále i to, aby všichni občané kraje, kteří to potřebují, měli možnost dosáhnout na kvalitní, strukturálně vyvážené a diferencované sociální služby. Jednou z podmínek fungování sociálních služeb je i finanční dostupnost a regionální zastoupení jednotlivých služeb. Nezastupitelnou roli hrála i otázka nastavení kvality sociálních služeb jako hodnotového rámce zakotveného v zákonu o sociálních službách. Budoucí vývoj v sociálních službách v našem kraji vyžaduje každoroční péči o zlepšování životních standardů klientů v seniorských domovech a obyvatel domovů pro osoby se zdravotním postižením, které zřizuje kraj Vysočina. Úspěšně pokračuje rekonstrukce Ústavu sociální péče ve Zboží, kde dojde k celkovému zlepšení podmínek bydlení a dalších služeb pro naše klienty. Připravují se i další investiční akce, zejména výstavba nového Domova klidného stáří ve Velkém Meziříčí a rekonstrukce celého objektu Domova důchodců ve Žďírci. Všechny tyto investiční akce se budou podílet na vytváření dlouhodobých podmínek pro kvalitní, moderní a vyvážené sociální služby v našem kraji.

Jednotlivé cílové skupiny klientů sociálních služeb vyplývají ze sociálně-demografické analýzy a jsou popsány ve Střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb. V sociální politice kraje se snažíme vycházet z informací o spokojenosti obyvatel kraje s členěním, ale i kvalitou sociálních služeb, kterou průběžně zjišťujeme prostřednictvím pravidelných kontaktů s místní samosprávou. Zvyšování kvality podporujeme prostřednictvím plánovaných inspekcí sociálních služeb. Tato oblast se postupně stává jednou z priorit, která do budoucna přinese nejenom zvýšení nároků na poskytovatele služeb, ale bude mít po stabilizaci systému rozhodující vliv na financování sociálního prostoru na úrovni kraje.

Vedle vlastních sociálních služeb se kraj zabývá i oblastí podpory rodinné politiky. Jednou ze základních podmínek rozvoje každé osobnosti člověka je jeho sociálně psychický vývoj v dětství. Ten má zásadní vliv na další vývoj struktury osobnosti člověka. Za pozitivní změny přístupu v oblasti primární socializace je třeba vnímat spolupráci s mateřskými centry v kraji, které se významným způsobem podílí na propojení dvou základních psychosociálních linií. Jde o propojení mezi výchovou a socializací dětí na straně jedné a profesní, sociální a psychickou aktivitou matek na straně druhé. Toto spojení má zásadní vliv nejenom na další vývoj dětí, ale odráží se i ve vyváženém přístupu k matkám.

Základním předpokladem v oblasti rozvoje sociální péče v oblasti osob s handicapem a osob jakkoliv společensky znevýhodněných je aktivita v oblasti humanizace a transformace sociálních služeb. Tento proces byl zahájen jako komplexní pojetí možných přístupů k lidem s mentálním handicapem.

Podoba dnešního financování sociálních služeb je postavena na třech základních pilířích, které dohromady dávají prostor k tomu, aby jednotlivé služby mohly fungovat v souladu s principy sounáležitosti, stability a rozvoje. V roce 2008 posílil kraj Vysočina podíl svých finančních prostředků na financování služeb. Přesto přetrvávají problémy, které navazují na systémové animozity státu v rozdělování finančních prostředků na sociální služby. Největším problémem je nedostatečné využití příspěvku na péči ve prospěch sociálních služeb. Přes všechny problémy je budoucnost sociálních služeb prioritním cílem kraje Vysočina. Pro další rozvoj je důležité, aby se kraj více zaměřil na koncept vyrovnávání se s důsledky stárnutí populace a nastavil služby ve svém systému tak, aby byly lépe dostupné klientům. Proto je třeba více počítat s posílením rozvoje terénních služeb. Síť infrastruktury sociální péče dostává v kraji Vysočina novou, moderní podobu, která je konkurenceschopná s vyspělými státy Evropy. Do budoucna se mění i pojetí péče o mentálně handicapované klienty. Normy a hodnoty prezentované v této oblasti poskytování služeb dostávají nové kontury. Lze sledovat i změny v konvenčních názorech občanů, a to ve prospěch samostatnosti jedinců společensky znevýhodněných.

Závěrem děkuji všem, kteří se na aktivním rozvoji sociálních služeb v kraji Vysočina podíleli, tvořili jej a pomáhali koncepčně tvořit konstrukci dnešních vysoce kvalitních služeb pro všechny generace.

Mgr. Bc. Petr Krčál
radní pro oblast sociálních záležitostí

Vlastní vývoj v oblasti sociálních věcí na území kraje Vysočina v průběhu roku 2008 vycházel z výše uvedených hodnot, a především z linie zvyšování kvality sociálních služeb a zlepšování podmínek pro život obyvatel v kraji. Je to zřejmé i z níže uvedených statistických údajů, které se týkají hlavně uplynulého roku.

V následujících tabulkách je popsána struktura příspěvkových organizací, jež zřizuje kraj. Jedná se o 21 pobytových zařízení pro seniory a pro osoby se zdravotním postižením a o jednu manželskou a rodinnou poradnu. Údaje o rostoucích provozních nákladech a nákladech na investice dokládají, jakým způsobem kraj i celá veřejná sféra vkládají prostředky do zvyšování kvality sociálních služeb. Údaje z oblasti grantové politiky naproti tomu dokumentují úsilí kraje o zlepšení prostředí pro spoluobčany se zdravotním postižením.

Příspěvkové organizace kraje	Dotace provozní			Investiční dotace od kraje	Počet lůžek 2008
	2008	z toho:		2008	
	Celkem	Kraj	Státní rozpočet*		
Ústav sociální péče Ledeč nad Sázavou	8 818	1 480	7 338		80
Ústav sociální péče Zboží	9 122	3 207	5 915		60
Ústav sociální péče pro dospělé Věž	10 291	1 093	9 198		80
Ústav sociální péče Jinošov	9 328	2 785	6 543		72
Ústav sociální péče Nové Syrovice	13 860	1 997	11 863		98
Diagnostický ústav sociální péče Černovice	34 032	4 352	29 680		162
Ústav sociální péče Lidmaň	11 188	1 439	9 749		100
Ústav sociální péče pro mentálně postižené Těchobuz	10 019	3 013	7 006		72
Ústav sociální péče Křižanov	13 079	3 374	9 705		150
Domov pro seniory Havlíčkův Brod	6 976	802	6 174		68
Domov důchodců Ždírec	8 822	608	8 214	600	119
Domov důchodců Humpolec	14 190	2 700	11 490		203
Domov důchodců Onšov	3 121	670	2 451	600	44
Domov důchodců Proseč-Obořiště	5 514	723	4 791		70
Domov důchodců Proseč u Pošné	6 970	1 691	5 279		69
Domov pro seniory Třebíč – Manž. Curieových**	17 598	1 145	16 453		195
Domov pro seniory Třebíč, Koutkova-Kubešova	16 421	1 250	15 170		172
Domov pro seniory Náměšť nad Oslavou	8 760	1 940	6 820		92
Domov důchodců Velký Újezd	8 082	1 142	6 940		135
Domov pro seniory Mitrov	11 805	1 723	10 082	600	130
Domov pro seniory Velké Meziříčí	12 563	1 348	11 215		145
Psychocentrum – manželská a rodinná poradna kraje Vysočina	7 472	1 355	6 117		
Celkem	**248 031**	**39 837**	**208 194**	**1 800**	**2 316**

* Účelové dotace pro příspěvkové organizace kraje. ** Město Třebíč dotace 23 tis. Kč. Částky jsou v tis. Kč.

Průměrné celkové náklady na lůžko a den v sociálních zařízeních (v Kč)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Domovy důchodců	460	470	490	513	648	678
Ústavy sociální péče	500	510	560	590	728	752
Diagnostický ústav soc. péče Černovice	940	940	950	1 025	1 023	1 126
Ústavy sociální péče a diag. ústav Černovice celkem	550	560	600	667	785	821

Průměrné náklady na lůžko a den v sociálních zařízeních (v Kč)

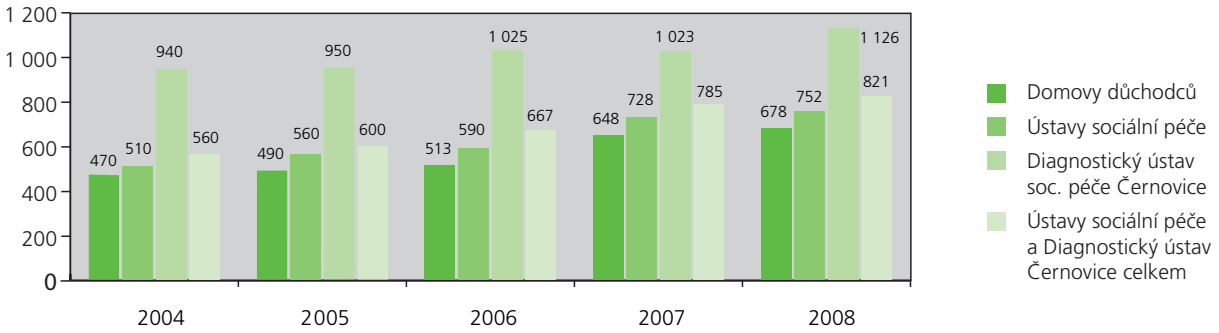

Opravy a investice v sociálních zařízeních (v mil. Kč)

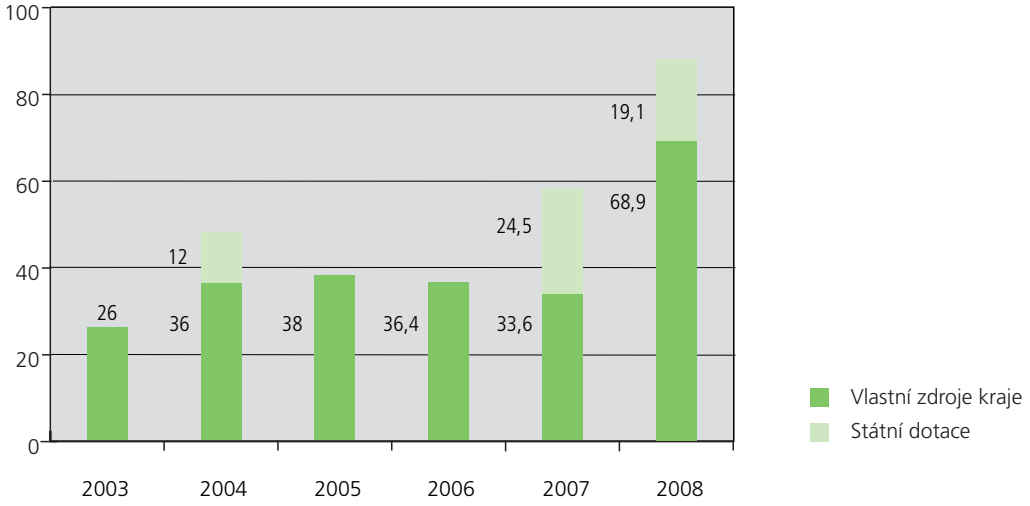

Grantové programy Fondu Vysočiny z oblasti sociální péče v roce 2008

Název a zaměření grantových programů	Rozdělená podpora z FV (Kč)	Vlastní podíl úspěšných žadatelů (Kč)	Celkový objem realizovaných projektů (Kč)
Vysočina bez bariér 2008 (Podpora odstraňování bariér pro zdravotně postižené)	1 742 246	4 090 919	5 833 165

Životní prostředí

Problematika spadající do kompetence odboru životního prostředí je velmi široká a rozmanitá. Od ochrany krajiny a přírody, kam patří především vyhlašování a převyhlašování chráněných území a péče o ně, přes ochranu ovzduší až po nakládání s odpady. Považuji za důležité připomenout, že v posledních dvou oblastech se kraj Vysočina v roce 2008 významně angažoval.

Pro řešení situace v krajském městě bylo velmi důležité zadání komplexní studie Vyhodnocení kvality ovzduší průmyslové zóny města Jihlavy a z něho vyplývajících zdravotních rizik, na které se kraj Vysočina podílí třemi čtvrtinami nákladů a statutární město Jihlava jednou čtvrtinou. V roce 2008 byly zpracovány první tři kapitoly studie, dokončena bude v závěru roku 2009. Její součástí byla i akce Nos Jihlavy, u níž vysoce hodnotím aktivní zapojení občanů. Ukázali tak, že si nechtějí pouze stěžovat, ale také pro řešení něco konkrétního udělat.

V oblasti nakládání s odpady kraj reflektuje neuspokojivou situaci, kdy není plněn Plán odpadového hospodářství a nedaří se snižovat množství komunálního odpadu ukládaného na skládky. Proto si objednal Variantní studii proveditelnosti pro naplnění Plánu odpadového hospodářství kraje Vysočina. Doporučením, vyplývajícím ze studie, se bude rada kraje intenzivně věnovat v roce 2009 s cílem připravit reálné návrhy řešení stávající situace, které umožní plnit závazky České republiky vůči evropské legislativě v odpadovém hospodářství.

Pracovníci odboru životního prostředí se také aktivně podíleli na přípravě Zásad územního rozvoje kraje Vysočina, a to především v oblasti ochrany krajinného rázu před negativními vlivy některých druhů energetických zařízení.

Vedle těchto záležitostí plní odbor řadu úkolů v oblasti přenesené působnosti státní správy jako je integrovaná prevence, posuzování vlivu na životní prostředí (EIA), kontrolní činnost vůči nižším orgánům státní správy v území atd.

Kraj Vysočina patří k regionům s nejvyšší kvalitou životního prostředí v rámci České republiky. Udržení a zlepšování tohoto stavu, pozitivně ovlivňujícího kvalitu života každého z nás, musí být jedním z našich strategických cílů. Stejně tak nesmíme rezignovat na zachování podmanivého rázu krajiny Vysočiny, která patří k našemu největšímu bohatství, ani na ochranu ohrožených druhů rostlin a živočichů. Vysočina musí zůstat i nadále zeleným srdcem České republiky.

Zdeněk Ryšavý
radní pro oblast informatiky, životního prostředí a územního plánování

OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY

K 31. 12. 2008 se na území kraje Vysočina se nacházelo:

- Dvě velkoplošná chráněná území (CHKO Žďárské vrchy a CHKO Železné hory)
- 170 maloplošných chráněných území (tj. sedm národních přírodních rezervací, tři národní přírodní památky, 67 přírodních rezervací, 93 přírodních památek)
- jedenáct přírodních parků
- 57 evropsky významných lokalit soustavy Natura 2000

V roce 2008 byla nově vyhlášena (převyhlášena) tato území:

- Nařízení Rady kraje Vysočina č. 1/2008: přírodní rezervace Křemešník (5. 2. 2008)
- Nařízení Rady kraje Vysočina č. 2/2008: přírodní památka Ostražka (26. 2. 2008)
- Nařízení Rady kraje Vysočina č. 3/2008: přírodní památka Křižník (15. 4. 2008)
- Nařízení Rady kraje Vysočina č. 4/2008: přírodní památka U Bezděčína (15. 4. 2008)
- Nařízení Rady kraje Vysočina č. 5/2008: přírodní památka Kocoury (15. 4. 2008)
- Nařízení Rady kraje Vysočina č. 7/2008: přírodní rezervace Doupský a Bažantka (26. 8. 2008)
- Nařízení Rady kraje Vysočina č. 8/2008: přírodní památky Ivaniny rybníčky (26. 8. 2008)
- Nařízení Rady kraje Vysočina č. 9/2008: přírodní památka Rašeliniště u Vintířova (26. 8. 2008)

Kraj Vysočina v roce 2008 vynaložil 4,26 milionů Kč na péči o zvláště chráněná území ve své působnosti. Péče zahrnuje zejména pravidelné kosení, odstraňování náletů, označení chráněných území v terénu, zpracování plánů péče a přípravu podkladů pro vyhlášení.

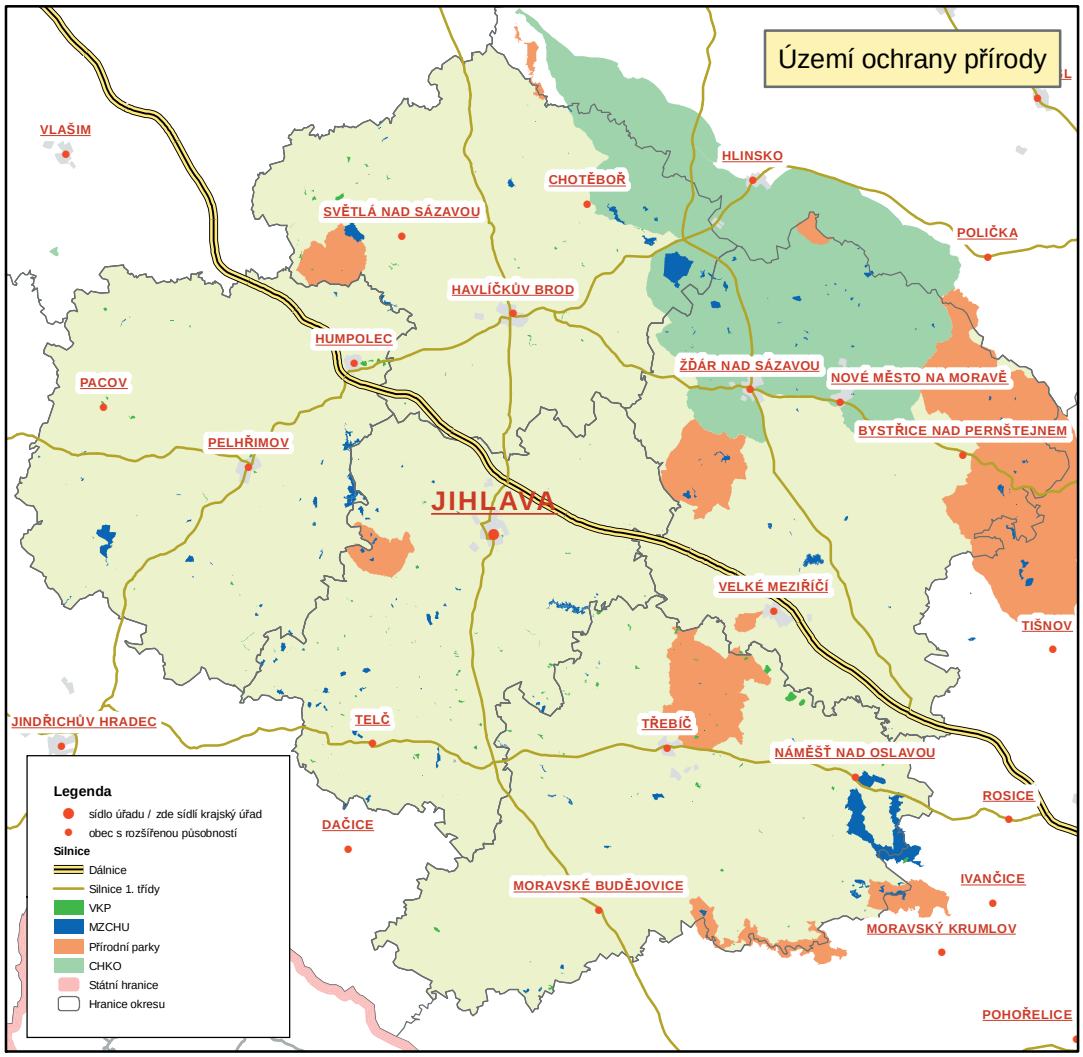

OCHRANA OVZDUŠÍ

Imisní situace

V kraji Vysočina je z hlediska ochrany vnějšího ovzduší prioritním cílem ochrana zdraví obyvatelstva, přičemž důraz je kladen nejen na aglomerace s nejvyšší hustotou obyvatelstva, ale i na obce s nízkým počtem obyvatel. Důvod se skrývá ve složení paliv, neboť zmíněné aglomerace jsou vesměs plně plynofikovány, zatímco malé obce jsou ve velké míře stále vytápěny pevnými palivy. Přitom, jak se ukazuje v mnoha obcích, jsou lokální topeniště majoritním zdrojem emisí tuhých znečišťujících látek.

Na území kraje Vysočina jsou rovněž oblasti spadající do kategorie ochrany ekosystému a vegetace, kam patří chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy a Železné hory. Z tohoto hlediska vyvstává v kraji Vysočina problém pouze s ochranou vegetace před troposférickým ozonem, u nějž je překračován imisní limit takřka na celém území kraje Vysočina, ovšem tento problém existuje na celém území České republiky.

Na území kraje Vysočina je v současnosti sedm lokalit měření kvality ovzduší ve správě Českého hydrometeorologického ústavu. Dále jsou v kraji Vysočina tři stanice ve správě Zdravotního ústavu se sídlem v Jihlavě. Rozmístění stanic imisního monitoringu v zóně Vysočina je uvedeno na následujícím obrázku:

Síť imisního monitoringu v kraji Vysočina

Z mapy na dalším obrázku je patrné, že v roce 2007 nedošlo na území zóny Vysočina k překročení imisního limitu. Avšak v předešlých letech k překročení imisního limitu na částech území zóny Vysočina docházelo.

Mapa oblastí zóny Vysočina s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví v letech 2004–2007

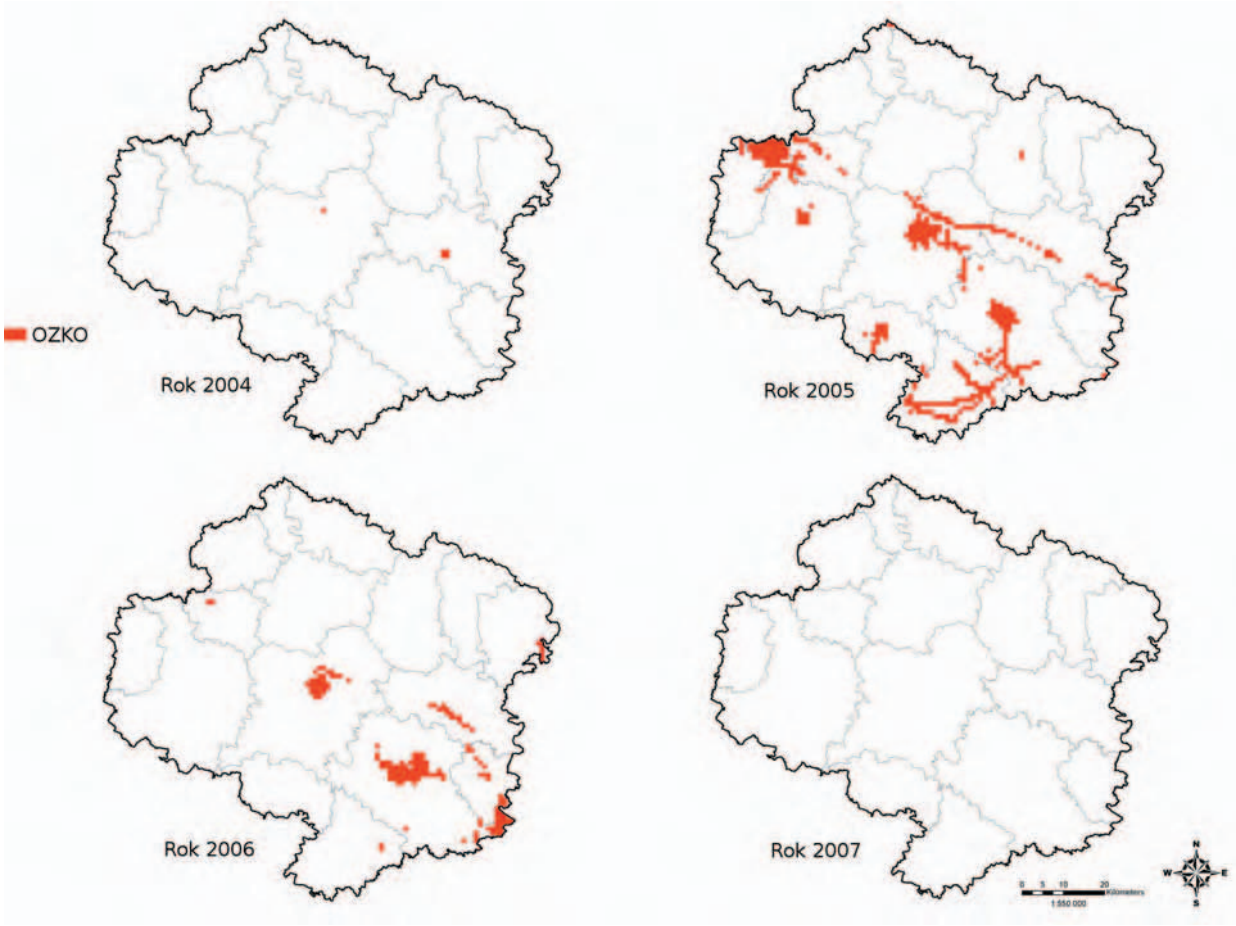

K překročení došlo zejména v letech 2005 a 2006, které byly zejména z důvodu velmi nepříznivých rozptylových podmínek v zimě z roku 2005 na rok 2006 nejhorší z hlediska kvality ovzduší za posledních deset let.

Od ledna 2008 probíhá na území kraje Vysočina monitoring perzistentních organických látek. Jedná se o úvodní etapu, v níž byly mimo jiné vybrány lokality pro dlouhodobý monitoring. V dalších letech je plánováno pokračování monitoringu, a to za finanční spoluúčasti kraje.

V roce 2008 bylo zahájeno zpracování komplexní studie s názvem Vyhodnocení kvality ovzduší průmyslové zóny města Jihlavy a z něho vyplývajících zdravotních rizik (25 % nákladů na studii hradí Město Jihlava). Závěry studie budou obsahovat doporučení ke zlepšení kvality ovzduší ve sledované lokalitě a současně regulativy průmyslové zóny. V roce 2008 byly zpracovány tři kapitoly studie, z nichž první se zabývala emisní charakteristikou území, druhá část imisní charakteristikou a třetí část monitoringem imisí a pachové zátěže. Pachová studie se opírá o hodnocení téměř dvou set dobrovolných respondentů v rámci akce Nos Jihlavy. Všechny dílčí části realizované studie jsou postupně zveřejňovány na veřejně přístupné části internetových stránek odboru životního prostředí Krajského úřadu kraje Vysočina.

EMISNÍ SITUACE

Zdroje znečišťování ovzduší se dělí na stacionární a mobilní. U stacionárních i mobilních zdrojů znečišťování ovzduší došlo při porovnání celkového množství emisí v roce 2007 v kraji Vysočina k mírnému poklesu množství emisí hlavních sledovaných znečišťujících látek – tuhé znečišťující látky TZL, oxid siřičitý SO_2, oxidy dusíku NO_x, oxid uhelnatý CO, těkavé organické látky VOC a amoniak NH_3.

Kvalita ovzduší v kraji Vysočina je nejvíce ovlivňována emisemi z malých stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, jejichž podíl činil v roce 2007 až 70 %. Jedná se převážně o domácí topeniště na tuhá paliva s nevhodnými parametry: hlavním problémem je skutečnost, že vypouští emise v přízemní vrstvě atmosféry, a jejich vliv na místní kvalitu ovzduší je proto velmi podstatný.

K nejvýznamnějším stacionárním zdrojům emisí znečišťujících látek v kraji lze zařadit velké provozy dřevozpracujícího průmyslu v okresech Jihlava a Pelhřimov, sklářského průmyslu v okres Havlíčkův Brod a dále strojírenského průmyslu v okrese Žďár nad Sázavou. K nim lze zařadit i velké podniky na výrobu tepla a vytápění domácností a lakovny s vysokou roční spotřebou nátěrových hmot.

Podíl emisí mobilních zdrojů hlavních znečišťujících látek z těchto zdrojů byl v roce 2007 skoro 57 % z celkových emisí kraje. Snížení emisního vlivu těchto zdrojů je dosažitelné zejména budováním silničních obchvatů měst, opravou a rekonstrukcí vozovek I. a II. tříd, čištěním komunikací a zpevňováním jejich povrchů. Nejvíce investic včetně dotací z Evropské unie by mělo být do těchto akcí vloženo v letech 2007–2013. Dálnice a silnice I. třídy v kraji Vysočina mají zhruba dvoutřetinový podíl na celkových emisích ze silniční dopravy u všech sledovaných znečišťujících látek.

Specifikem kraje Vysočina z hlediska znečišťování vnějšího ovzduší je velký podíl chovu hospodářských zvířat, a tím i produkce velkého množství emisí amoniaku.

Relativní vývoj emisí základních znečišťujících látek v kraji Vysočina v letech 2000–2007

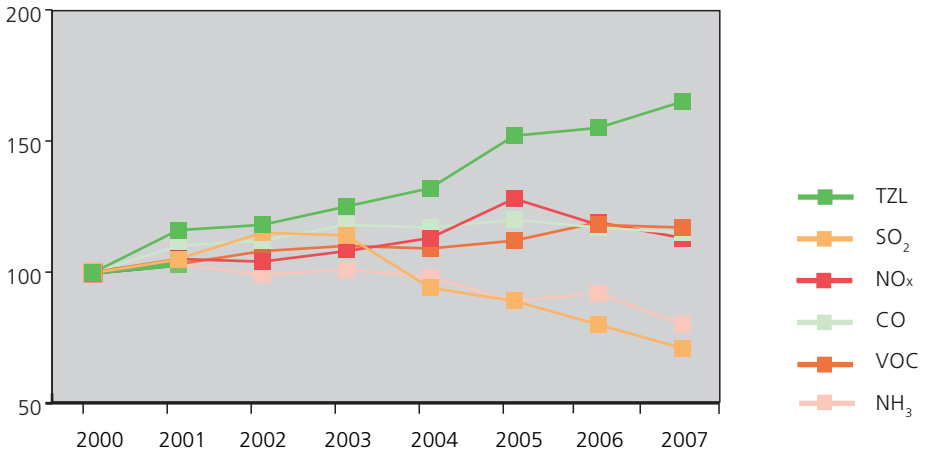

NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Množství skládkovaných odpadů v posledních letech mírně narůstá. Proto je nezbytné do budoucna podpořit veškeré aktivity vedoucí jak ke snižování produkce odpadů, tak k lepšímu využívání odpadů již vzniklých.

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Skládkovaný odpad v tunách	126 179	403 919	159 432	225 412	162 907	184 072	210 074	223 000

V kraji je většina komunálního odpadu ukládána na skládky, avšak roste podíl jeho vytříděných složek.
Některé obce začínají s odděleným sběrem bioodpadů, které využívají v kompostárnách nebo bioplynových stanicích.

Seznam povolených zařízení pro sběr, výkup, odstraňování nebo využívání odpadů (skládky, spalovny, biodegradační plochy, kompostárny, zařízení k nakládání s autovraky atd.), kterým byl Krajským úřadem kraje Vysočina udělen souhlas k provozu na území kraje, je uveden na webových stránkách kraje > Životní prostředí > Odpadové hospodářství > Seznam oprávněných osob.

Přetrvávajícím problémem je nedostatek finančních prostředků na rekultivace starých skládek odpadů, i když v současné době některé obce začínají na rekultivaci starých skládek využívat finanční dotace z evropských fondů.

Na území kraje Vysočina není provozována žádná skládka nebezpečných odpadů.

Na Vysočině je povoleno:

- 14 zařízení k odstraňování odpadů, z toho jedenáct skládek
- 166 zařízení ke sběru a výkupu odpadů (a 128 mobilních zařízení)
- 30 zařízení k využívání odpadů (a 17 mobilních zařízení)
- 22 zařízení k nakládání s autovraky

Materiálově využitelné složky z komunálních odpadů
Největší podíl materiálově využitelných složek z komunálních odpadů tvoří papír a lepenka, biologicky rozložitelné odpady, sklo, kovy a plasty. Naopak nejnižší podíl na materiálově využitelných složkách mají elektrozařízení, textil, baterie a akumulátory, což odpovídá celorepublikovému trendu.

OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ OBYVATELSTVA – SNIŽOVÁNÍ NADMĚRNÉ RADIAČNÍ ZÁTĚŽE

Území kraje Vysočina je situované na geologickém podloží s převažujícím vysokým radonovým indexem, a tedy s možností zvýšené emanace radioaktivního radonu do obydlí a budov veřejného zájmu, ale též do zdrojů pitné vody – veřejných vodovodů. Kraj proto aktivně využívá možností Radonového programu ČR: v roce 2008 se dokončila protiradonová opatření ve třech rodinných domcích a 16 dalších zájemců získalo dotaci ve výši 2,4 milionů Kč. Podařilo se ozdravit pět veřejných vodovodů nákladem 9,9 milionů Kč a na dalších pět akcí získat státní dotaci ve výši 8 milionů Kč. Získaná dotace na byty a veřejné vodovody ve výši 10,4 milionů Kč je největší ze všech krajů v České republice, čímž se podařilo ozdravit životní prostředí pro dalších přibližně 1 500 obyvatel kraje Vysočina.

PODNIK PODPORUJÍCÍ ZDRAVÍ

Se souhlasem Státního ústavu radiační ochrany bylo na vytipovaných pracovištích Krajského úřadu kraje Vysočina ve 42 kancelářích v přízemí objektů Žižkova 57 (52), Žižkova 16 (12), Seifertova 24 (12) a Seifertova 26 (8) rozmístěno celkem 84 ks detektorů RAMARN a jejich evidence byla zaslána do celostátní databáze. Sběr detektorů se uskutečnil na jaře roku 2008 a výsledek monitoringu potvrdil jeho účinnost: ve dvou kancelářích byla zjištěna nepatrně zvýšená objemová aktivita radonu nad směrnou hodnotu danou příslušnou legislativou. Následovalo roční kontrolní měření za účelem stanovení příkonové dávky záření zaměstnanců, kteří v těchto kancelářích pobývají, jež bylo ukončeno v červenci 2009, ze kterého po jeho vyhodnocení vyplyne případný návrh na adekvátní opatření. Tento monitoring byl pro krajský úřad bezplatný a je v rámci republiky zcela ojedinělý.

NÁHRADA ŠKOD ZPŮSOBENÝCH CHRÁNĚNÝMI ŽIVOČICHY

Zákon o náhradách škod umožňuje nárokovat od státu náhradu hmotné škody způsobené vybranými zvláště chráněnými živočichy – bobrem evropským, vydrou říční, kormoránem velkým, losem evropským, medvědem hnědým, rysem ostrovidem a vlkem. Na území kraje Vysočina byly doposud řešeny pouze škody způsobené vydrou říční a kormoránem velkým; jednalo se tedy o škody způsobené rybářům na rybách.

Finanční náhradu škody vyplácí kraj a v roce 2008 takto zaplatil necelé tři miliony Kč. Počet žádostí měl vzrůstající tendenci zejména v prvních letech existence zákona, v posledních třech letech se roční počet žádostí víceméně ustálil. V roce 2008 bylo uspokojeno 88 žadatelů, z toho škody způsobené vydrou byly vyplaceny 76 žadatelům a škody způsobené kormorány dvanácti žadatelům.

INTEGROVANÁ PREVENCE

Podle zákona o integrované prevenci mají největší znečišťovatelé životního prostředí povinnost získat integrované povolení. V našem kraji se jedná zejména o skládky komunálních odpadů, zemědělské velkochovy a dále průmyslové a potravinářské podniky. Vydání integrovaného povolení představuje několikaměsíční proces, při kterém se postupně kontroluje vliv provozu na jednotlivé složky životního prostředí a provádí se porovnání provozu s nejlepšími dostupnými technikami v daném oboru. Do konce roku 2008 získalo integrované povolení všech 75 zařízení, jež měly povinnost toto povolení ke svému provozu získat.

Provozy s integrovaným povolením dle kategorií

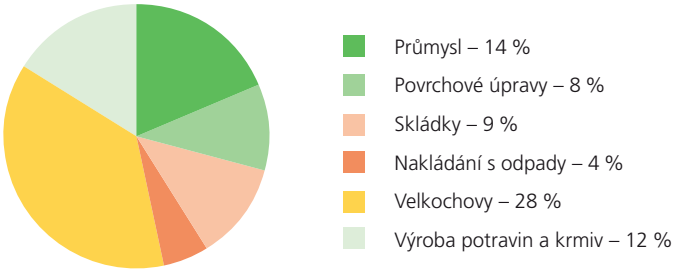

Po vydání integrovaného povolení neustále probíhají jejich změny, a to buď při podstatné, nebo nepodstatné změně zařízení. Podstatná změna znamená v podstatě revizi vydaného povolení a probíhá celým procesem jako vydání povolení nového. U většiny povolení již nějaká změna proběhla; v průměru se jednalo o přibližně čtyři změny na povolení.

PREVENCE ZÁVAŽNÝCH HAVÁRIÍ V KRAJI

Krajský úřad kraje Vysočina a jeho odbor životního prostředí spravoval v roce 2008 havarijní dokumentaci jedenácti provozovatelů zařazených do režimu zákona o prevenci závažných havárií. Z toho čtyři provozovatelé jsou zařazeni do skupiny A a sedm do skupiny B (více rizikoví). Kromě dvou A provozovatelů mají všichni schválenou bezpečnostní dokumentaci a probíhají již pouze jejich aktualizace. Dokumentace je jednou z forem prevence závažné havárie způsobené nebezpečnými chemickými látkami a přípravky. Vedle zařazených provozovatelů eviduje krajský úřad přes 200 nezařazených provozovatelů s množstvím nad 2 % limitu pro zařazení ze zákona. V našem kraji se jedná zejména o sklady pesticidů, ropných látek a plynů a sklady výbušnin. Na ústupu je sklářský průmysl (z režimu již byly vyřazeny ukončené sklářské provozy v Dobroníně a Antonínově Dole; osud podniku Sklo Bohemia ve Světlé nad Sázavou je nejistý).

V roce 2008 došlo u zařazených provozovatelů k jediné havárii, která však nenaplňovala kritéria závažné havárie. Šlo o provoz společnosti ČEPRO a jejího střediska Šlapanov, kde došlo k úniku ropných látek do vodoteče. V současné době jsou již následky havárie odstraněny a půda sanována.

U všech provozovatelů provádí krajský úřad každoročně takzvanou integrovanou kontrolu s Českou inspekcí životního prostředí a dalšími dotčenými orgány státní správy, zejména hasiči a krajskou hygienickou stanicí. V loňském roce byly rovněž zahájeny kontroly takzvaných plánů fyzické ochrany objektů společně s Policií ČR, které mají předcházet nebezpečí vniknutí cizích osob do zařízení s nebezpečnými látkami. Všechna tato opatření by měla nebezpečí závažných havárií předcházet.

Zemědělství a lesnictví

Vysočina chová jedna z největších stád skotu. Spolu s Jihočeským krajem jsme na špici v chovu krav, čemuž odpovídá i nejvyšší produkce mléka mezi kraji a vysoká produkce masa. Významná je rovněž produkce vepřového a drůbežího masa.

Vysočina je také bramborářský kraj, každý třetí brambor vyprodukovaný v republice pochází z Vysočiny.

Vysočina se může chlubit i zdravými lesy, které nejsou zasaženy emisemi, s nejvyšší produkční schopností lesních porostů mezi kraji a s množstvím lovné zvěře.

Vysočina je i významným zdrojem vody pro velkou část naší republiky. V kraji pramení významné vodní toky a prochází jím hlavní evropské rozvodí mezi Černým a Severním mořem. Vodárenská nádrž Švihov na Želivce dodává vodu nejen obyvatelům kraje, ale i Praze a dalším městům ve Středočeském kraji. Vodu z Vírské nádrže užívají obyvatelé a podniky v severní a východní části kraje a také v Brně.

V roce 2008 produkční rybáři v našem kraji vylovili téměř 2 000 tun ryb z více než 3 800 hektarů vodních ploch, což představuje jednu z nejvyšších produkcí v České republice. Rybníky také vedle produkční a společenské funkce zadržují vodu v krajině a rovněž částečně zlepšují kvalitu vody.

Za rok 2008 stojí za zmínku následující události:

- v polovině roku 2008 se nad Vysočinou přehnaly větrné bouře Emma a Ivan, které způsobily velké škody v lesích, a to zejména na Ledečsku
- v roce 2008 poskytl krajský úřad obcím a jejich svazkům do oblasti vodního hospodářství dotace v celkové výši 66,6 milionů Kč, což je nejvíce od vzniku kraje
- v polovině roku 2008 byla ukončena sanace skládky nebezpečných odpadů v k. ú. Nový Rychnov a probíhala intenzivní jednání kolem skládky nebezpečných odpadů v k. ú. Pozďátky
- v roce 2008 se nám naštěstí vyhnuly větší povodně
- ještě jedna událost stojí za zmínku, a to sté výročí organizovaného českého bramborářství

Ing. Josef Matějek
radní pro oblast zemědělství, lesního a vodního hospodářství

Nejtradičnějším a nejtypičtějším odvětvím je pro Vysočinu zemědělská výroba. Z celkové rozlohy kraje tvoří zemědělská půda více než 60 %, což je nejvíce ze všech českých krajů.

V kraji Vysočina hospodařilo v zemědělství více než 3 800 subjektů, které měly různé právní formy. Rovněž zde hospodařilo 104 družstev na výměře 147 000 hektarů zemědělské půdy.

Hospodařící subjekty v zemědělství podle právních forem k 30. 9. 2007 (Území: Česká republika, kraj, Třídění: Zemědělství celkem)

	Hospodařící subjekty celkem	Podle právní formy					
		podniky fyzických osob	z toho zemědělští podnikatelé a SHR	podniky právnických osob	z toho		
					společnosti s r. o.	akciové společnosti	družstva
Počet podniků							
Česká republika	**39 396**	**36 455**	**26 353**	**2 941**	**1 607**	**651**	**548**
Hlavní město Praha	308	254	226	54	40	7	1
Středočeský kraj	4 455	4 057	3 258	398	228	79	68
Jihočeský kraj	4 025	3 659	2 776	366	206	54	96
Plzeňský kraj	2 214	2 023	1 742	191	102	56	26
Karlovarský kraj	507	433	374	74	57	6	4
Ústecký kraj	1 837	1 674	1 412	163	113	22	13
Liberecký kraj	1 472	1 367	1 078	105	65	21	15
Královéhradecký kraj	2 434	2 235	1 775	199	102	58	29
Pardubický kraj	2 315	2 134	1 475	181	76	64	32
Vysočina	**3 863**	**3 569**	**2 418**	**294**	**117**	**65**	**104**
Jihomoravský kraj	8 165	7 749	4 392	416	239	102	61
Olomoucký kraj	1 885	1 699	1 345	186	77	48	54
Zlínský kraj	3 024	2 875	2 044	149	84	37	23
Moravskoslezský kraj	2 892	2 727	2 037	165	101	32	22
Výměra obhospodařované zemědělské půdy (v ha)							
Česká republika	**3 518 073**	**1 034 568**	**982 716**	**2 483 505**	**779 486**	**886 151**	**773 946**
Hlavní město Praha	30 281	14 105	11 922	16 175	8 126	1 393	id
Středočeský kraj	547 398	184 614	176 981	362 783	117 451	128 371	108 133
Jihočeský kraj	422 650	117 106	109 234	305 543	99 960	58 953	144 046
Plzeňský kraj	313 195	89 640	87 066	223 556	74 545	108 498	38 038
Karlovarský kraj	99 544	39 684	38 231	59 860	45 292	6 434	id
Ústecký kraj	209 576	108 651	104 563	100 926	59 856	23 061	16 090
Liberecký kraj	91 129	30 425	29 177	60 703	28 897	17 774	13 028
Královéhradecký kraj	234 714	64 478	62 587	170 237	36 140	93 857	38 132
Pardubický kraj	228 925	55 323	52 589	173 602	33 392	72 959	64 257
Vysočina	373 301	84 775	81 232	288 526	59 884	80 561	147 000
Jihomoravský kraj	362 937	73 073	66 027	289 864	79 505	129 515	74 713
Olomoucký kraj	241 154	58 469	55 736	182 685	39 513	69 096	72 303
Zlínský kraj	149 889	34 904	31 798	114 985	39 190	48 799	26 644
Moravskoslezský kraj	213 379	79 321	75 572	134 059	57 733	46 879	24 914

Zdroj: ČSÚ

Rozdělení zemědělské půdy v kraji Vysočina do výrobních oblastí ke 31. 12. 2008

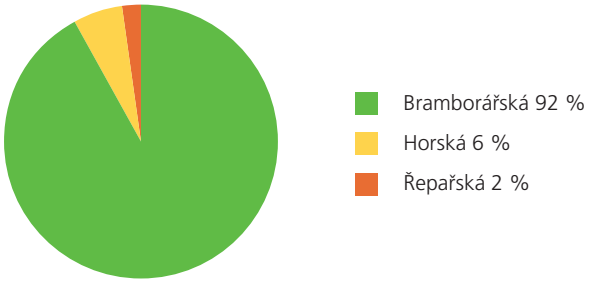

Struktura zemědělské půdy v kraji Vysočina ke 31. 12. 2008

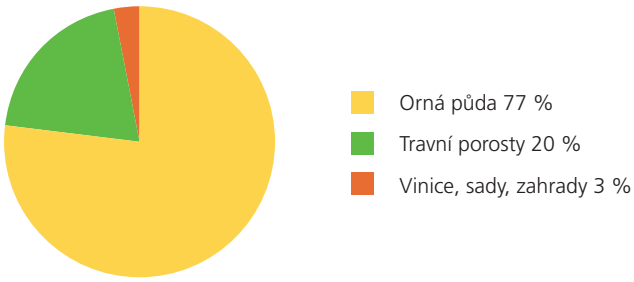

Převážná část kraje leží v mírně teplé oblasti s průměrnou roční teplotou 6–8 °C a se srážkami kolem 600 milimetrů ročně. Z celé rozlohy kraje ale pouze 15 % není zařazeno do kategorie méně příznivých oblastí a oblastí s ekologickými omezeními. Tomu odpovídá dominantní postavení Vysočiny v oblasti výroby brambor, jež jsou nejdůležitější potravinářskou komoditou Vysočiny; téměř třetina českých brambor vyrostla v našem kraji.

Sklizeň brambor ostatních v roce 2008 podle krajů (kromě raných)

Území, kraj	Plocha v hektarech	Výnos v t/ha	Sklizeň v tunách
Česká republika	**23 778**	**27,36**	**650 500**
Hl. m. Praha	14	23,69	323
Středočeský	5 614	25,42	142 713
Jihočeský	3 024	28,84	87 215
Plzeňský	866	28,42	24 603
Karlovarský	144	29,20	4 200
Ústecký	524	24,54	12 865
Liberecký	320	28,43	9 099
Královéhradecký	1 195	25,68	30 687
Pardubický	1 153	28,16	32 477
Vysočina	**7 188**	**29,18**	**209 734**
Jihomoravský	1 621	25,85	41 900
Olomoucký	809	25,04	20 266
Zlínský	363	25,58	9 291
Moravskoslezský	943	26,65	25 128

Zdroj: ČSÚ

Sklizeň brambor v krajích v roce 2008

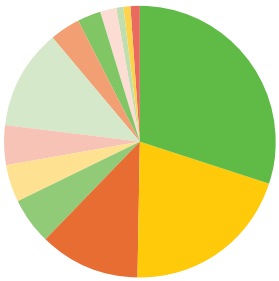

V kraji Vysočina můžeme v jarním období spatřit velké množství žluté barvy, již vytvářejí plochy kvetoucí řepky, které v roce 2008 zaujímaly třetí místo v rámci republiky.

Sklizeň řepky v roce 2008 podle krajů

Území, kraj	Plocha v hektarech	Výnos v t/ha	Sklizeň v tunách
Česká republika	**356 924**	**2,94**	**1 048 943**
Hl. m. Praha	2 140	3,22	6 893
Středočeský	76 582	3,01	230 313
Jihočeský	42 017	2,77	116 193
Plzeňský	36 484	2,83	103 305
Karlovarský	5 930	2,78	16 458
Ústecký	18 666	3,09	57 594
Liberecký	6 360	2,87	18 276
Královéhradecký	22 995	3,03	69 595
Pardubický	27 188	2,94	80 065
Vysočina	**37 756**	**2,76**	**104 083**
Jihomoravský	28 128	3,08	86 549
Olomoucký	21 152	3,10	65 485
Zlínský	11 950	3,08	36 755
Moravskoslezský	19 577	2,93	57 379

Zdroj: ČSÚ

Sklizeň řepky v krajích v roce 2008

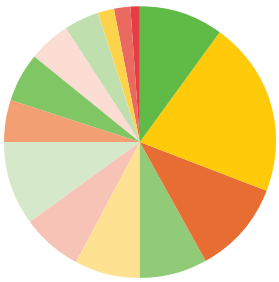

Podobnou tradici jako bramborářství má na Vysočině živočišná výroba, a zejména chov skotu. Počet chovaných kusů skotu je na Vysočině ze všech krajů dlouhodobě nejvyšší a tomu odpovídá například i produkce mléka.

Počty skotu podle krajů

Území, kraj	Stavy ke konci 2. pololetí		Rozdíl (+, –)	Index (%)
	2007	2008		
Vysočina	**212 947**	**207 533**	**–5 414**	**97,5**
Jihočeský	208 158	207 796	–362	99,8
Plzeňský	153 191	153 099	–92	99,9
Hl. m. Praha + Středočeský	151 312	147 287	–4 025	97,3
Pardubický	119 218	117 802	–1 416	98,8
Královéhradecký	105 267	104 667	–600	99,4
Olomoucký	93 273	91 659	–1 614	98,3
Moravskoslezský	80 076	78 788	–1 288	98,4
Jihomoravský	71 010	72 926	1 916	102,7
Zlínský	60 002	56 944	–3 058	94,9
Liberecký	40 455	41 960	1 505	103,7
Ústecký	39 304	40 423	1 119	102,8
Karlovarský	32 492	36 920	4 428	113,6
Česká republika	**1 366 705**	**1 357 804**	**–8 901**	**99,3**

Zdroj: ČSÚ

Stavy skotu ke konci 2. pololetí 2008

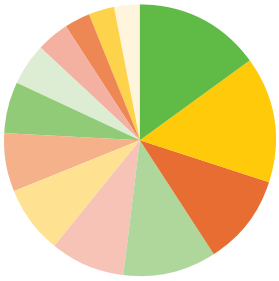

Chov prasat je náročný na spotřebu obilovin, a proto se soustřeďuje na jižněji položené Třebíčsko, kde se obilovin pěstuje v porovnání s ostatními částmi kraje více. Mezi českými chovy prasat jsou ty z Vysočiny druhé nejintenzivnější a v počtu chovaných prasat je Vysočina na druhém místě mezi kraji.

Téměř polovina vysočinské drůbeže se chová na Třebíčsku. Žďársko zase vyniká chovem ovcí, kozy pak najdeme na Třebíčsku a Havlíčkobrodsku.

Počet hospodářských zvířat k 1. dubnu 2008 podle krajů

Území, kraj	Skot	z toho krávy	Prasata	z toho prasnice	Ovce	Drůbež	z toho slepice
Vysočina	**213 770**	**83 518**	**367 876**	**27 678**	**10 735**	**1 101 564**	**106 922**
Hl. m. Praha + Středočeský	151 671	57 856	386 226	29 072	17 966	7 084 359	1 756 952
Jihočeský	214 743	87 462	303 331	22 690	25 489	3 930 306	755 178
Plzeňský	160 705	65 475	187 070	13 941	19 367	2 201 904	201 660
Karlovarský	39 049	17 070	16 891	927	11 538	236 717	150 870
Ústecký	41 303	16 164	100 918	7 257	11 366	1 277 324	432 011
Liberecký	43 292	19 454	35 914	2 349	12 594	102 472	28 144
Královéhradecký	107 678	43 214	169 423	12 632	12 368	1 548 609	518 704
Pardubický	122 134	47 719	148 309	10 487	11 894	2 150 713	1 089 018
Jihomoravský	72 250	28 219	344 014	25 697	7 006	4 170 086	406 819
Olomoucký	96 873	40 662	188 042	13 348	7 606	437 660	191 231
Zlínský	58 397	26 119	106 220	7 512	20 261	1 445 143	218 966
Moravskoslezský	79 742	35 763	78 750	5 707	15 428	1 630 009	452 143
Česká republika	**1 401 607**	**568 695**	**2 432 984**	**179 297**	**183 618**	**27 316 866**	**6 308 618**

Zdroj: ČSÚ

EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ

Hospodaření šetrné k přírodě, bez umělých hnojiv a pesticidů se v kraji dynamicky rozvíjí. Nejvíce je zastoupen chov skotu bez produkce mléka.

Ekologické zemědělství v kraji Vysočina 2008 (Zdroj: Ministerstvo zemědělství)

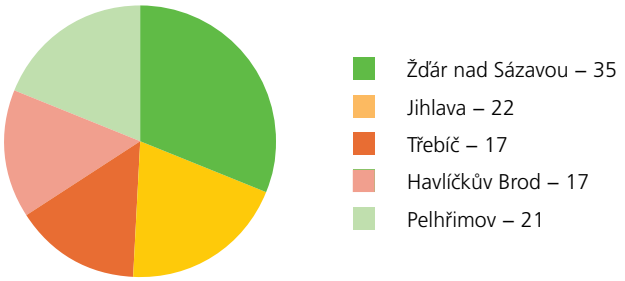

Výměra půdy v ekologickém hospodaření v hektarech v roce 2008 podle okresů

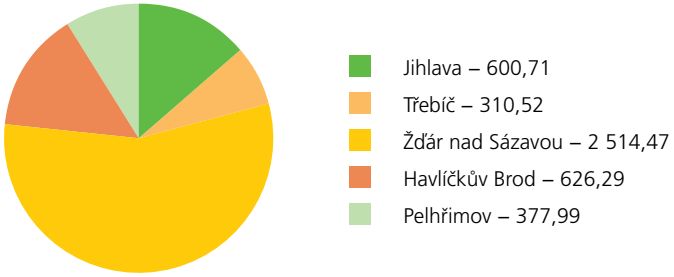

VČELAŘENÍ

Včelaření je další tradiční obor, který má v zemědělském spektru Vysočiny své místo. Počet včelařů i chovaných včelstev je v kraji poměrně rovnoměrně rozprostřen, přičemž vede teplejší klimatická oblast Třebíčska.

Včelařství na Vysočině

Okresy	Rok 2007		Rok 2008	
	Chovatelé	Včelstva	Chovatelé	Včelstva
Jihlava	638	7 051	589	6 175
Třebíč	941	12 503	880	11 565
Žďár nad Sázavou	1 073	9 316	1 013	8 386
Havlíčkův Brod	899	9 641	825	9 071
Pelhřimov	745	7 863	705	7 315
Celkem	**4 296**	**46 374**	**4 012**	**42 512**

Zdroj: Český svaz včelařů

LESNICTVÍ

Vysočina patří mezi kraje s průměrnou lesnatostí (30,43 %). Celková výměra pozemků určených k plnění funkcí lesa činí v kraji Vysočina 206 773 hektarů, výměra porostní půdy v kraji (půda porostlá lesními porosty) pak 203 030 hektarů. Tyto lesy jsou ve vlastnictví přibližně 48 000 právnických či fyzických osob. Lesnatost (podíl lesů) činí zhruba 30 %. Zdravotní stav lesů na Vysočině se nadále mírně zlepšuje, z obecného hlediska však lze konstatovat, že podmínky pro vývoj zdravotního stavu lesů byly i v roce 2008 nepříznivé; zejména se jednalo o výkyvy v počasí. Teploty byly celkově nadnormální, naopak srážky podnormální, a to zejména ve vegetačním období. V souvislosti s těmito skutečnostmi dochází k výraznému oslabení lesních porostů.

Necelé tři čtvrtiny lesů Vysočiny tvoří smrkové monokultury.

V roce 2008 se krajem Vysočina přehnaly dvě významné bouře – Emma a Ivan, které napáchaly škody také na lesních porostech. Tyto škody však byl menší, než v předcházejícím roce způsobil orkán Kyrill. Nejvíce bylo zasaženo území okresu Havlíčkův Brod, a to zejména oblast Ledečska. Následky těchto větrných kalamit se podařilo díky velkému úsilí lesníků odstranit, a v roce 2008 tak nedošlo k přemnožení kůrovce.

Struktura vlastníků lesů Vysočiny

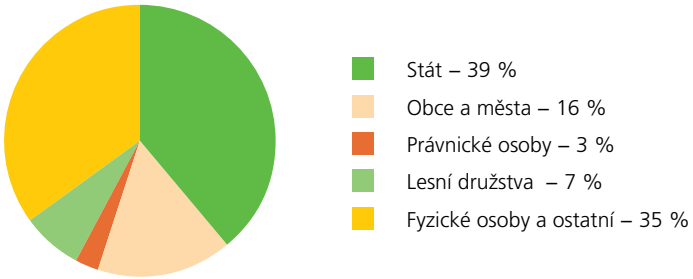

Lesnatost jednotlivých oblastí Vysočiny ke 31. 12. 2008

ORP	Plochy v ha		Lesnatost
	ORP	Por. půda	
Bystřice nad Pernštejnem	34 796	11 520	33,1
Havlíčkův Brod	63 179	15 253	24,1
Humpolec	22 790	7 010	30,8
Chotěboř	32 896	9 574	29,1
Jihlava	92 180	28 344	30,8
Moravské Budějovice	41 395	10 012	24,2
Náměšť nad Oslavou	21 130	6 868	32,5
Nové Město na Moravě	29 286	10 406	35,5
Pacov	23 457	7 075	30,2
Pelhřimov	82 742	23 876	28,9
Světlá nad Sázavou	29 020	10 304	35,5
Telč	29 136	8 987	30,9
Třebíč	83 770	22 034	26,3
Velké Meziříčí	47 333	13 257	28,0
Žďár nad Sázavou	46 437	18 508	39,9
Vysočina	**679 547**	**203 030**	**29,9**

Podíl jehličnatých a listnatých lesů Vysočiny

	Výměra v ha	Podíl v %
Jehličnaté	179 547	88,4
Listnaté	21 436	10,6
Holina	2 248	1,0
Celkem	**203 030**	**100,0**

Druhová skladba lesů (souhrn za hlavní dřeviny)

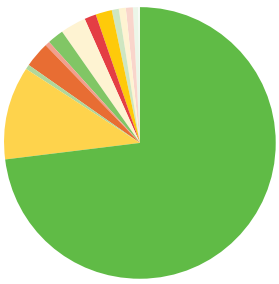

- Smrk ztepilý – 75 %
- Borovice – 11,2 %
- Jedle bělokorá – 0,8 %
- Modřín – 3,1 %
- Ostatní jehličnany – 0,3 %
- Dub – 2,1 %
- Buk – 3,2 %
- Bříza – 1,4 %
- Olše – 1,8 %
- Habr – 0,5 %
- Javor – 0,6 %
- Lípa – 0,5 %
- Ostatní listnáče – 0,5 %

Podíl věkových tříd v lesích Vysočiny v procentech

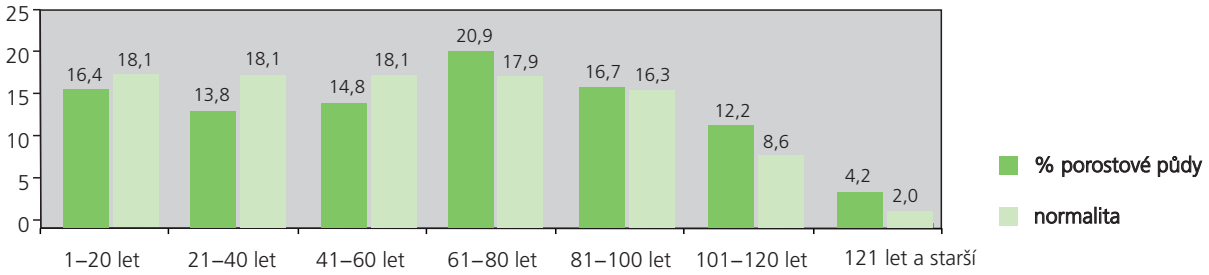

Poznámka: Normalita znamená předpoklad, vyplývající z charakteru krajiny a hospodaření na Vysočině.

Vyplacené finanční příspěvky na hospodaření v lesích z rozpočtu kraje Vysočina v Kč

Dotační titul	2005	2006	2007	2008
Obnova lesů poškozených imisemi	–	–	–	–
Obnova, zajištění a výchova lesních porostů	16 843 970	14 249 602	17 090 036	17 489 614
Sdružování vlastníků lesů malých výměr	1 650 650	1 565 250	1 196 700	1 343 000
Ekologické a k přírodě šetrné technologie	3 276 880	3 482 550	3 903 920	4 358 810
Vybrané činnosti mysliveckého hospodaření	454 791	5 445	–	–
Vyhodnocení lesních hospodářských plánů v digitální formě	7 467 294	959 608	–	–
Ostatní hospodaření v lesích	27 389	21 952	101 240	–
Chov a výcvik národních plemen loveckých psů a loveckých dravců	26 000	–	–	–
Celkem	**29 746 974**	**20 284 407**	**22 291 896**	**23 191 424**

MYSLIVOST

Na Vysočině v roce 2008 bylo celkem 614 759 hektarů honební plochy. Myslivci užívají 521 uznaných honiteb, z nich je 17 obor a 27 bažantnic. V práci jim pomáhá 2 725 loveckých psů.

Stav zvěře na Vysočině (sčítání ke 31. 3. 2009)	
Jelen evropský	280
Daněk skvrnitý	1 213
Muflon	1 002
Srnec obecný	30 325
Prase divoké	2 852
Zajíc polní	27 842
Bažant obecný	10 228
Kachna divoká	11 618

Vodní hospodářství

Vysočina je pramennou oblastí významných českých a moravských řek. Z hlediska průměrného ročního průtoku jsou nejvýznamnějšími vodními toky řeka Jihlava (11,4 m^3/s), Sázava (9,9 m^3/s), Želivka (7,2 m^3/s) a Svratka (7,2 m^3/s). Vysočinou rovněž prochází hlavní evropské rozvodí mezi řekami Doubravou, Sázavou a Želivkou na jedné straně a Svratkou, Oslavou, Jihlavou, Rokytnou a Moravskou Dyjí na straně druhé.

Na řadě vodních toků na území kraje byly vybudovány velké údolní vodní nádrže, z nichž některé jsou významnými zdroji pitné vody nejen z hlediska krajského, ale i celorepublikového. Z území okresů Pelhřimov a Havlíčkův Brod je prostřednictvím vodní nádrže Švihov (Želivka) zásobováno pitnou vodou hlavní město Praha a z území okresu Žďár nad Sázavou prostřednictvím Vírského oblastního vodovodu z vodní nádrže Vír je zásobováno pitnou vodou Brno. Nejvýznamnějšími zdroji povrchových vod v kraji Vysočina jsou vodní nádrže Hubenov, Mostiště, Nová Říše, Švihov a Vír. Na řece Jihlavě se nachází vodní dílo Dalešice tvořené nádržemi Kramolín a Mohelno. Nádrž Kramolín má nejvyšší hráz v ČR (100 m).

Odkanalizování a čištění odpadních vod v obcích je i přes roztříštěnou sídelní strukturu na území kraje a vysoký počet malých obcí na poměrně dobré úrovni. Obce intenzivně pracují na naplnění požadavku Evropské unie, podle kterého mají být na čistírny odpadních vod do roku 2010 napojeny všechny obce, jež jsou zdrojem znečištění velikosti nad 2 000 ekvivalentních obyvatel. Ne všechny stávající čistírny svým technickým řešením umožňují dosáhnout vyčištění odpadních vod na úroveň odpovídající současným legislativním požadavkům. Problematický je technický stav starších kanalizačních sítí zejména z let 1950–1970 a absence ucelených kanalizačních systémů v malých sídlech.

Podíl obyvatel zásobených vodou z veřejného vodovodu v roce 2008

Pořadí	Kraj	%
1	Praha	100,0
2	Moravskoslezský	97,8
3	Karlovarský	97,5
4	Jihomoravský	96,1
5	Pardubický	95,5
6	Ústecký	94,8
7	Vysočina	92,8
8	Jihočeský	92,2
9	Královéhradecký	91,3
10	Zlínský	90,0
11	Olomoucký	88,4
12	Liberecký	88,3
13	Plzeňský	83,4
14	Středočeský	83,1

Podíl obyvatel napojených na kanalizaci v roce 2008

Pořadí	Kraj	%
1	Praha	99,0
2	Karlovarský	90,4
3	Jihomoravský	87,2
4	Jihočeský	85,2
5	Zlínský	85,0
6	Vysočina	83,8
7	Ústecký	81,5
8	Moravskoslezský	81,0
9	Plzeňský	76,8
10	Olomoucký	76,5
11	Královéhradecký	73,1
12	Pardubický	69,7
13	Liberecký	68,2
14	Středočeský	67,3

Vývoj počtu obyvatel kraje Vysočina zásobovaných z veřejných vodovodů a napojených na veřejnou kanalizaci od roku 2001 do roku 2008

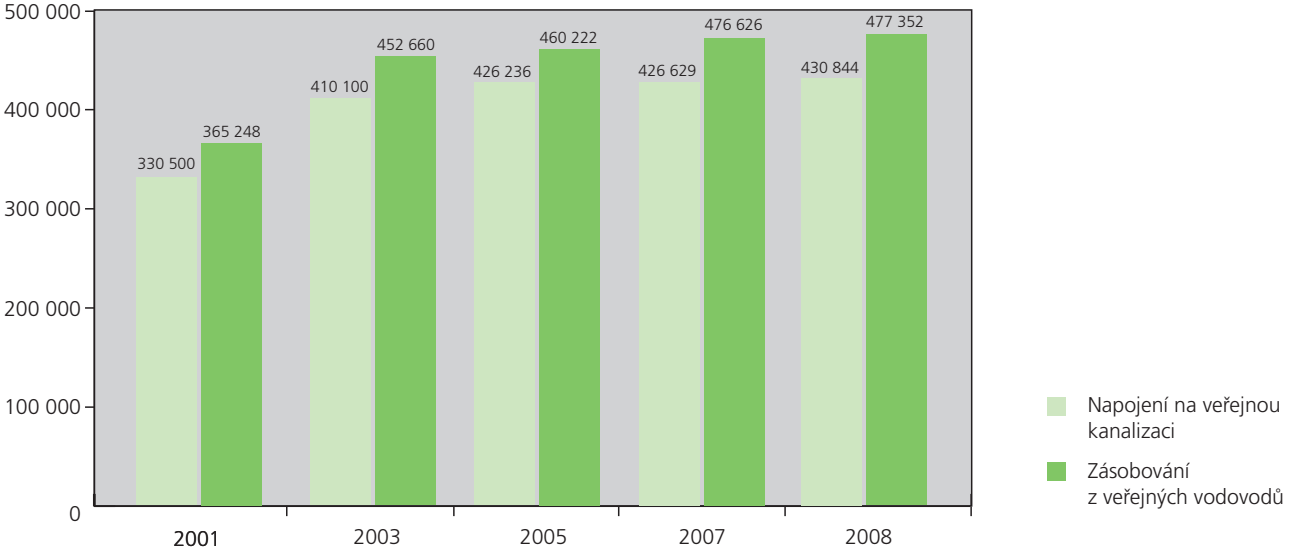

Vývoj množství vyrobené vody z veřejných vodovodů a množství odpadních vod vypouštěných do veřejné kanalizace v kraji Vysočina od roku 2001 do roku 2008

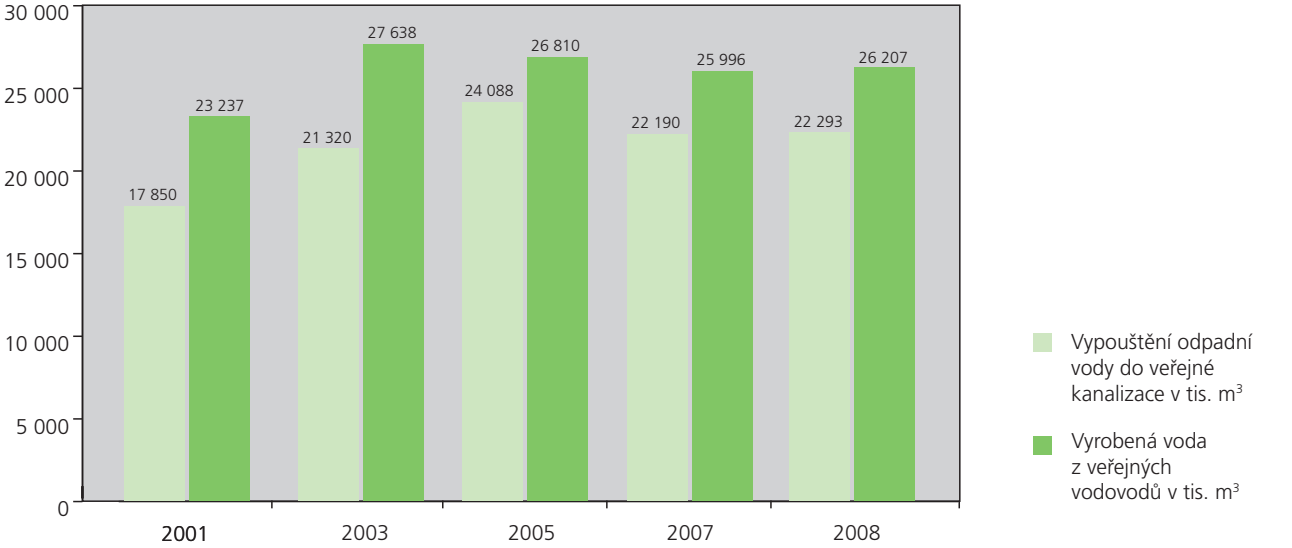

Kraj Vysočina poskytuje na výstavbu a rekonstrukce čistírny odpadních vod a veřejných kanalizací obcím od roku 2004 dotace. Díky nim už na Vysočině vyrostly nebo byly rekonstruovány desítky čističek a kilometry obecních kanalizací.

Dotace kraje na výstavbu a rekonstrukce ČOV a veřejných kanalizací

	2004	2005	2006	2007	2008
V rozpočtu kraje schváleno (Kč)	45 425 000	50 700 000	46 700 000	46 700 000	53 000 000
Obce žádaly (Kč)	88 719 260	66 687 064	60 729 292	62 300 000	53 000 000
Počet žádostí (ks)	22	13	19	14	14
Počet podpořených žádostí (ks)	13	10	12	11	14

Historie investic kraje Vysočina na spolufinancování staveb vodovodů v rámci programu Ministerstva zemědělství č. 229310 – Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací.

	2006	2007	2008
Poskytnutá podpora (mil. Kč)	10,9	13,2	3,3
Počet podaných žádostí (ks)	14	13	3
Počet podpořených žádostí (ks)	14	13	3

Pozitivní skutečností pro oblast vodního hospodářství je, že dotace kraje Vysočina v této oblasti se zatím každoročně zvyšují.

Historie poskytnutých dotací krajem Vysočina v oblasti vodního hospodářství v letech 2002–2008

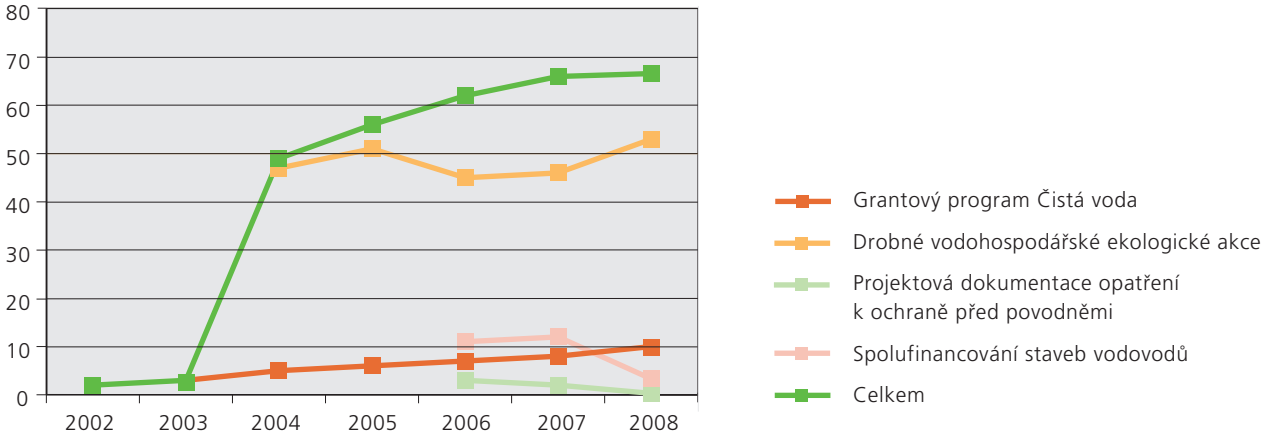

Grantový program Fondu Vysočiny z oblasti vodního hospodářství k podpoře zpracování projektových dokumentací a studií určených k řešení zásobování pitnou vodou a odvádění a čištění odpadních vod

Čistá voda 2007 (zásobování vodou, čištění odpadních vod)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Finanční alokace a poskytnutá podpora (mil. Kč)	2,0	3,0	3,8	5,0	5,5	6,5	10
Požadovaná podpora (mil. Kč)	3,4	8,2	10,3	12,1	12,0	14,9	18,3
Počet přijatých žádostí (ks)	30	75	61	73	73	108	106
Počet podpořených žádostí (ks)	18	41	12	21	25	39	54

RYBÁŘSTVÍ

Na Vysočině se nachází přibližně 150 rybářských revírů, asi třetina z nich je pstruhových. Ostatní revíry jsou mimopstruhové. Celková výměra revírů v kraji Vysočina dosahuje přibližně 2 000 hektarů. Největším revírem v kraji je se svými 398 hektary revír Jihlava 7–8 tvořený vodní nádrží Dalešice. Ve výměře pak následují revíry Jihlava 6 s 90 hektary tvořený vodní nádrží Mohelno a Trnávka 1 s 87 hektary, jehož součástí je vodní nádrž Trnávka.
Nejvýznamnějšími uživateli rybářských revírů v našem kraji jsou Moravský rybářský svaz, o. s., a Český rybářský svaz (Jihočeský územní svaz a Východočeský územní svaz). V kraji působí i několik subjektů hospodařících rybníkářsky zejména na rybnících.

Uživatelé rybářských revírů v kraji Vysočina

Uživatel rybářského revíru	Podíl užívaných rybářských revírů v %
Český rybářský svaz, Územní svaz města Prahy	4
Český rybářský svaz, Jihočeský územní svaz	17
Český rybářský svaz, Východočeský územní svaz	13
Moravský rybářský svaz	62
Ostatní	4

Uživatelé rybářských revírů v kraji Vysočina

Kultura a památková péče

Kultura je významnou součástí lidského bytí, jež přispívá k rozvoji emocionální, sociální i morální úrovně každého jedince a ovlivňuje život celé společnosti.

Proto je důležitým úkolem státu, krajských a místních samospráv i dalších subjektů působících v oblasti kultury vytvářet podmínky pro trvalý rozvoj kulturního vyžití, podněcovat vznik nových kulturních aktivit, uchovávat a opatrovat kulturní tradice našich předků a neustále pečovat o zděděné kulturní dědictví.

I v loňském roce byla na poli kultury pozornost kraje zaměřena na stěžejní témata, a to zejména na vyšší motivaci vlastníků kulturních památek k péči o památkový fond, na prezentaci kulturního dědictví, na podporu akviziční činnosti krajských muzeí, galerií a knihovny, na zlepšování materiálního, technického a prostorového zázemí kulturních institucí, na zkvalitňování podmínek pro poskytování moderních kulturních služeb, na podporu živého umění a také na přípravu a realizaci projektů z fondů Evropské unie.

Rok 2008 byl bohatý z hlediska finančních pobídek kraje (osvědčené grantové programy a zásady zastupitelstva kraje na podporu kultury a památkové péče) a také z hlediska počtu kulturních akcí, obnovy kulturních památek a dalšího rozvoje veřejných služeb. V kraji přibyly dvě nové nemovité národní kulturní památky, za přímého finančního i odborného přispění vznikly mimořádné ediční počiny – publikace Slavné vily kraje Vysočina a Stavební vývoj domů židovského ghetta židovských domů v Třebíči, nově bylo v Telči zřízeno územní pracoviště Národního památkového ústavu, kraj se podílel finančně i organizačně na vytvoření pomníku legionáři, plukovníku Josefu Jiřímu Švecovi v Třebíči, a úspěšně pokračovalo vydávání ucelené řady audio CD se záměrem propagovat tvorbu a osobnost hudebního skladatele Gustava Mahlera.

Děkuji všem, kteří se na úspěšném rozvoji oblasti kultury a uchování kulturních tradic v našem kraji podílejí, a těším se na spolupráci se všemi, jimž není kultura lhostejná, i v dalších letech.

Ing. Tomáš Škaryd
radní pro oblast kultury a cestovního ruchu

Vysočina je jediný český region, který má na svém území tři památky, zařazené na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Je to historické jádro Telče, poutní kostel svatého Jana Nepomuckého na Zelené hoře ve Žďáru nad Sázavou a židovská čtvrť a bazilika svatého Prokopa v Třebíči. Všem třem městům s památkami UNESCO kraj každý rok poskytuje dotaci ve výši tří milionů Kč – tedy jednoho milionu pro každé z nich.

Nařízením Vlády ČR č. 170/2008 Sb., ze dne 28. 4. 2008, s účinností od 1. 7. 2008, byly v kraji Vysočina v roce 2008 prohlášené dvě nové nemovité národní kulturní památky – kostel svatého Jakuba Většího v Jihlavě a kostel Nanebevzetí Panny Marie v Polné.

Na území kraje se tedy nachází deset nemovitých a dvě movité národní kulturní památky, které tvoří nejvýznamnější součást kulturního bohatství našeho národa.

Nemovité národní kulturní památky na Vysočině

- Rodný dům Karla Havlíčka Borovského
- Zámek Telč
- Kostel svatého Jana Nepomuckého na Zelené hoře
- Zřícenina hradu Lipnice nad Sázavou
- Zámek Jaroměřice nad Rokytnou
- Zámek Náměšť nad Oslavou
- Klášter s kostelem svatého Prokopa v Třebíči
- Židovský hřbitov v Třebíči
- Kostel svatého Jakuba Většího v Jihlavě
- Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Polné

Movité národní kulturní památky na Vysočině

Soubor gotických soch z období krásného slohu v českých zemích:

- socha svaté Kateřiny z Jihlavy
- Jihlavská Pieta (kamenné sousoší Panny Marie s mrtvým tělem Ježíše Krista)

Kulturní památky v kraji Vysočina

Kraj Vysočina se počtem kulturních památek na svém území řadí na jedno z předních míst v České republice. V roce 2008 bylo na území kraje Vysočina evidováno 3 328 movitých kulturních památek a 3 041 nemovitých kulturních památek.

Rozhodnutím Ministerstva kultury ČR bylo v roce 2008 na Vysočině za kulturní památky prohlášeno 18 věcí nebo souborů věcí a sedmi kulturním památkám byla památková ochrana zrušena.

Obec s rozšířenou působností	Nemovitých památek	Movitých památek
Havlíčkův Brod	263	284
Světlá nad Sázavou	40	38
Chotěboř	71	95
Jihlava	675	549
Telč	264	217
Pelhřimov	335	368
Humpolec	78	123
Pacov	94	153
Třebíč	295	412
Moravské Budějovice	199	196
Náměšť nad Oslavou	51	146
Velké Meziříčí	177	194
Nové Město na Moravě	239	173
Žďár nad Sázavou	165	207
Bystřice pod Pernštejnem	95	173
Celkem	**3 041**	**3 328**

Na základě úspěšně podaného programu Kulturní dědictví Vysočiny byl rozhodnutím MF ČR udělen kraji Vysočina grant z Finančního mechanismu EHP/Norska ve výši 600 000 EUR na realizaci individuálních subprojektů. Na základě vyhodnocení výzvy č. 1 bylo vybráno šest úspěšných subprojektů, konečných příjemců podpory.

Realizace těchto subprojektů proběhne v letech 2008–2010.

Úspěšné subprojekty:

- Restaurování oltáře svatého Floriána v kostele svatého Víta v Pelhřimově
- Rekonstrukce věže kostela svatého Petra a Pavla v Nové Říši
- Obnova objektu radnice v Telči I. etapa
- Rekonstrukce krovu a opláštění střechy barokního zámku v Myslibořicích
- Stavební úpravy kostela svatého Filipa a Jakuba v Žirovnici
- Stavební úpravy kostela svatého Jakuba Staršího v Křeči

Pro rozvoj památkové péče v kraji je významným přínosem zřízení odborné organizace státní památkové péče – Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště se sídlem v Telči pro území kraje Vysočina (k 1. lednu 2008).

Kraj Vysočina podpořil projekt Umělecké agentury Foibos Slavné vily, který mapuje vilovou architekturu Čech, Moravy a Slezska od poloviny 19. století do současnosti. Výsledkem této práce jsou publikace slavných vil jednotlivých krajů. V říjnu 2008 vyšla publikace věnovaná vilové architektuře Vysočiny pod názvem Slavné vily kraje Vysočina.

Kraj Vysočina podpořil projekt Stavební vývoj domů židovského ghetta v Třebíči, jehož cílem bylo zmapovat a uceleným způsobem prezentovat stavební vývoj židovského ghetta v Třebíči, což je památka, které se v roce 2003 dostalo zařazením na seznam UNESCO mezinárodního uznání. Katalog je od podzimu 2008 přístupný na webových stránkách kraje Vysočina.

Jedním z důležitých nástrojů podpory kulturního dědictví je poskytování finančních příspěvků vlastníkům kulturních památek na jejich obnovu z rozpočtu kraje Vysočina nebo z grantových programů Fondu Vysočiny.

V roce 2008 kraj Vysočina podle Zásad Zastupitelstva kraje Vysočina pro poskytování dotací na obnovu kulturních památek v kraji Vysočina podpořil obnovu 156 památkově chráněných objektů v celkovém objemu prací přes 60 milionů Kč. Kraj přispěl částkou přes 17 milionů a vlastnici vložili do obnovy svých památek 32 milionů Kč. Spoluúčast obcí, na jejichž katastrálních územích se památky nacházejí, činila přes deset milionů Kč.

Počet žádostí	Celkové náklady	Podíl vlastníka	Podíl obce	Dotace kraje
156	60 147 186	32 118 087	10 458 271	17 570 828

V souvislosti s 90. výročím ukončení 1. světové války podpořil kraj Vysočina obnovu a údržbu válečných hrobů a pietních míst vztahujících se k událostem 1. světové války i k činnosti československých legií. Podpořeno bylo 78 projektů s celkovým finančním objemem 1 085 792 Kč.

Grantové programy Fondu Vysočiny z oblasti kultury a památkové péče vyhlášené v roce 2008

Číslo GP	Název grantového programu	Vyhlášený objem GP	Počet žádostí	Úspěšné žádosti	Schválená výše podpory	Spoluúčast
196	Diagnóza památek 2008	700 000	29	26	552 779	821 384
206	Klenotnice Vysočiny 2008	1 500 000	21	19	1 500 000	2 104 087
210	Edice Vysočiny VI.	2 000 000	51	28	1 974 477	3 344 084
212	Obnova památkově chráněných území 2008	1 147 000	17	16	959 127	2 152 624
220	Regionální kultura VIII.	2 000 000	118	54	1 999 997	7 735 837
Celkem		**7 347 000**	**236**	**143**	**6 986 380**	**16 158 016**

Odbor kultury a památkové péče vykonává v samostatné působnosti také zřizovatelské funkce k deseti příspěvkovým organizacím, jejichž provoz je hrazen krajem Vysočina.

Příspěvková organizace	Příspěvek na provoz (v tis. Kč)	Počet návštěvníků
Horácké divadlo Jihlava	30 668	57 552
Krajská knihovna Vysočiny	21 337	194 052
Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě	5 115	19 725
Horácká galerie v Novém Městě na Moravě	8 589	17 477
Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě	7 649	13 507
Galerie celkem	65 709	50 709
Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod	5 267	15 370
Muzeum Vysočiny Jihlava	13 391	71 518
Muzeum Vysočiny Pelhřimov	5 216	10 528
Muzeum Vysočiny Třebíč	15 632	26 941
Hrad Kámen	1 800	21 824
Muzea celkem	41 306	146 181
Celkem	**107 015**	**448 494**

V rámci spolupráce sedmi příspěvkových organizací na úseku kultury byl zahájen projekt Společná vstupenka sbírkotvorných organizací zřizovaných krajem Vysočina, jenž umožňuje vstup veřejnosti do krajem zřizovaných muzeí a galerií na jednotnou, cenově zvýhodněnou vstupenku.

S cílem propagovat a prezentovat kulturní dědictví a kulturní dění na Vysočině vyhlašuje kraj anketu Zlatá jeřabina, v níž veřejnost hlasuje o nejúspěšnějších kulturních počinech předchozího roku v kategoriích Kulturní aktivita a Péče o kulturní dědictví. První tři výherci v každé kategorii získávají Cenu kraje Vysočina za kulturní počin roku včetně finančního ocenění. V roce 2008 získal v kategorii Kulturní aktivita nejvíce hlasů multižánrový festival Handball Help Cup zaměřený na kulturní, společenské, sportovní a humanitární aktivity. V kategorii Péče o kulturní dědictví zvítězil počítačový model studentů Střední průmyslové školy stavební akademika Stanislava Bechyně v Havlíčkově Brodě Zmizelý Havlíčkův Brod – část Na Louži, jehož výstupem je virtuální ztvárnění historické části města.

Kraj Vysočina v roce 2008 udělil v rámci 18. ročníku Podzimního knižního veletrhu v Havlíčkově Brodě Cenu kraje Vysočina za nejkrásnější naučnou (nebo populárně-naučnou) knihu s finančním oceněním nakladatelství Host za vydání publikace Být dlužen duši.

Na podporu dokumentární tvorby prezentované na Mezinárodním festivalu dokumentárních filmů Jihlava 2008 poskytl kraj Vysočina finanční dar rumunskému režiséru Thomasu Ciuleiovi za nejlepší dokumentární film střední a východní Evropy v sekci Mezi moři a věcný dar režiséru Vítu Janečkovi za nejlepší český dokumentární film v sekci Česká radost.

V souvislosti s 90. výročím vzniku samostatného československého státu se kraj podílel na zhotovení pomníku plukovníku Josefu Jiřímu Švecovi, významnému představiteli československých legií, jenž je místem svého narození i působením úzce spjat s naším regionem. Pomník J. J. Švece byl slavnostně odhalen v říjnu 2008 v Třebíči.

K blížícím se oslavám 150. výročí narození a 100. výročí úmrtí světoznámého hudebního skladatele a dirigenta Gustava Mahlera, které proběhnou v letech 2010–2011, vytváří kraj pětidílnou ediční řadu audio CD s nahrávkami Mahlerových děl provedených renomovanými hudebními tělesy na území kraje se záměrem propagovat jeho tvorbu a osobnost ve spojení s rodnou Vysočinou. V roce 2008 bylo vydáno již druhé CD s live záznam ze zahajovacího koncertu festivalu Mahler Jihlava, Hudba tisíců.

V roce 2008 probíhaly intenzivní přípravy na Dolnorakouskou zemskou výstavu 2009, jež se stala první přeshraniční výstavou v historii a svým zaměřením reflektovala zejména společnou historii, kulturu a česko-rakouské vztahy. Výstavními místy na rakouské straně byla města Horn a Raabs an der Thaya z regionu Waldviertel, na Vysočině pak město Telč. V rámci výstavy byla připravována i řada doprovodných akcí, propagačních aktivit, společný katalog k výstavě atd.

Kraj Vysočina podporuje aktivity v oblasti neprofesionálního umění a akce se zaměřením na rozvoj kulturních tradic v regionu.

Jedním z důležitých nástrojů pro rozvoj uměleckých aktivit je poskytování finančních příspěvků pořadatelům krajských postupových a národních přehlídek v oblasti neprofesionálního umění a dále účinkujícím z kraje Vysočina při jejich účasti na národních přehlídkách v jiných krajích.

Finanční podpora v oblasti neprofesionálního umění v roce 2008 (v Kč)		
Finanční podpora v oblasti neprofesionálního umění celkem		257 944
Z toho	krajské postupové přehlídky	124 385
	národní přehlídky	120 000
	účinkující z kraje Vysočina na národních přehlídkách	13 559

Kulturní dění v regionu podporuje kraj novým dotačním programem, který je zaměřen na společensko-kulturní aktivity obcí kraje Vysočina, jež souvisejí s oslavami či připomenutím významných výročí. V rámci tohoto dotačního titulu bylo podpořeno 81 žadatelů o celkovém finančním objemu 2 894 576 Kč.

Školství, mládež a sport

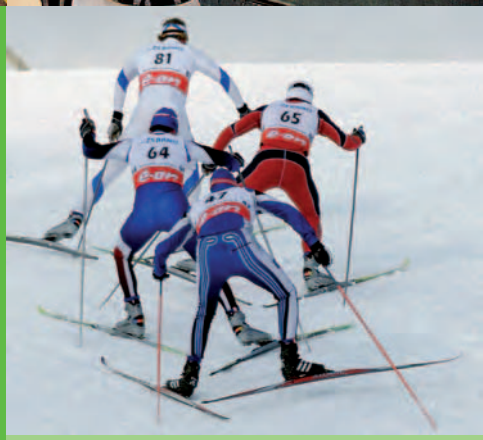

Sama jsem dlouhá léta pracovala ve školství a vím, že vzdělání dětí a studentů je pro rozvoj společnosti to nejdůležitější.

V roce 2008 byla nabídka vzdělávání v kraji Vysočina stabilizovaná. Zatímco mateřské školy vykazovaly menší počet míst, než činila poptávka, na středních školách se vzhledem ke stále klesajícím počtům zájemců o vzdělávání způsobeným populačním poklesem nedařilo naplňovat některé nabízené obory. Jedná se zejména o obory technického směru zakončené závěrečnou zkouškou, které jsme zvyklí nazývat učebními obory. Některé z těchto oborů se nedaří naplňovat tak, aby byla pokryta poptávka na trhu práce. Postupně se proto dostáváme do situace, kdy nebudeme mít k dispozici šikovné elektrikáře, instalatéry, klempíře, truhláře, zámečníky, ale ani zedníky či krejčí. Já pevně věřím poučce, kterou razili naši moudří předkové, že řemeslo má zlaté dno a člověk, jenž se mu naučí, si odnáší do života velký dar. Potom již záleží na každém, jak dokáže zúročit a využít svoje znalosti i dovednosti a uplatnit se v praxi. Uvědomuji si rizika, která současný nízký zájem o takzvané učební obory způsobuje. Proto je mou snahou podporovat taková opatření, jež pomohou zvýšit zájem žáků o tyto dnes opomíjené obory, aby se naše „zlaté české ručičky" opět staly vyhlášenou značkou. Věřím, že i ve spolupráci s firmami a podniky najdeme na Vysočině řešení této situace.

Součástí výchovně vzdělávací soustavy kraje Vysočina je i pestrá nabídka zájmových volnočasových aktivit pro děti a mládež. Výčet nabízených možností náplně volného času, podporovaných z krajského rozpočtu, je velmi dlouhý. Tyto činnosti rozvíjí ducha i tělo mladého člověka, což je důvod, proč zájmovou činnost dětí považuji za velmi důležitou součást jejich života. Přináší jim seberealizaci a uspokojení, možnost vyniknout a uplatnit se mezi vrstevníky. Rozvoji těchto aktivit je třeba pomáhat všude od měst až po nejmenší obce v kraji.

V pestré vzdělávací nabídce škol na Vysočině nelze přehlédnout také možnosti zahraničních pobytů, výměnných stáží, odborných exkurzí i praxí, které jsou výborným prostředkem pro zdokonalení se v cizím jazyce. Žáci a jejich učitelé tak mají možnost dalšího rozvoje nejen po stránce jazykové, ale seznamují se i s jinými způsoby života a odlišnou kulturou, a tak si rozšiřují své obzory. Není výjimkou, že mladí lidé pak využijí také možnosti dalšího studia v zahraničí.

Mým přáním je, aby získané znalosti uplatnili opět v našem kraji a aby se rádi vraceli domů na Vysočinu, kde dostali základy vzdělání.

RNDr. Marie Kružíková
radní pro oblast školství

V roce 2008 působilo v kraji Vysočina celkem 526 právních subjektů, které vykonávaly činnost škol a školských zařízení, a z nich 396 zřizovaly obce, 97 kraj, 21 soukromé organizace, šest církve, pět Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a jednu Ministerstvo vnitra. Na území kraje působilo 341 mateřských škol, 282 základních škol, 68 středních škol a 13 vyšších odborných škol. Na zajištění praktické výuky se podílela ještě dvě střediska praktického vyučování zřízená soukromým subjektem a dva školní statky zřízené krajem. Umělecké a zájmové vzdělávání probíhalo na 25 základních uměleckých školách a ve 20 domech dětí a mládeže. Při školách dále působilo 494 oddělení školních družin a 41 školních klubů. Stravování žáků zajišťovalo 451 školních jídelen. Ubytování bylo poskytnuto ve 36 domovech mládeže a internátech. Celodenní péče byla zajištěna v 16 zařízeních ústavní a ochranné výchovy.

V kraji působily také dvě vysoké školy a osm odloučených pracovišť vysokých škol působících mimo kraj.

Struktura škol a školských zařízení na Vysočině podle zřizovatelů

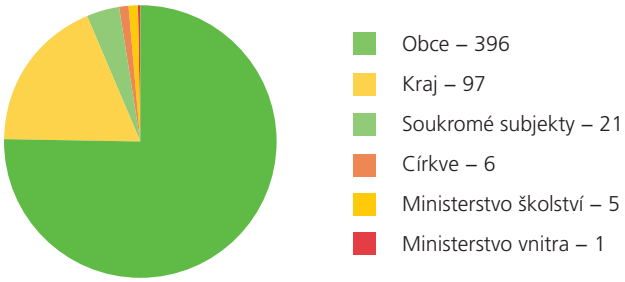

Ve školách se vzdělávalo 86 591 dětí, žáků a studentů, základní umělecké školy navštěvovalo 10 934 žáků, v pravidelných zájmových útvarech domů dětí a mládeže pracovalo 15 042 žáků, služby školních jídelen využívalo 92 910 strávníků, možnosti ubytování v domovech mládeže využilo 3 350 žáků a studentů a ochranná výchova a preventivně výchovná péče byla poskytnuta 673 chovancům.

Vzdělávací a výchovné služby zajišťovalo v souladu se školským zákonem 12 813 pracovníků (11 974 přepočtených), z nichž bylo 8 093 pedagogů. Celkové náklady na činnost škol a školských zařízení v kraji Vysočina (kromě škol a školských zařízení zřizovaných výše uvedenými ministerstvy) dosáhly 5 511,3 milionů Kč, z toho na mzdy pedagogů bylo vynaloženo 2 890,1 milionů Kč. Mzdové náklady ve školství financuje stát formou účelové dotace, kraj pak financuje především provozní náklady, rozvojové a nadstavbové aktivity u škol, které zřizuje.

Na území kraje Vysočina se v roce 2008 uskutečnilo více než 30 postupových soutěží a přehlídek vyhlašovaných a podporovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Okresních a krajských kol sportovních i nesportovních soutěží se zúčastnilo cca 25 000 žáků a studentů.

Celkové náklady na zabezpečení proplacené organizátorům z kraje činily 2 207 tisíc Kč, z toho z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy 1 371 tisíc Kč a z rozpočtu kraje 836 tisíc Kč.

V závěru školního roku byla vítězům krajských kol vybraných soutěží Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy již tradičně udělována cena hejtmana. Letos bylo oceněno celkem 79 žáků a studentů ze základních a středních škol v kraji Vysočina, kteří si vedle věcných cen odnesli i finanční odměnu v hodnotě od 1 000 Kč do 2 000 Kč. Celkem bylo vítězům krajských kol soutěží vyplaceno 124 tisíc Kč.

V roce 2008 podpořil kraj Vysočina 20 organizátorů krajských nebo celostátních soutěží a přehlídek pro děti a mládež finančně nepodporovaných ministerstvem částkou v celkové výši 422,4 tisíc Kč. Jednalo se například o soutěže Učeň instalatér, Jihlavský slavík, Všeználek, Zelená stezka – Zlatý list, Sedmikvítek, Ekologická olympiáda, Nejmilejší koncert, Řemeslo Vysočiny aj.

Stipendium Vysočiny je vyjádřením zájmu kraje o talentované žáky základních a středních škol kraje Vysočina, kteří dlouhodobě dosahují v určitém oboru mimořádných výsledků a svůj talent a nadání cílevědomě rozvíjejí. Stipendium Vysočiny i cena Talent Vysočiny byly uděleny v humanitních, uměleckých, přírodovědných, technických a sportovních oborech.

Z celkového počtu 97 zaslaných návrhů na cenu Talent Vysočiny 2008 komise nominovala celkem 44 žáků a studentů, z toho bylo deset oceněno formou desetiměsíčního stipendia (celková částka 150 tisíc Kč) a 34 formou jednorázového stipendia (celková částka 52 tisíc Kč). Celková částka přidělená všem žákům a studentům činila 202 tisíc Kč. Žáci a studenti ocenění desetiměsíčním stipendiem pravidelně dostávali od září 2008 do června 2009 částku ve výši jednoho tisíce Kč nebo dvou tisíc Kč. Tito žáci a studenti získali současně ocenění Talent Vysočiny 2008 v oboru, v němž byli nominováni.

MLÁDEŽ

Kraj dotuje také aktivity Rady dětí a mládeže kraje Vysočina, která na Vysočině sdružuje organizace pracující s dětmi a mládeží v jejich volném čase a je také partnerem kraje pro komunikaci s neziskovým sektorem, jenž působí v oblasti dětí a mládeže. Díky finančním prostředkům z kraje v celkové výši 200 tisíc Kč bylo realizováno například vydání brožury o letních táborech na Vysočině. Tento přehled táborů byl k dispozici i v elektronické podobě na webových stránkách rady (www.tabory-vysocina.cz). Dále pak rada pořádala akci Bambiriáda 2008, které se účastnily organizace z celého kraje Vysočina.

V roce 2008 dofinancoval kraj Vysočina evropské projekty škol a neziskových organizací realizované v rámci vzdělávacích programů Evropské unie (Comenius, Leonardo da Vinci, Mládež v akci) částkou 855,2 tisíc Kč. Všech 13 přijatých žádostí bylo podpořeno v plné výši.

V roce 2008 bylo z Fondu Vysočiny vyčleněno na projekty podporující práci s dětmi a mládeží celkem přes 11 700 tisíc Kč. Jednalo se o grantové programy Volný čas 2008, Sportoviště 2008, Mezinárodní projekty 2008 a Jednorázové akce 2008.

V roce 2008 se opět uskutečnila Regionální vzájemná výměna zkušeností, jež je největším setkáním vedoucích dětských oddílů jakékoliv organizace, rádců či instruktorů, pracovníků center volného času a dalších zájemců z Vysočiny, kteří pracují s dětmi ve volném čase. Pořádal ji Dům dětí a mládeže Hrádek Třebíč a zúčastnilo se jí několik desítek účastníků, lektorů i organizátorů. Kraj Vysočina podpořil uskutečnění této akce částkou 30 tisíc Kč.

SPORT

Kraj Vysočina podporuje sport v několika oblastech. Z Fondu Vysočiny byl v roce 2008 vyhlášen grantový program Sportoviště 2008 (Program na údržbu, výstavbu a modernizaci sportovišť), z nějž bylo podpořeno celkem 88 projektů částkou 4 000 tisíc Kč.

Na sportovní činnost mládeže byly v roce 2008 rozděleny finanční prostředky ve výši 6 000 tisíc Kč členům Všesportovního kolegia kraje Vysočina.

Kraj Vysočina dále podporuje sportovce vyhlašováním ankety Sportovec kraje Vysočina. Jedná se o anketu o nejlepší sportovce kraje Vysočina v těchto kategoriích: Dospělí, Kolektiv, Mládež do 15 let, Senioři, Trenér roku a Zdravotně postižený sportovec.

Školy a školská zařízení zřizované krajem měly možnost zažádat o finanční příspěvek na otevření školních sportovišť pro veřejnost. Příspěvek byl přidělen školám, které umožnily volný přístup na svá sportoviště pro širokou veřejnost. Celkem bylo podpořeno devět projektů ve výši 795 tisíc Kč.

V lednu roku 2008 se uskutečnily Hry třetí zimní olympiády pro děti a mládež, které se konaly ve Zlínském kraji. Této olympiády se účastnila také výprava z kraje Vysočina.

Od roku 2006 jsou v platnosti Pravidla Rady kraje Vysočina pro přidělování příspěvků na pořádání mistrovství ČR, Evropy a světa ve sportovních disciplínách. Na základě těchto pravidel bylo rozděleno 217,607 tisíc Kč na podporu osmi organizátorů vrcholných sportovních podniků v kraji Vysočina. Současně byla schválena Pravidla Rady kraje Vysočina pro přidělování příspěvků na účast na mistrovství ČR, Evropy a světa ve sportovních disciplínách. Na podporu organizací, které vysílaly reprezentanty kraje Vysočina na vrcholné sportovní soutěže, bylo pro účely 55 různých soutěží rozděleno 465,942 tisíc Kč.

Mladí talentovaní sportovci jsou soustřeďováni a podporováni v krajských centrech talentované mládeže. Centra těch sportovní odvětví, jež se provozují v kraji Vysočina a mají zde podmínky pro svůj vznik a fungování, si mohou zažádat o finanční podporu z rozpočtu kraje. V roce 2008 bylo tímto způsobem podpořeno devět center a celková výše příspěvku pro ně činila 3 125 tisíc Kč.

Grantové programy Fondu Vysočiny z oblasti školství, mládeže a sportu v roce 2008

Název a zaměření grantových programů	Rozdělená podpora z FV (v Kč)	Vlastní podíl úspěšných žadatelů (v Kč)	Celkový objem realizovaných projektů (v Kč)
Volný čas 2008	4 086 224	7 449 206	11 535 430
Sportoviště 2008	4 000 000	23 060 091	27 060 091
Jednorázové akce 2008	2 500 000	4 429 870	6 929 870
Mezinárodní projekty 2008	1 177 733	1 522 632	2 700 365
Zdravé stravování ve školách 2008	351 559	186 013	537 575
Celkem	**12 115 516**	**36 647 812**	**48 763 331**

Evropská unie a zahraniční vztahy

Vysočina tvoří společně s Jihomoravským krajem takzvaný Region soudržnosti NUTS II Jihovýchod. Oba regiony mají společný regionální operační program, jehož řídicím orgánem je Regionální rada. Rada přijímá a hodnotí žádosti o dotaci z tohoto operačního programu a následně pak poskytuje dotace na projekty.

Orgány Regionální rady jsou:

- Výbor (8 zastupitelů z každého kraje)
- Předseda
- Úřad

Proces schvalování projektů – nastavení postupů, konzultace a hodnocení projektů podle hodnoticích kritérií provádí Úřad Regionální rady a seznam zhodnocených projektů předává ke schválení Výboru Regionální rady. Kontrolu realizace projektů, vyúčtování, platby, monitoring a evaluace pak provádí opět Úřad Regionální rady. Sídlo úřadu je v Brně, detašované pracoviště v Jihlavě.

Výbor Regionální rady

Výbor Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod jedná a rozhoduje o věcech spojených s realizací Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod. Zejména pak schvaluje:

- realizační a řídicí dokumentaci Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod
- opatření týkající se publicity a informovanosti o Regionálním operačním programu NUTS 2
- výběr projektů, kterým Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod poskytne dotaci či návratnou finanční výpomoc
- výroční a závěrečné zprávy o realizaci, případně i další zprávy a podklady spojené s realizací Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod
- vyhlášení výzvy k předkládání projektů do Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod
- výběr projektů doporučených k financování z Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod; a další záležitosti stanovené jednacím řádem výboru Regionální rady

Složení Výboru Regionální rady

Vysočina	Jihomoravský kraj
MUDr. Jiří Běhounek, místopředseda Regionální rady, hejtman kraje Vysočina	Mgr. Michal Hašek, předseda Regionální rady, hejtman Jihomoravského kraje
Ing. Libor Joukl, náměstek hejtmana	Mgr. Václav Božek, CSc., náměstek hejtmana
Ing. Vladimír Novotný, náměstek hejtmana	Ing. Milan Venclík, radní Jihomoravského kraje
Ing. Bc. Martin Hyský, radní kraje Vysočina	Ing. Jaroslav Pospíšil, radní Jihomoravského kraje
Ing. Václav Kodet, zastupitel kraje Vysočina	Bc. Zdeněk Pavlík, radní Jihomoravského kraje
RNDr. Miloš Vystrčil, zastupitel kraje Vysočina	Ing. Mgr. Zdeněk Dufek, zastupitel Jihomoravského kraje
Ing. Jaroslav Vymazal, zastupitel kraje Vysočina	Ing. Václav Horák, zastupitel Jihomoravského kraje
RSDr. Jiří Vlach, zastupitel kraje Vysočina	Stanislav Navrkal, zastupitel Jihomoravského kraje

Vysočina má v Evropě pět partnerských regionů. Nejkratší spolupráce probíhá se Zakarpatskou oblastí Ukrajiny. Smlouva mezi oběma regiony byla podepsána dne 28. 2. 2008.

Dalšími partnerskými regiony Vysočiny jsou:

- Nitranský samosprávný kraj, Slovensko (od roku 2006)
- Champagne-Ardenne, Francie (od roku 2006)
- Friuli-Venezia Giulia, Itálie (od roku 2006)
- Dolní Rakousko (od roku 2002)

Velmi intenzivně probíhala v roce 2008 příprava Dolnorakouské zemské výstavy 2009, která byla pro návštěvníky otevřena od 18. dubna do 1. listopadu 2009. Výstava je poprvé ve své historii přeshraniční – kromě dolnorakouských měst Horn a Raabs se na české straně připojilo město Telč. Veškeré informace o výstavě i bohatém doprovodném programu jsou k dispozici na www.dolnorakouska-vystava.cz.

Partnerství se Zakarpatskou oblastí Ukrajiny řídí Stálá koference, v níž jsou kromě vedení kraje zastoupeny všechny politické kluby zastupitelstva ve složení: Jiří Běhounek, Vladimír Novotný, Václav Kodet, Ivo Rohovský, Pavel Šlechtický, Zdeněk Kadlec a Josef Nedvěd.

Oba regiony se podílejí na společných projektech v oblasti školství a kultury, oblasti sociální, zdravotní a ekologické výchovy. Kraj Vysočina také intenzivně spolupracuje s krajanskými spolky v Užhorodě. Velký podíl na spolupráci má rovněž Generální konzulát České republiky ve Lvově. Oba regiony se za dobu partnerství společně zapojily již do dvou projektů podpořených z fondů Evropské unie.

Detailní informace o přeshraniční spolupráci jsou zveřejněny na webových stránkách www.kr-vysocina.cz/zahranici.

Dolní Rakousko je jednou z devíti spolkových zemí Rakouska. Svou severní hranicí sousedí s Českou republikou a na severovýchodě se Slovenskou republikou. Celková rozloha kraje činí 19 174 km^2, počet obyvatel je přibližně 1,55 milionu. Sídelním městem je Sankt Pölten s necelými 50 000 obyvateli.

Kraj Champagne-Ardenne leží v severovýchodní části Francie na hranicích s Belgií. Celková rozloha kraje činí 25 606 km^2, počet obyvatel je přibližně 1,34 milionu. Hlavním městem kraje je Châlons-en-Champagne s necelými 50 000 obyvateli.

Friuli-Venezia Giulia je přímořský severoitalský autonomní kraj, který se od roku 1963 díky specifickým geografickým, etnickým a historickým podmínkám těší zvláštnímu statutu. Na západě hraničí s Benátskem, na severu s Rakouskem a na východě se Slovinskem. Region je jedním ze dvaceti italských regionů a jedním z pouhých pěti, jež mají autonomní status. Celková rozloha kraje je 7 856 km^2 a počet obyvatel 1,19 milionu. Sídelním městem je Terst s 200 000 obyvateli.

Nitranský samosprávný kraj leží na jihu Slovenské republiky na hranicích s Maďarskou republikou. Celková rozloha kraje činí 6 343 km^2, počet obyvatel kraje je 710 000. Hlavním městem kraje je Nitra s 88 000 obyvateli.

Zakarpatská oblast Ukrajiny leží těsně za hranicí Slovenska a její hranice prakticky kopíruje někdejší Podkarpatskou Rus, historické československé území. Rozloha regionu je 12 800 km^2, žije zde 1 241 887 obyvatel. Hlavním městem je Užhorod.

Od začátku roku 2008 naplno funguje Kancelář kraje Vysočina v Bruselu, která byla slavnostně otevřena v říjnu 2007. První bruselskou zástupkyní Vysočiny je Markéta Heřmanová.

Kancelář Vysočiny v Bruselu byla zřízena především proto, aby i Vysočina byla přímo u zdroje informací o finančních, ale i dalších možnostech, jež poskytuje Evropská unie, a dokázala je co nejefektivněji využít. Zároveň se snaží o to, aby se náš kraj dostal hlouběji do povědomí v Evropě a více se otevřel spolupráci s mezinárodními partnery. Kancelář by rovněž měla být základnou pro podporu subjektů kraje Vysočina a jejich zájmů.

Aktivity bruselské kanceláře kraje Vysočina lze rozdělit do pěti tematických oblastí

Informace

- Zajišťuje sběr informací v Bruselu z oblasti činností institucí Evropské unie a dalších regionů zastoupených v Bruselu (viz www.kr-vysocina.cz > Aktuality z EU).
- Soustřeďuje a vyhodnocuje zejména informace o aktuálních vypisovaných projektech i výzvách a dalších programech finanční podpory a zajišťuje jejich distribuci regionálním cílovým skupinám (viz www.kr-vysocina.cz > Výzvy k podání projektů).

Prezentace

- Spolupracuje při pořádání prezentačních akcí nejen v Bruselu s cílem představit Vysočinu jako:
- atraktivní region pro cestovní ruch, jako oblast s mnoha přírodními a historickými krásami
- dynamický region s inovačním potenciálem

Vzdělávání

- Napomáhá při vzdělávání pracovníků kraje a krajem zřizovaných organizací v oblasti fungování Evropské unie, jejích politik, rozhodovacích procesů a také aktuálních otázek evropské integrace.

Spolupráce

- Kancelář je nástrojem k rozvoji spolupráce kraje Vysočina s dalšími evropskými regiony, a to jak na partnerské bázi, tak i na bázi projektové.
- Monitoruje a vyhledává partnery pro předkládání celoevropských projektů v rámci jednotlivých výzev (viz www.kr-vysocina.cz > Hledání partnerů pro projekty).
- Navazuje kontakty, udržuje je, spolupracuje s českými a dalšími regiony při prosazování společných zájmů (především v oblasti regionální politiky Evropské unie) a je prostředníkem pro výměnu zkušeností.

Logistický servis

- Kancelář poskytuje servis politikům a pracovníkům kraje Vysočina při jejich jednáních v Bruselu (případně ve Štrasburku, Lucemburku) včetně zázemí pro jednání a zajišťuje technickou a administrativní pomoc různým nekomerčním, případně i komerčním subjektům z kraje Vysočina.
- Poskytuje a zprostředkovává zázemí jednacích místností krajským subjektům, pokud mají zájem uspořádat v Bruselu schůzku (obchodní, informační, prezentační, lobbyistickou atp.).

Více informací naleznete na www.kr-vysocina.eu/brusel

EUROCENTRUM JIHLAVA

Také během roku 2008 bylo všem zájemcům k dispozici Eurocentrum Jihlava (otevřeno 4. září 2006). Pravě na pracovníky Eurocentra se mohou obyvatelé Vysočiny obracet se svými dotazy, které se týkají evropské problematiky. Dále si mohou vybrat si z velkého množství informačních materiálů a využít mnoho dalších doplňkových služeb pro detailnější poznání Evropské unie.

Eurocentrum se nachází v přízemí budovy Muzea Vysočiny v horní části Masarykova náměstí č. 55 v Jihlavě.

Vztahy s veřejností

Jedním z nejdůležitějších nástrojů pro poskytování informací veřejnosti, pro propagaci kraje a spolupráci se sdělovacími prostředky jsou webové stránky kraje. Na známé adrese **www.kr-vysocina.cz** se za dobu existence kraje shromáždilo obrovské množství údajů a kraj na ní zveřejňuje prakticky všechno, co mu zákony dovolují. V roce 2008 došlo k redesignu webových stránek, což přispělo k jejich zpřehlednění.

Zejména pro obce, organizace kraje a neziskové organizace vydává kraj každý měsíc *Zpravodaj*, který si také vysloužil řadu ocenění. Periodikum, jež informuje o nejnovější legislativě, krajských vyhláškách, dotacích a poskytuje i další informace, je držitelem certifikátu profesionální úrovně soutěže Zlatý středník 2007.

Pro veřejnost pak kraj vydává měsíčník *Kraj Vysočina*, velmi populární periodikum, které v roce 2004 získalo první cenu kategorie Nejlepší časopis veřejné správy soutěže Zlatý středník. V roce 2007 získaly tyto noviny v této soutěži certifikát profesionální úrovně. Podle průzkumu veřejného mínění, jejž v roce 2006 realizovala agentura Factum Invenio, čte měsíčník *Kraj Vysočina* 64 % obyvatel kraje.

Oddělení vnějších vztahů navíc denně vydává množství aktuálních i komentovaných tiskových zpráv a prohlášení. Podle statistik návštěvnosti krajských webových stránek lze usuzovat, že zprávy, jež na nich oddělení poskytuje, patří k důležitému zdroji ověřených informací. V roce 2008 takovýchto sdělení kraj vydal 501, což je o 60 zpráv více než v roce 2007 a o 100 zpráv více než v roce 2006. Vedle oddělení vnějších vztahů vykázaly velký informační potenciál odbor školství, mládeže a sportu, odbor regionálního rozvoje a odbor životního prostředí. Nejčastější dotazy novinářů se týkaly školství a zdravotní péče i problematiky alternativních zdrojů energie.

V roce 2008 kraj finančně podpořil 55 významných sportovních, kulturních a společenských akcí celkovou částkou 5 150 000 Kč. Jde o akce, které buď svým dopadem přerostly rámec regionu, anebo jsou pro Vysočinu naopak charakteristické.

Oddělení vnějších vztahů také vydávalo nebo se přímo podílelo na vydání šesti publikací, které pojednávají o činnosti kraje

- Jak se žije na Vysočině
- Adresář příspěvkových organizací zřizovaných krajem Vysočina
- Vysočina Výroční zpráva 2007
- Vysočina tematický atlas
- Vysočina turistická mapa
- Nejvyšší ocenění kraje geneze a symbolika

Kromě řady aktivit jednotlivých odborů, které přímo souvisejí s jejich specializací, získal kraj v roce 2008 rovněž ocenění jako Dobře komunikující úřad, Certifikát profesionální úrovně Zlatý středník 2008 za publikaci Mosty přes vodní toky, ocenění Chytrý úřad 2008 a Cenu za kvalitu a inovaci ve veřejné správě. Kromě zmíněných ocenění je Krajský úřad kraje Vysočina nositelem titulu Podnik podporující zdraví II. stupně.

SYMBOLY KRAJE

Znak kraje Vysočina

Znak kraje Vysočina je představován čtverečným štítem, v jehož prvním modrém poli je stříbro-červeně šachovaná, zlatě korunovaná orlice se zlatou zbrojí; druhé a třetí stříbrné pole je symbolizováno červeným ježkem a červenými jeřabinami na zelené větvi o dvou listech a čtvrté červené pole náleží stříbrnému, zlatě korunovanému lvu se zlatou zbrojí.

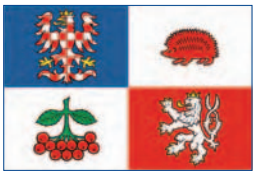

Symbolika

- 1. pole – moravská orlice – symbol historické moravské zemské příslušnosti k východní části kraje
- 2. pole – ježek – symbol sídelního města kraje (takzvaný klíčový derivát městského znaku hlavního města kraje – Jihlavy)
- 3. pole – jeřáb – symbol dílčí identity kraje, jako typický strom Vysočiny, vyjadřující nezdolnost a prostou krásu regionu
- 4. pole – český lev – symbol historické české zemské příslušnosti k západní části kraje

Znak kraje byl schválen dne 20. listopadu 2001 Zastupitelstvem kraje Vysočina.

Logo kraje Vysočina

Logo kraje Vysočina vychází ze základních principů komunikace kraje, jako jsou aktivita, vstřícnost a respekt. Je tvořeno obrazovým znakem a logotypem. Obrazový znak, který zároveň plní funkci akcentu jednoho z písmen logotypu, vizuálně ztvárňuje charakter krajiny – Vysočinu. Barevnost loga – modrá a zelená – vyvolává asociace, jakými jsou čistota, voda, lesy, ovzduší a ekologie. Současně tato barevnost podporuje akčnost a celkově svěží vyznění loga kraje.

Kraj Vysočina

Kalendář významných událostí na Vysočině v roce 2008	
Leden	Prvním občánkem Vysočiny se v roce 2008 stala Vanesska z Jihlavy. Narodila se v 82. minutě nového roku v Nemocnici Jihlava. Krajský projekt datového skladu získal Cenu za kvalitu a inovaci ve veřejné správě. Prvních sedm výrobků získalo originální regionální značku Vysočina – regionální produkt.
Únor	Nejoblíbenějším pedagogem na Vysočině a držitelem regionálního Zlatého Amose se stal češtinář Hynek Bouchal z Gymnázia Havlíčkův Brod. Kraj Vysočina dopracoval digitální povodňový plán. Až 800 tisíc Kč uvolnil kraj Vysočina na pořádání a organizaci soutěží i výstav zaměřených na zemědělskou prvovýrobu. Kraj předložil první evropské projekty na modernizace svých zdravotnických zařízení.
Březen	Krajem se prohnal orkán Emma. Dálnici D1 zcela ochromila největší hromadná dopravení nehoda za dobu její existence. Bouralo 98 nákladních a 131 osobních aut. Zraněny byly tři desítky lidí, z toho tři osoby těžce. Na místě zasahovalo 39 zdravotníků, 16 sanitek a vrtulníky. Zdravotnické záchranné služby z Jihlavy a z Prahy. Na 20 tisíc lidí zůstalo v mrazivém počasí uvězněno v přibližně 50kilometrové koloně. Škoda na majetku v důsledku nehody se odhaduje na 30 milionů Kč.
Duben	Sportovci kraje Vysočina 2007 se stali rychlobruslařka Martina Sáblíková a Klub taekwondo WTF Humpolec. Zlatou jeřabinu za kulturní aktivitu získali pořadatelé Handball Help Cupu z Havlíčkova Brodu a v kategorii Péče o kulturní dědictví veřejnost ocenila počítačový model, respektive digitalizaci Zmizelého Havlíčkova Brodu.
Květen	Novým ředitelem Krajského úřadu kraje Vysočina byl jmenován Zdeněk Kadlec. Kraj Vysočina uspořádal pravidelný Den otevřených dveří, tentokrát na téma Vysočina má zlaté dno. Na Vysočině začala působit nová krajská příspěvková organizace s názvem Vysočina Education.
Červen	Vesnicí roku Vysočiny 2008 se stal Pikárec – obec na Žďársku s historií sahající do 12. století se 105 popisnými čísly a 323 obyvateli. Krizový štáb kraje Vysočina plánovitě prověřil akceschopnost a komunikaci povodňových orgánů při cvičné povodni. Pacienti ve všech nemocnicích zřizovaných krajem Vysočina jsou identifikováni pomocí náramků.
Červenec	Humpolec se stal absolutním vítězem soutěže Město pro byznys. V první desítce nejperspektivnějších míst naší republiky určených k podnikání se umístil i druhý Žďár nad Sázavou, Velké Meziříčí a Nové Město na Moravě. Kraj Vysočina odstranil jednu z nejnebezpečnějších ekologických hrozeb v regionu – skládku průmyslových jedů u Nového Rychnova
Srpen	V Třešti se uskutečnil jubilejní pátý ročník setkávání klientů ze zařízení sociální péče kraje Vysočina pod názvem Srdce na dlani. Vysočina představila veřejnosti společnou vstupenku do všech krajských muzeí a galerií. Kancelář Vysočiny v Bruselu představila nové webové stránky.
Září	Kraj Vysočina, Středočeský kraj, Hlavní město Praha, Zemědělský výbor PSP ČR a Čistá Želivka, o. p. s., podepsaly memorandum ve věci zajištění kvality vody z vodárenského zdroje Želivka (Švihov). Zastupitelstvo kraje Vysočina schválilo zásadní územně plánovací dokument kraje – Zásady územního rozvoje. Odstartoval provoz sociálního portálu kraje Vysočina.
Říjen	Krajský úřad kraje Vysočina získal ocenění v soutěži Chytrý úřad za portál strategického řízení úřadu. Letecká základna v Náměšti nad Oslavou zahájila smíšení provoz proudových letounů L-39 Albatros a vrtulníků Mi-24/35. Historicky prvních devět osobností kraje Vysočina převzalo nejvyšší ocenění kraje Vysočina.
Listopad	Kraj Vysočina řídí nová samospráva. V pořadí třetím hejtmanem Vysočiny se stal lékař Jiří Běhounek (nezávislý za ČSSD). Vysočina prošla úspěšně celostátním cvičením ZÓNA 2008, jehož námětem byla fiktivní havárie jaderné elektrárny. Hejtman Vysočiny Jiří Běhounek předal první dvacítku Záslužných medailí záchranářům.
Prosinec	Na dálnici D1 v úseku Vysočiny se objevila nová dopravní značka Zimní výbava. Vysočinu navštívila guvernérka Kanady J. E. Michaëlle Jean. Zastupitelstvo kraje schválilo rozpočet na rok 2009.

Krizové řízení a bezpečnost

Nejdůležitějším nástrojem pro zvládání krizových situací na území kraje je Integrovaný záchranný systém, jenž je určen pro koordinaci záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech včetně havárií a živelních pohrom. Integrovaný záchranný systém není instituce, ale systém s nástroji spolupráce, jenž je součástí celku pro zajištění vnitřní bezpečnosti státu. Na úrovni kraje jej organizuje hejtman kraje.

Integrovaný záchranný systém má dvě složky: základní a ostatní.

Základní složky zabezpečují každodenní nepřetržitou pomoc při ohrožení života, zdraví či majetku osob. Jsou to:

- Hasičský záchranný sbor České republiky
- Jednotky požární ochrany, zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany
- Zdravotnická záchranná služba
- Policie České republiky

Ostatní složky IZS poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání na základě uzavřených dohod. Jejich výčet vychází z poplachového plánu Integrovaného záchranného systému kraje. Jsou to:

- Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil
- Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory
- Ostatní záchranné sbory
- Orgány ochrany veřejného zdraví
- Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby
- Zařízení civilní ochrany
- Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím

Vybrané ostatní složky Integrovaného záchranného systému na Vysočině:

- Celní ředitelství Brno
- ČEPRO, a. s., středisko Šlapánov
- České dráhy, a. s.
- Český červený kříž
- ČEZ, a. s. – HZSp JE Dukovany
- ČIŽP OI Havlíčkův Brod
- DIAMO, s. p., Stráž pod Ralskem
- E.ON Česká republika, a. s.
- Hasičská záchranná služba – Českých drah
- ICOM transport, a. s., Jihlava
- Krajská hygienická stanice
- Krajská veterinární správa pro kraj Vysočina
- Městská policie Jihlava
- Pretol HB, s. r. o.
- TRADO-BUS, s. r. o., Třebíč
- Vodní záchranná služba ČČK Třebíč

V květnu 2008 proběhlo velké taktické cvičení složek Integrovaného záchranného systému na Havlíčkobrodsku v areálu Čepro Šlapánov. Tématem cvičení byl zásah složek při rozsáhlém požáru v areálu skladu paliv. Jeho cílem bylo prověřit postup a taktiku činnosti záchranářů při hašení požáru, vyhledání a vyproštění zraněných osob, poskytnutí předlékařské pomoci a následně aktivaci traumatologického plánu nemocnice v Havlíčkově Brodě, která „zraněné" přijala k odbornému ošetření.

Při cvičení, jež trvalo zhruba hodinu a půl, došlo k prověření základních činností Hasičského záchranného sboru kraje Vysočina, Hasičského záchranného sboru podniku Čepro Šlapánov, a. s., jednotek dobrovolných hasičů spádových obcí, Zdravotnické záchranné služby kraje Vysočina, Policie České republiky, Městské policie a dalších složek. Došlo i k ověření vnitřního a vnějšího havarijního plánu společnosti Čepro, a. s., provozu Šlapánov. Ověřena byla součinnost mezi jednotkami požární ochrany a ostatními složkami integrovaného záchranného systému.

Do celé akce bylo zapojeno více než sto hasičů, policistů a zdravotníků.

Cvičení prokázalo dobrou organizační i materiální připravenost Integrovaného záchranného systému kraje Vysočina při organizaci záchrany životů, zdraví a majetku.

Kraj kromě zřizování některých složek Integrovaného záchranného systému jeho činnost také každoročně dotuje penězi i pro složky, na jejichž provozu se běžně nepodílí.

Financování složek IZS z rozpočtu kraje (v Kč)

Rok	HZS	SDH	Záchranná brigáda kynologů	Policie ČR	Český červený kříž
2002	3 500 000	5 000 000	–	–	–
2003	3 500 000	5 300 000	50 000	100 000	–
2004	3 000 000	5 300 000	50 000	100 000	–
2005	4 000 000	7 300 000	40 000	60 000	50 000
2006	4 682 000	5 800 000	–	–	–
2007	4 400 000	6 006 000	24 800	–	17 390
2008	4 400 000	6 000 000	–	–	–

HZS – Hasičský záchranný sbor, **SDH** – Sbor dobrovolných hasičů

Velkou podporu získávají každým rokem od kraje i dobrovolní hasiči. Kraj oceňuje nejen jejich práci, ale také společenský přínos pro život v obcích. V roce 2008 získali dobrovolní hasiči na soutěže, činnost mládeže a prevenci 1,450 milionu Kč, na vybavení a činnost pak 4,55 milionu Kč.

BEZPEČNOSTNÍ RADA KRAJE

Bezpečnostní rada kraje je koordinační orgán pro přípravu na krizové situace.

Složení bezpečnostní rady kraje Vysočina:		
Jiří Běhounek	Předseda	Hejtman kraje Vysočina
Vladimír Novotný	Člen	Náměstek hejtmana kraje Vysočina
Jan Slámečka	Člen	Předseda Bezpečnostní komise Rady kraje Vysočina
Zdeněk Kadlec	Člen	Ředitel Krajského úřadu kraje Vysočina
Drahoslav Ryba	Člen	Ředitel Hasičského záchranného sboru kraje Vysočina
Josef Bačkovský	Člen	Zástupce ředitele Policie České republiky – Správy Jižní Moravy
Vladislava Filová	Člen	Ředitelka Zdravotnické záchranné služby kraje Vysočina
Milan Solík	Člen	Ředitel Krajského vojenského velitelství Jihlava
Zdeněk Linhart	Člen	Ředitel Jaderné elektrárny Dukovany
Jan Murárik	Člen – tajemník	Vedoucí oddělení pro řešení mimořádných situací Krajského úřadu kraje Vysočina

Kriminalita v krajích v roce 2008

	Zjištěné trestné činy celkem	Trestné činy na 1 000 obyvatel	Objasněné trestné činy
Hl. m. Praha	82 957	68,44	15 183
Středočeský	42 601	35,45	12 900
Jihočeský	15 928	25,15	8 210
Plzeňský	15 153	27,01	6 812
Karlovarský	9 030	29,37	5 265
Ústecký	33 124	39,85	16 951
Liberecký	15 463	35,63	7 908
Královéhradecký	12 511	22,66	6 133
Pardubický	10 062	19,68	4 694
Vysočina	**8 872**	**17,27**	**4 287**
Jihomoravský	31 699	27,79	12 447
Olomoucký	14 883	19,68	6 796
Zlínský	10 395	17,60	5 320
Moravskoslezský	40 948	32,76	14 985
ČR	**343 799**	**33,12**	**127 906**

Zdroj: ČSÚ Jihlava

Grantový program Fondu Vysočiny z oblasti prevence kriminality v roce 2008

Název a zaměření grantového programu	Rozdělená podpora z FV (v Kč)	Vlastní podíl úspěšných žadatelů (v Kč)	Celkový objem realizovaných projektů (v Kč)
Prevence kriminality 2008	1 999 669	21 390 637	23 390 306

Rozvoj informačních technologií

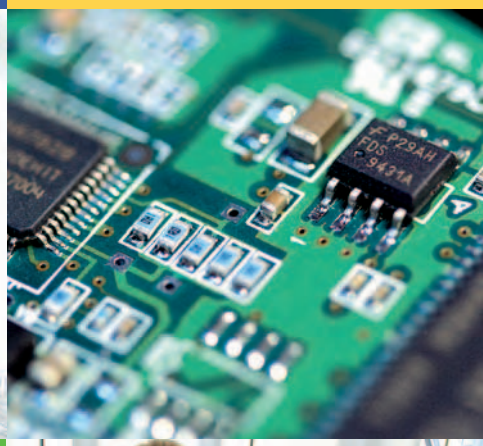

Rok 2008 přinesl z pohledu rozvoje ICT v kraji Vysočina klady i zápory. V jeho průběhu se dařilo udržet a posílit pozici kraje, který informační technologie využívá v širokém měřítku a díky nim rozšiřuje a zkvalitňuje škálu poskytovaných veřejných služeb. Přitom využívá spolupráci s různými subjekty v lokálním, regionálním, národním i mezinárodním měřítku. Na druhé straně nebylo možné zahájit realizaci strategických rozvojových projektů, protože Ministerstvo vnitra nevyhlásilo očekávané výzvy z Integrovaného operačního programu.

Vysočina se dlouhodobě profiluje jako region informačních technologií, jejichž prostřednictvím zkvalitňuje své služby. Uplynulý rok byl vnímaný jako období přípravy na revoluční změny, související s přijetím zákona 300/2008 Sb., takzvaným eGovernmentem neboli elektronizací veřejné správy. Konkrétní aktivity se vzhledem ke zpoždění procesů na národní úrovni posunuly na rok 2009, byly však realizovány přípravné procesy jako dokončení studií všech zásadních projektů (komunikační infrastruktura, kontaktní centrum, další fáze projektu datového skladu, rozvoj ICT ve zdravotnických zařízeních) a probíhaly semináře pro obce i průběžná komunikace s centrálními úřady.

Vedle toho úspěšně pokračovala realizace mezinárodních projektů odboru informatiky, například eParticipate (internetové přenosy zasedání zastupitelstev), Ichnos Plus (využití modelu kontaktního centra) či Legese (nové technologie pro komunikaci s občany). Stranou nezůstala ani příprava nových záměrů v podobě pěti podaných žádostí. Akcí zásadního významu pro rozvoj infrastruktury je proces notifikace opatření umožňující rozvoj komunikačních sítí v tržně nezajímavých lokalitách kraje z finančních prostředků Regionálního operačního programu, při níž odbor informatiky ve spolupráci s úřadem regionální rady připravuje podklady pro stanovisko Evropské komise. I zde bude výsledek vyjednávání známý až během roku 2009. V rámci evropské spolupráce využíváme služeb agentury EPMA, kanceláře kraje v Bruselu a také svého členství v Asociaci evropských regionů eris@.

Z hlediska vnitřních procesů stojí za zmínku dokončení a rutinní provoz datového centra, které umožňuje přehledné zpracování a archivaci obrovských objemů dat, spravovaných v rámci kraje, a jeho příspěvkových organizací. Do systému se prostřednictvím krajského grantového systému zapojila i některá města a obce. Novinkou je spuštění dotačního titulu pro nastavení jednotné kvality ICT vybavení organizací, jež zřizuje kraj, včetně definice standardu jejich vybavení. Dále byly spuštěny systém pro elektronické řízení veřejných zakázek na platformě Softender, úprava webové prezentace kraje pro dosažení větší uživatelské přístupnosti krajských stránek či softwarová podpora projektového řízení v rámci krajského úřadu.

Tento výčet nejvýznamnějších aktivit v roce 2008 představuje široký rozsah činností krajského odboru informatiky. Také nové krajské vedení vnímá tuto oblast jako jednu z rozvojových priorit a chce pokračovat v nastoupeném trendu rozvoje ICT včetně implementace eGovernmentu, a to při maximálním využití evropských prostředků.

Zdeněk Ryšavý
radní pro oblast informatiky, životního prostředí a územního plánování

V roce 2008 činily krajské investiční výdaje 9 279 907 Kč. V rámci územního rozvoje byly investovány více než 4 miliony Kč. Částka 2,6 milionu Kč byla investována do rozšíření krajské páteřní sítě ROWANet. V rámci projektu otevřené sítě SomtNet-MAX proběhla realizace datového spoje Svojkovice–Ořechov–Telč včetně mikroregionální Wimax sítě. Mezi další výdaje patří investice do rozšíření Metropolitní sítě, realizována byla také studie proveditelnosti pro projekt Kontaktního centra kraje Vysočina a v rámci projektu eParticipate putovalo 60 tisíc Kč do rozšíření techniky umožňující živé přenosy zastupitelstev měst a obcí.

Územní rozvoj

Účel	Částka (v Kč)
ROWANet	2 180 007
SomtNet-MAX	1 058 420
Metropolitní síť	493 051
eParticipate	61 724
Studie proveditelnosti projektu Kontaktního centra kraje Vysočina	355 512

Investice ve výši 5 131 193 Kč byly vynaloženy na činnost regionální správy. Finanční prostředky byly využity na nákup vybavení pro krajský úřad, a tedy na nákup PC a notebooků, softwaru, investice do GIS aplikací nebo vektorizace map. Peněžní prostředky ve výši 1, 3 milionu Kč byly investovány i do rozvoje datového centra kraje Vysočina a 1 milion Kč byl vynaložen na nákup nové telefonní ústředny, která bude využita pro krajský úřad a jeho detašovaná pracoviště.

Činnost regionální správy

Účel	Částka v Kč
Hardware	693 131
Software	810 145
Data GIS	1 105 166
Telefonní ústředna	1 150 708
Datové centrum kraje Vysočina	1 372 043

GRANTOVÉ PROGRAMY ODBORU INFORMATIKY V ROCE 2008

V roce 2008 bylo vyhlášeno celkem sedm grantových programů zaměřených na informační a komunikační technologie – celkově jsme ovšem zaznamenali menší zájem ze strany příjemců než v předchozích letech. Zde je přehled grantových programů:

- **Metropolitní sítě VIII – 2008** – program vyhlášený pro obce do 1 500 obyvatel, bohužel finanční prostředky nebyly zdaleka vyčerpány (podpořeny čtyři projekty), a tak byly finance převedeny do dalšího kola vyhlášení programu.

- **Popularizace a vzdělávání v oblasti informačních technologií – 2008** – podpořeno dvanáct projektů a vyčerpáno celých 100 % přidělených finančních prostředků. Tematicky se objevovaly projekty zaměřené především na populární práci s počítačem, mezigenerační vzdělávání v oblasti IT, modernizace učeben, kuriózní byl projekt zaměřený na využití IT v ornitologickém výzkumu. Největší ohlas měly především vzdělávací projekty.

- **Webové stránky pro všechny II – aktivní weby 2008** – cílem programu již nebyla podpora tvorby nových stránek, ale pouze podpora úprav a dalšího zlepšování stávajících webových stránek/prezentací žadatelů, podpořeno bylo 67 projektů, a vyčerpalo se tak 99 % přidělených prostředků. Jedná se o program, o který je tradičně velký zájem. Mezi úspěšnými žadateli se objevují i vítězové soutěže Zlatý erb.

- **Metropolitní sítě – IX 2008** – program otevřen všem žadatelům z řad obcí kraje Vysočina. Přes avizovaný ohlas přijato pouze jedenáct projektů (jedna žádost elektronicky dle nového systému poskytování dotací eDotace), podpořeno s konečnou platností deset projektů, jež byly nejčastěji zaměřeny na rozšiřování nebo modernizaci stávajících sítí, případně zřizování hotspotů.

- **Bezpečnost ICT a archivace dat 2008** – program byl rozdělen na dva tematické tituly – Bezpečnost a Archivace. Zaměřen byl pouze na obce v kraji Vysočina a jejich zřizované organizace. Podpořeno bylo dvanáct projektů. Jedná se o témata, která nabývají stále více na významu, a proto očekáváme v dalším kole větší ohlas i úspěšnost.

- **GIS VIII 2008** – tematicky byly velice zajímavé projekty zaměřené na výuku GIS a využití GIS v praxi včetně jeho aplikace například v turistickém ruchu. Schváleno bylo 15 projektů.

- **Podpora dostupnosti služeb veřejné správy 2008** – cílem programu byla obecně podpora a zjednodušení komunikace mezi občanem a veřejnou správou za pomoci nástrojů ICT (rozvoj míst s veřejně poskytovaným internetem, zřízení on-line služeb, zavedení technologií zákaznického přístupu, podpora komunikačních kanálů pro znevýhodněné skupiny apod.), podpořeno bylo deset projektů.

Číslo GP	Název a zaměření grantového programu (GP)	Rozdělená podpora z Fondu Vysočiny (v Kč)	Vlastní podíl úspěšných žadatelů (v Kč)	Celkový objem realizovaných projektů (v Kč)
192	Metropolitní sítě VIII – 2008 (Podpora komunik. infrastrukt. orgánů veřejné správy)	177 459	271 279	448 738
204	Popularizace a vzdělávání v oblasti informačních technologií – 2008 (Podpora informační gramotnosti)	500 000	553 152	1 053 152
215	Webové stránky pro všechny – aktivní weby 2008 (Rozvoj komunikační infrastruktury)	497 010	845 154	1 342 164
216	Metropolitní sítě IX 2008 (Podpora komunik. infrastrukt. orgánů veřejné správy)	749 867	1 163 522	1 913 389
217	Bezpečnost ICT a archivace dat 2008 (Rozvoj bezpečnosti ISVS a komunik. infrastruktury)	962 539	1 037 210	1 999 740
218	GIS VIII – 2008 (Podpora geoinformační infrastruktury)	1 245 934	1 771 560	3 017 494
219	Podpora dostupnosti služeb veřejné správy 2008 (Podpora míst s veřejným internetem a rozvoj kontaktních míst veř. správy)	588 110	653 459	1 241 569
Celkem		**4 720 919**	**6 295 327**	**11 016 246**

DOTACE Z KRAJSKÉHO ROZPOČTU

Kraj v roce 2008 poskytoval dotace na podporu systémové výstavby a financování datových úložišť veřejné správy na území kraje Vysočina. Výše poskytnuté dotace na jeden projekt se řídila předmětem podpory, souhrnně však v jednom kalendářním roce pro jeden subjekt nepřesáhla max. 1,5 milionu Kč. Přijatelnými náklady byl nákup diskových polí, popřípadě jejich komponent, prvky výstavby SAN/NAS infrastruktury (lokální optické rozvody, SAN switche, FC karty), HW a SW prvky potřebné pro integraci s krajským systémem úložišť, archivační, popřípadě zálohovací software a metodiky zálohování, archivace i obnovy dat. Všichni žadatelé splnili předepsané podmínky a dotace jim byla vyplacena. Od realizace projektu ustoupila z důvodu zrušeného výběrového řízení pouze Nemocnice Třebíč.

Dotace z krajského rozpočtu

Název žadatele	Skutečně vyplaceno (v Kč)
Zdravotnická záchranná služba kraje Vysočina, přísp. organizace	500 000,00
MěÚ Žďár nad Sázavou	160 000,00
MěÚ Pelhřimov	1 500 000,00
MěÚ Velké Meziříčí	1 500 000,00
Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěvková organizace	1 500 000,00
MěÚ Chotěboř	154 639,90
MěÚ Ledeč nad Sázavou	487 337,50
MěÚ Moravské Budějovice	209 256,00
Krajská správa a údržba silnic Vysočiny, příspěvková organizace	412 608,00
Nemocnice Třebíč, příspěvková organizace	0,00
MěÚ Nové Město na Moravě	691 390,00
Magistrát statutárního města Jihlava	1 000 000,00
Nemocnice Nové Město na Moravě	1 010 000,00
Město Bystřice nad Pernštejnem	247 817,00
Celkem	**9 373 048,40**

VÝZKUM INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

V roce 2008 se kraj Vysočina opět zúčastnil pravidelného marketingového výzkumu informačních zdrojů pořádaného agenturou StemMark. Tento výzkum navazuje na projekty z předešlých let, a vzniká tak ucelená časová řada. Výzkum opět zahrnoval dvě části:

- Občané – analýza kontaktu občanů a orgánů veřejné správy, využívání elektronické komunikace
- Reprezentanti – připravenosti institucí veřejné správy pro aplikaci elektronické informační politiky na území kraje

Tohoto telefonického kvantitativního výzkumu se v roce 2008 zúčastnily čtyři kraje (Plzeňský, Zlínský, Olomoucký a Vysočina), což umožňuje i zajímavá mezikrajská srovnání jak v rámci letošního roku, tak i v čase (pokud se dané kraje zúčastnily minulých ročníků výzkumu).

Občané

- v populaci opět vzrostla vybavenost prostředky ICT i jejich využívání (zejména jde o využívání kabelová televize, satelitu nebo přijímače DVB-T, tzv. set-top-boxu)
- trvá vzrůstající trend ve vlastnictví a využívání stolních počítačů i notebooků
- vzrostlo využívání internetu ve škole, mírně kleslo využívání internetu v knihovnách
- zvyšování preferencí internetu před osobní návštěvou nebo telefonickým dotazem při získávání informací
- komunikace s krajským úřadem – převládá forma osobní návštěvy (65 %)
- vzrostla míra elektronické komunikace s úřady sociálního zabezpečení (a to včetně využívání elektronického podpisu)
- zlepšila se informovanost o elektronickém podpisu, ale stále není používán ve větší míře, občané jej dosud nepotřebovali nebo upřednostňují osobní návštěvu
- více osob se domnívá, že elektronizace zjednodušuje komunikaci občanů s úřady
- většina lidí zná webové stránky svého příslušného obecního úřadu i krajské stránky
- minimální znalost specializovaných webů (turistický, analytický, odboru informatiky), mizivá znalost portálu ePUSA!

Reprezentanti

- nejvíce let strávených na úřadě zmínili právě reprezentanti Vysočiny (2/5 na úřadě působí déle než 13 let)
- preferovaným způsobem komunikace s občany je osobní návštěva
- stále méně zástupců veřejné správy si tiskne elektronické dokumenty, než s nimi začnou pracovat
- nejvíce se reprezentanti při práci s ICT obávají nevyžádané pošty, naopak nejméně pociťují hrozbu zneužití vytištěných dokumentů vyhozených v odpadkovém koši
- oproti dotazovaným občanům mají daleko vyšší znalost o službě CzechPOINT

- mnohem lepší znalost webových stránek jak obecních úřadů, tak i krajského webu i jednotlivých speciálních webů než u občanů (včetně portálu ePUSA)
- s činností krajského úřadu jsou reprezentanti spokojeni, kladně hodnotí přátelské a vlídné vystupování představitelů i zaměstnanců krajského úřadu a kvalitní, věcné a rychlé vyřizování požadavků

Závěrečné zprávy s výsledky výzkumu jsou k dispozici ke stažení na webových stránkách odboru informatiky www.kr-vysocina.cz/it > Analýzy a koncepce informatizace kraje (rozčleněno dle jednotlivých ročníků), dále budou využity pro programové plánovaní (například Program rozvoje kraje) a definování cílových oblastí rozvoje (grantové programy Fondu Vysočiny). Data byla zároveň předána k dalšímu zpracování odboru analýz.

WEBOVÉ STRÁNKY KRAJE

V roce 2008 došlo k přechodu na nový redakční systém Vismo Online firmy Webhouse. Editace webových stránek tak nyní probíhá v prostředí webového prohlížeče. V této souvislosti došlo k přepracování grafického vzhledu a zvýšení přehlednosti webových stránek. Došlo také ke zvýšení konzistence celého webu, a navíc nová verze webových stránek již splňuje požadavky na bezbariérovou přístupnost.

Vzniklo několik nových portálů:

- **Kancelář kraje Vysočina v Bruselu: http://www.kr-vysocina.cz/brusel**

Na těchto stránkách informuje zástupkyně kraje Vysočina v Bruselu Mgr. Markéta Heřmanová o aktuálních výzvách a možnostech spolupráce v zahraničních projektech. Dále zde naleznete zajímavé odkazy související s Evropskou unií a možností čerpání finančních prostředků.

- **Kontaktní centrum kraje Vysočina: http://www.kr-vysocina.cz/kc**

Cílem projektu Kontaktního centra kraje Vysočina je zajištění rovného a transparentního přístupu občanů k informacím týkajícím se vztahů občan–veřejná správa bez ohledu na způsob komunikace, kdykoliv a odkudkoliv, a tedy zjednodušení dostupnosti informací pro klienty samosprávy kraje Vysočina.
Součástí toho portálu je i znalostní báze Kontaktního centra, kde naleznete odpovědi na často kladené dotazy.

- **Sociální portál: http://www.kr-vysocina.cz/socialni-portal**

Sociální portál vznikl jako reakce na potřebu soustředit informace o sociálních službách v kraji na jedno místo. Na tomto portále tedy naleznete informace o jednotlivých typech sociálních služeb i kontakty na sociální zařízení včetně zobrazení jednotlivých zařízení v mapě. Dále zde naleznete informace k jednotlivým sociálním dávkám.

- **Školský portál: http://www.kr-vysocina.cz/skolsky-portal**

Na tomto portále jsou soustředěny informace týkající se školství v kraji. Součástí portálu je i seznam škol s možností interaktivního vyhledávání škol podle okresu, typu školy, zřizovatele, případně názvu.

- **Ředitel krajského úřadu: http://www.kr-vysocina.cz/reditel**

Na tomto portálku naleznete informace o řediteli krajského úřadu a jsou tam zveřejňovány také pravidelné informace o činnosti krajského úřadu. Formou diskuse je možné panu řediteli položit dotaz.

- **Portály radních kraje Vysočina**

http://www.kr-vysocina.cz/behounek
http://www.kr-vysocina.cz/novotny
http://www.kr-vysocina.cz/joukl
http://www.kr-vysocina.cz/hysky
http://www.kr-vysocina.cz/krcal
http://www.kr-vysocina.cz/kruzikova
http://www.kr-vysocina.cz/matejek
http://www.kr-vysocina.cz/rysavy
http://www.kr-vysocina.cz/skaryd
Každý radní má svůj portál, kde se shromažďují tiskové zprávy, které se týkají oblasti, již má na starosti. Naleznete na nich také odkazy na související témata. Dále je tam přístup do diskuse podobně, jako je tomu u portálu ředitele.

- **eDotace: http://extranet.kr-vysocina.cz/edotace/**

Na této adrese je informační část celého systému elektronických dotací. Zde naleznete, o jaké dotace můžete zažádat elektronickou cestou. Žádosti jsou vyplňovány pomocí aplikace 602XML Filler.

- **Servis pro podnikatele: http://www.kr-vysocina.cz/podnikatele**

Záměrem tohoto portálku je poskytovat široké podnikatelské veřejnosti v kraji Vysočina ucelený soubor informací o podpoře podnikání ze strany kraje a o akcích, které kraj Vysočina v této oblasti pořádá nebo se na nich podílí.

- **Dopravní informace: http://extranet.kr-vysocina.cz/doprava/**

Došlo k přepracování aplikace, která zobrazuje výstup z databáze uzavírek silnic a dálnic, a dále zde naleznete informace o sjízdnosti vozovek našeho kraje, dopravní nehody apod.

- **Telefonní seznam: http://extranet.kr-vysocina.cz/telefon**

Jedná se o přehlednou aplikace, která umožňuje vyhledávání osob podle jména, případně lze zobrazovat celé odbory a oddělení. U každé osoby jsou uvedeny kontakty, zda je přítomen na pracovišti, jeho pracovní náplň a případně elektronický certifikát pro šifrování.

Nepřehlédněte ještě tyto zajímavé stránky:

- www.kr-vysocina.cz/it – stránky odboru informatiky
- www.rowanet.cz – stránky věnované rozvoji komunikační infrastruktury v kraji
- http://www.kr-vysocina.cz/kc.asp – stránky projektu Kontaktního centra
- www.kr-vysocina.cz/tv – stránky s přenosy z prostředí samospráv v kraji
- www.epma.cz – stránky agentury EPMA

ZLATÝ ERB

Od počátku soutěže webových stránek a elektronických služeb měst a obcí byl kraj Vysočina velmi úspěšný a tento vysoký standard si nadále udržuje. Systematická podpora rozvoje internetu a podpory tvorby webů se vyplatila i v případě úspěšných soutěžících z řad obcí. V roce 2008 opět obsadili zástupci kraje Vysočina výborná umístění v celostátním kole: Jihlava – 1. místo v kategorii měst, Dolní Vilémovice – 2. místo v kategorii obcí. V roce 2008 se také poprvé konalo společné vyhlášení výsledků soutěže Zlatý erb a soutěže Mladý web Vysočiny. Mladý web Vysočiny je soutěž určená mladým tvůrcům internetových stránek, během níž se soutěží ve dvou kategoriích – Mladší žáci (základní školy a nižší ročníky gymnázií) a Starší žáci (střední školy).

Úspěchy samospráv kraje Vysočina v celostátním kole soutěže Zlatý erb

Rok	Obec	Umístění	Kategorie	Webové stránky
2000	Jihlava	1. místo	Města	www.jihlava.cz
2001	Jihlavský kraj	2. místo	Regiony	www.kr-vysocina.cz
2002	Nové Město na Moravě	2. místo	Města	www.nmnm.cz
	Kraj Vysočina	2. místo	Regiony	www.kr-vysocina.cz
2003	Jihlava	1. místo	Města	www.jihlava.cz
	Třebíč	2. místo	Města	www.trebic.cz
	Nové Město na Moravě	2. místo	Města	www.nmnm.cz
	Kraj Vysočina	1. místo	Regiony	www.kr-vysocina.cz
2004	Okříšky	1. místo	Nejlepší webové stránky obce	www.okrisky.cz
2005	Dolní Vilémovice	1. místo	Nejlepší webové stránky obce	www.dolnivilemovice.cz
2006	Okříšky	2. místo	Nejlepší webové stránky obce	www.okrisky.cz
2007	Moravské Budějovice	2. místo	Nejlepší webové stránky města a zvláštní cena Microsoftu	www.mbudejovice.cz
	Okříšky	3. místo	Nejlepší webové stránky obce a zvláštní cena Microsoftu	www.okrisky.cz
2008	Jihlava	1. místo	Nejlepší webové stránky města	www.jihlava.cz
	Dolní Vilémovice	2. místo	Nejlepší webové stránky obce	www.dolnivilemovice.cz

Výsledky krajského kola soutěže Zlatý erb

Umístění	Město	Obec	Elektronická služba
2004			
1. místo	Třebíč	Okříšky	Ždírec nad Doubravou
2. místo	Velké Meziříčí	Dolní Vilémovice	Kuroslepy
3. místo	Havlíčkův Brod	Kuroslepy	Senožaty
Zvláštní cena poroty – obec Cikháj			
2005			
1. místo	Jaroměřice nad Rokytnou	Dolní Vilémovice	Nové Město na Moravě
2. místo	Nové Město na Moravě	Police	Velké Meziříčí
3. místo	Havlíčkův Brod	Okříšky	Nové Město na Moravě
Zvláštní cena poroty – město Svratka			
2006			
1. místo	Havlíčkův Brod	Okříšky	Želiv
2. místo	Jaroměřice nad Rokytnou	Myslibořice	Svratka
3. místo	Počátky	Želiv	Telč
Cena veřejnosti – obec Cikháj			
2007			
1. místo	Moravské Budějovice	Okříšky	Nové Město na Moravě
2. místo	Jaroměřice nad Rokytnou	Dobronín	Nové Město na Moravě
3. místo	Havlíčkův Brod	Luka nad Jihlavou	Nová Říše
Cena veřejnosti – obec Cikháj			
2008			
1. místo	Jihlava	Dolní Vilémovice	Jihlava: Webcall
2. místo	Moravské Budějovice	Okříšky	Jihlava: Informace z jednání zastupitelstva města
3. místo	Jemnice	Police	Kladeruby nad Oslavou: e-RÁDCE v životních situacích
Cena veřejnosti – obec Zárubice			

Nová kategorie kraje Vysočina pro zřizované organizace

Umístění		
2008		
1. místo	Krajská knihovna Vysočiny	www.kkvysociny.cz
2. místo	Nemocnice Jihlava	www.nemji.cz
3. místo	SŠ řemesel a služeb Moravské Budějovice	www.sours.cz

Krajský úřad

Milí přátelé!

Těší mne, že se zajímáte o náš kraj a že vás tento zájem vede k letmému prohlížení, nebo dokonce i ke hlubšímu studiu Výroční zprávy kraje Vysočina za rok 2008. To platí bez ohledu na skutečnost, zda je Vysočina vaším domovem, nebo zda k nám přijíždíte za odpočinkem, poznáním, za zdravím či za prací. Tímto dokumentem se vám všem snažíme sdělit základní údaje o našem kraji, informovat vás o vývoji, o změnách, o nejpodstatnějších záležitostech, které jsou předmětem našeho zájmu a s nimiž každodenně pracujeme.

Kraj jako veřejnoprávní korporace, a tedy i právní subjekt, má celkem čtyři základní orgány. Tři z nich se starají především o takzvanou samostatnou působnost kraje, jsou jimi zastupitelstvo kraje, rada kraje a hejtman. Jejich prostřednictvím je vykonávána samospráva územního celku. Tyto orgány v rámci platných zákonů rozhodují o rozvoji kraje a o veřejných službách, jako jsou například poskytování zdravotní péče v nemocnicích, akutní zásahy zdravotnické záchranné služby, poskytování sociální péče v domovech důchodců a domovech pro vážněji handicapované spoluobčany či poskytování vzdělání na veřejných středních a vyšších odborných školách i na učilištích. Starají se o majetek kraje a pečují o silniční dopravní spojení mezi jednotlivými městy a vesnicemi (s výjimkou státní sítě nejvýznamnějších silnic), a to včetně zimní údržby komunikací, a v neposlední řadě zajišťují základní dopravní obslužnost prostřednictvím autobusových a vlakových linek. K tomu všemu často využívají řady příspěvkových organizací zřizovaných krajem. Je dobře, že se Vysočina v uvedených oblastech neustále rozvíjí, a přináší tak postupně novou kvalitu a někdy i zlepšený rozsah uvedených veřejných služeb.

Čtvrtým orgánem kraje je krajský úřad. O něm bych se chtěl zmínit podrobněji, neboť jsem za jeho fungování zodpovědný. Krajský úřad zajišťuje výkon takzvané přenesené působnosti, a tedy správních činností, které primárně náleží státu, ale stát je přenesl na kraje a obce. Patří sem především správní činnosti regulační povahy, například ochrana památek a kulturního dědictví, ochrana životního prostředí, půdního fondu a vodních zdrojů, správa v oblasti lesního hospodaření a zemědělství, regulace v oblasti územního plánu a stavebního řádu, některé správní a regulační činnosti v oblasti dopravy, živnostenského podnikání, na úseku matrik, státního občanství, voleb, na úseku bezpečnosti a krizového řízení. Územní samosprávné celky vykonávají tyto činnosti nejen v rámci platných zákonů, ale také podle metodických pokynů jednotlivých ministerstev. Právní názory nadřízených orgánů jsou v této činnosti pro krajský úřad závazné. Krajský úřad je ve většině případů druhou instancí, tedy odvolacím orgánem, který řeší rozpory mezi účastníky správních řízení a orgány obcí, jež rozhodovaly v prvním stupni. V některých případech jsou pak krajské úřady těmi orgány, jimž přísluší prvotní úkony.

Krajský úřad však také pracuje v takzvané samostatné působnosti – připravuje podklady pro rozhodování samosprávných orgánů, vykonává jejich usnesení nebo zajišťuje jejich naplňování prostřednictvím subjektů stojících mimo strukturu krajské samosprávy. Pro zastupitelstvo, radu i hejtmana vytváří administrativní zázemí a spravuje jejich agendy. V našem případě má krajský úřad více než čtyři stovky úředníků. Jde tedy o dost velkou firmu. Tento organismus musí dobře fungovat navenek a výstupy jeho práce musí být včasné a kvalitní. Proto je nezbytné, aby bylo vše dobře organizováno také uvnitř úřadu, aby tam panovalo silně motivační prostředí, dobrá komunikace a spolupráce.

Snažíme se nejen držet dříve získané pozice a ocenění za výbornou práci v různých oblastech, ale také je nadále rozvíjet. K tomu slouží mimo jiné uplatňování principů strategického řízení. Vyjednáváme a stanovujeme cíle strategické povahy, postupně je naplňujeme a pravidelně vyhodnocujeme. Jsme si dobře vědomi skutečnosti, že všechno, co se nerozvíjí, zákonitě po čase upadá. A to v případě našeho krajského úřadu nedopustíme. Každodenním usilováním se snažíme naplňovat vizi úřadu: Chceme být moderní respektovanou institucí, která bude efektivně, profesionálně a vstřícně vykonávat veřejnou správu. Naše služba je dostupná pro všechny v otevřeném a přívětivém úřadu. Zveme ke spolupráci na rozvoji zdravého a prosperujícího kraje Vysočina.

A takovou institucí také budeme. Je to naše odpovědnost, náš závazek vůči veřejnosti.

Ing. Bc. Zdeněk Kadlec
ředitel krajského úřadu

KRAJSKÝ ÚŘAD

Krajský úřad zaměstnává 396 lidí (stav ke 31. 12. 2008). Úřad je členěn na sekce (3), odbory do sekcí nezařazené (2) a oddělení nezařazená do sekcí ani odborů (1). V čele sekcí stojí zástupci ředitele – ředitelé sekcí, kteří jsou bezprostředně podřízeni řediteli. V čele odborů, které nejsou zařazeny do sekcí, stojí vedoucí odborů, již jsou podřízeni přímo řediteli. V čele oddělení nezařazených do sekcí ani odborů stojí vedoucí oddělení, kteří jsou přímo podřízeni řediteli. Za plnění úkolů svěřených jednotlivým sekcím, odborům nezařazeným do sekcí a oddělením nezařazeným do sekcí ani odborů jsou odpovědni jejich vedoucí řediteli.

Jednotlivé sekce jsou členěny na odbory (13) a oddělení nezařazená do odborů (2). V čele odborů stojí vedoucí odborů, již jsou podřízeni příslušnému zástupci ředitele – řediteli sekce. V čele oddělení nezařazených do odboru stojí vedoucí oddělení, kteří jsou podřízeni příslušnému zástupci ředitele – řediteli sekce. Zástupci ředitele – ředitelé sekcí řídí a kontrolují činnost vedoucích odborů a vedoucích oddělení nezařazených do odborů, jež jsou zařazeny do příslušné sekce. Za plnění úkolů svěřených jednotlivým odborům jsou odpovědni jejich vedoucí příslušnému zástupci ředitele – řediteli sekce.

Jednotlivé odbory mohou být členěny na oddělení (44), v jejichž čele stojí a jejichž činnost řídí vedoucí oddělení bezprostředně podřízení vedoucímu odboru. Za plnění úkolů svěřených jednotlivým oddělením jsou odpovědni jejich vedoucí vedoucímu příslušného odboru.

Organizační struktura Krajského úřadu kraje Vysočina

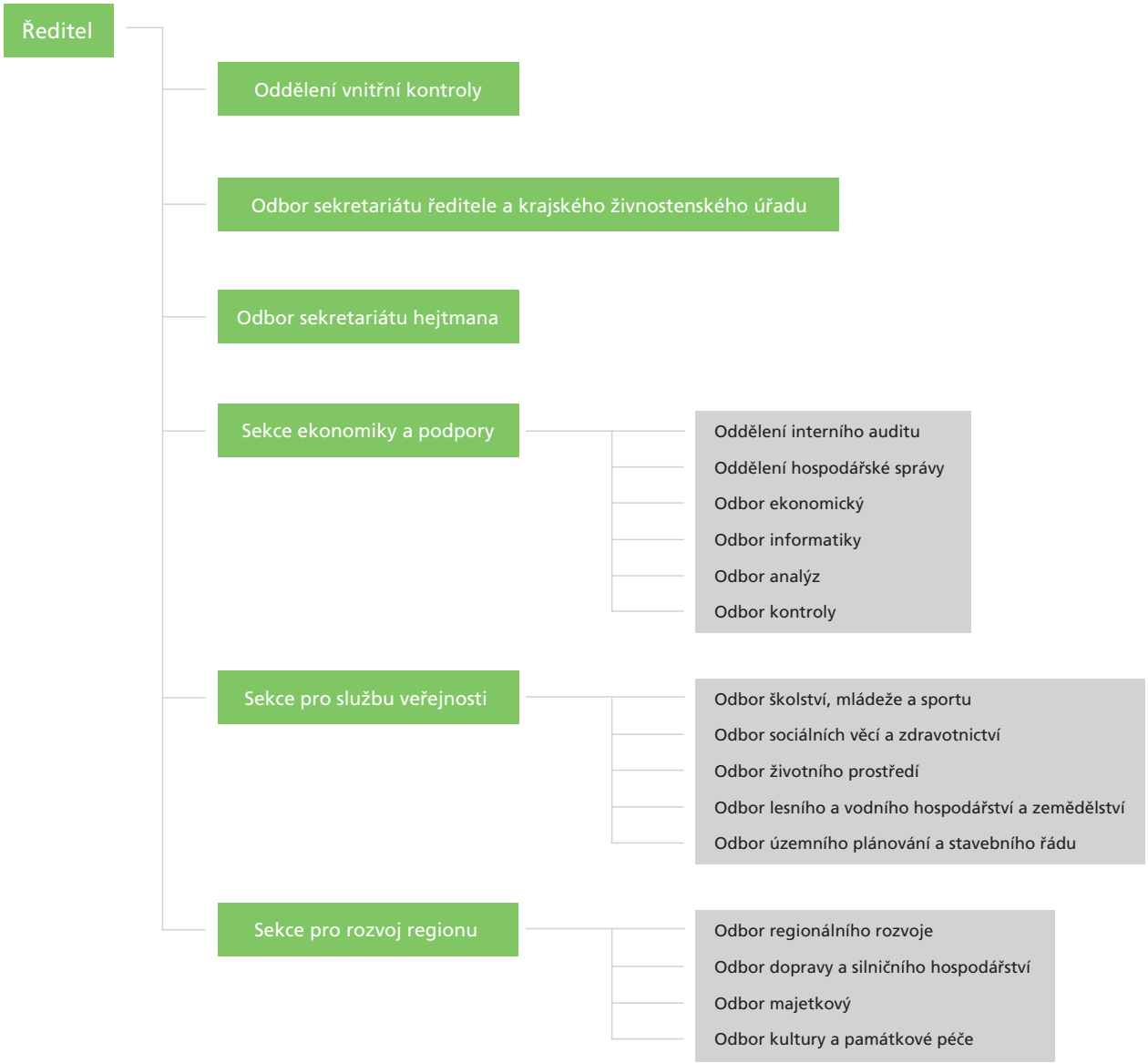

Odpovědnost jednotlivých odborů a oddělení krajského úřadu

Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)
		Oddělení vnitřní kontroly	Kontrola činností odborů úřadu, návrhy opatření, vyhodnocení kontrolní činnosti úřadu, centrální evidence stížností a petic, roční zpráva o stížnostech a peticích	
	Odbor sekretariátu hejtmana	Oddělení pro řešení mimořádných situací	Prevence kriminality, romská problematika, integrace cizinců	Integrovaný záchranný systém, řešení krizových situací
		Oddělení vnějších vztahů	webové stránky kraje, komunikace s tiskem a veřejností, zahraniční styky kraje, propagace	
		Kancelář hejtmana	Organizace zasedání rady a zastupitelstva, pracovní a společenské akce, informační, organizační a administrativní servis pro volené zástupce	
	Odbor sekretariátu ředitele a krajského živnostenského úřadu	Oddělení personální	Pracovněprávní vztahy, personální a sociální rozvoj, vzdělávání, hodnocení, platová agenda a agenda odměňování	
		Oddělení správní	Nahlížení do Sbírek zákonů, Sbírky mezinárodních smluv a Věstníku EU,plní povinnosti registračního orgánu při vedení registru dle zákona o střetu zájmů, příprava podkladů pro jmenování tajemníka OÚ	Státní občanství, volby, matriky, vidimace a legalizace, registrace DSO a ZSPO, metodická pomoc obcím, veřejnoprávní smlouvy, přezkoumávání rozhodnutí o přestupcích a rozhodnutí vydaná dle § 5 OZ, dozor nad přenesenou působností obcí, metodický a odvolací orgán na úseku evidence obyvatel, občanských průkazů, cestovních dokladů, zastupování úřadu před soudem dle zákona č. 150/2002 Sb., o soudním řádu správním
		Oddělení právní a krajského živnostenského úřadu	Právní služby pro všechny orgány kraje, stanoviska k návrhům zákonů a prováděcích předpisů, vymáhání pohledávek kraje, zastupování kraje před soudem, pracovněprávní vztahy, povinnosti vyplývající ze zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, právní předpisy kraje	Výkon státní správy na úseku živnostenského podnikání, výkon státní správy na úseku podnikání v zemědělství, dozor nad dodržováním zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, válečné hroby a pohřebnictví

Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)
Sekce ekonomiky a podpory	Odbor ekonomický		Cestovní náhrady, úvěry kraje	Veřejné sbírky, loterie, tomboly, přezkum obecních správních rozhodnutí ve věci poplatků a daní
		Oddělení rozpočtu a financování	Krajský rozpočet, úvěry, dotace z EU	Zprostředkování státních dotací obcím, metodická pomoc obcím
		Oddělení účetnictví	Účetnictví kraje	Účetní výkazy pro centrální orgány
	Odbor informatiky	Oddělení koncepční	Rozvoj informačních technologií, koncepce informatizace kraje	
		Oddělení správy databází a aplikací	Správa a úprava aplikací, tvorba a údržba databází, výměna dat, technická podpora uživatelů, technická správa webových stránek	
		Oddělení správy GIS	Tvorba a aktualizace map, správa GIS, mapové služby, kartografické výstupy	
		Oddělení správy sítě	Datové sítě, hlasové služby, technická správa a podpora	
	Odbor analýz		Datový sklad, analýzy pro samosprávu i úřad, návrhy databází	
	Odbor kontroly	Oddělení veřejnosprávní kontroly	Kontrola hospodaření s veřejnými prostředky u krajských příspěvkových organizací a u příjemců veřejné finanční podpory	Zpracování roční zprávy o finančních kontrolách pro MF
		Oddělení přezkoumání hospodaření obcí		Přezkoumání hospodaření obcí a svazků obcí
		Oddělení interního auditu	Interní audity zaměřené na dodržování předpisů, opatření a postupů s opatřeními k nápravě	
		Oddělení hospodářské správy	Správa budov krajského úřadu, autoprovoz, stravování, bezpečnost práce, provozně-technické zabezpečení činností krajského úřadu, zajištění spisové služby	Agenda pokutových bloků
Sekce pro službu veřejnosti	Odbor školství, mládeže a sportu	Oddělení organizace školství	Administrace práce se sítí krajských škol, vzdělávání, zaměstnanost, trh práce, rozvoj lidských zdrojů	Nadřízený správní orgán škol, rozvoj vzdělávací soustavy
		Oddělení mládeže a sportu	Rozvoj volnočasových aktivit, sportoviště, metodika řešení specifických společenských jevů, spolupráce s NNO	Prevence sociálně-patologických jevů, soutěže MŠMT, sport zdravotně postižených
		Oddělení ekonomiky školství	Investice, movitý majetek, hospodaření škol	Krajské normativy, rozvojové programy, zprostředkování státního příspěvku soukromým a církevním školám

Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)
Sekce pro službu veřejnosti	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví	Oddělení sociálních dávek a sociálně-právní ochrany dětí	Zřizovatelská funkce k zařízením pro výkon pěstounské péče	Stížnosti, státní správa na úseku dávek státní sociální podpory, dávek pomoci v hmotné nouzi a příspěvku na péči, pěstounská péče – poradenství, evidence, příprava
		Oddělení sociálních služeb	Zřizovatelská funkce k sociálním zařízením, střednědobé plánování rozvoje sociálních služeb, spolupráce s NNO a obcemi včetně poskytování dotací na provoz sociálních služeb, zajištění koordinace protidrogové politiky v kraji	Výkon státní správy na úseku sociálních služeb, zajišťování inspekcí sociálních služeb, podílení se na poskytování dotací ze státního rozpočtu
		Oddělení zdravotní péče	Zřizovatelská funkce k zdravotnickým zařízením, rozvoj zdravotnické sítě, tvorba zdravotního plánu a jiných koncepčních materiálů	
		Oddělení zdravotní a sociální správy	Koncepční zdravotnické materiály, zajištění zdravotnických služeb ve veřejném zájmu, zajištění provozu protialkoholní záchytné stanice, zpracování stanovisek k návrhům zákonů a prováděcích předpisů, provádění předběžné, průběžné a následné finanční kontroly dle zákona č. 320/2001 Sb.	Stížnosti, znalecké komise, přezkoumání lékařských posudků o zdravotní způsobilosti, přezkoumání lékařských posudků ve věcech pracovní neschopnosti, oprávnění k provozování zdravotnických zařízení, znalecké komise, nakládání s návykovými látkami, registrace a registr poskytovatelů sociálních služeb, výběrová řízení na zařazení do sítě zdravotnických zařízení, kontrola zacházení s návykovými látkami, zajišťuje zastoupení krajského úřadu při zneškodňování nepoužitelných návykových látek, zajištění výkonu agendy na úseku správy lékařské dokumentace zaniklého nestátního zdravotnického zařízení
	Odbor životního prostředí	Oddělení ochrany přírodních zdrojů	Zřizování a péče o přírodní rezervace a památky, zřizování přírodních parků, koncepce a strategie ochrany přírody a krajiny, environmentální osvěta a výchova	Ochrana přírody a krajiny, škody způsobené chráněnými živočichy, CITES, ochrana zemědělské půdy, environmentální osvěta a výchova a zpřístupňování informací o životním prostředí, geneticky upravené organismy
		Oddělení technické ochrany životního prostředí	Odpadové hospodářství, ochrana ovzduší, radonový program	Odpadové hospodářství, ochrana ovzduší, radonový program
		Oddělení integrované prevence a EIA	Integrovaná povolení, posuzování vlivů na životní prostředí	Integrovaná povolení, posuzování vlivů na životní prostředí, stavby v ložiskových územích, integrovaný registr znečištění, prevence závažných havárií, chemické látky a přípravky
	Odbor lesního a vodního hospodářství a zemědělství	Oddělení lesního hospodářství a myslivosti	Strategické materiály, kontrola příspěvků do lesního hospodářství	Státní správa lesů, myslivosti včetně poskytování příspěvků do myslivosti, státní správa v oblasti uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin
		Oddělení vodního hospodářství	Dotace ve vodním hospodářství, ochrana před povodněmi, plánování v oblasti vod, plán rozvoje vodovodů a kanalizací	Veřejné vodovody a kanalizace, rybářství a rybníkářství, ochrana vod, agenda vodoprávního úřadu včetně speciálního stavebního úřadu pro vybraná vodní díla
		Oddělení zemědělství	Strategické materiály, dotace v oblasti lesního hospodářství a zemědělství	Finanční příspěvky na hospodaření v lesích, ochrana zvířat proti týrání, veterinární péče, sdělení výše nedoplatku přídělové ceny

Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)
Sekce pro službu veřejnosti	Odbor územního plánování a stavebního řádu	Oddělení územního plánování	Dotace na územní plány obcí	Pořizování územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů kraje, funkce nadřízeného orgánu územního plánování pro obce a úřady územního plánování na ORP
		Oddělení stavebního řádu		Agenda stavebního úřadu ve správním obvodu, agenda odvolacího orgánu pro stavební úřady kraje, agenda odvolacího orgánu pro vyvlastňovací úřady v kraji
Sekce pro rozvoj regionu	Odbor regionálního rozvoje	Oddělení strategického plánování	Strategie rozvoje kraje, správa regionálních statistických databází, podpora rozvoje venkova, dohled nad Fondem Vysočiny	Energetická koncepce
		Oddělení regionálního rozvoje	Podpora investic, spolupráce s podnikatelskými subjekty, podpora neziskového sektoru, příprava projektů EU	
		Oddělení ekonomicko-právní pro čerpání prostředků ES	Veřejná podpora, ekonomicko-právní zajištění čerpání dotací ze SF EU	
		Oddělení grantových programů	Správa dotací poskytnutých kraji ze SF EU v oblasti rozvoje lidských zdrojů	
	Odbor dopravy a silničního hospodářství	Oddělení dopravy		Státní odborný dozor v dopravě, státní správa na úseku nákladní dopravy, výjimky ze zákazu jízdy, prevence bezpečnosti silničního provozu, státní správa ve věcech silnic I. třídy, stanovování místní a přechodné úpravy provozu na silnicích I. třídy
		Oddělení dopravní obslužnosti	Dopravní obslužnost	Licenční řízení ve veřejné linkové osobní dopravě, schvalování jízdních řádů, činnost STK
		Oddělení správy komunikací	Zřizování KSÚSV, správa, údržba a opravy silnic, cyklostezky, koncepce rozvoje silniční sítě	
		Oddělení projektového řízení	Pomoc při čerpání finančních prostředků v oblasti dopravy, zajišťování přípravy a finančního krytí jednotlivých projektů v oblasti silničního hospodářství, koncepční a strategické materiály	
		Oddělení investiční	Zabezpečení přípravy a realizace investičních akcí na pozemních komunikacích ve vlastnictví kraje včetně dozorování a finančního zajišťování	

Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)
Sekce pro rozvoj regionu	Odbor majetkový	Oddělení majetkoprávní	Hospodaření s nemovitým majetkem kraje	
		Oddělení správy realit	Investiční a neinvestiční akce, zajištění staveb, hospodaření s energiemi, efektivní využití majetku	
	Odbor kultury a památkové péče	Oddělení kultury	Rozvoj kultury v regionu, uchovávání a prezentace movitého kulturního dědictví kraje, zřizování příspěvkových organizací, příspěvky do oblasti neprofesionálního umění	Kompetence v oblasti audiovizuálních děl, periodických a neperiodických publikací
		Oddělení památkové péče	Zachování a obnova kulturních památek, příspěvky vlastníkům	Státní památková péče, seznam kulturních památek

Bydliště zaměstnanců krajského úřadu k 31. 12. 2008

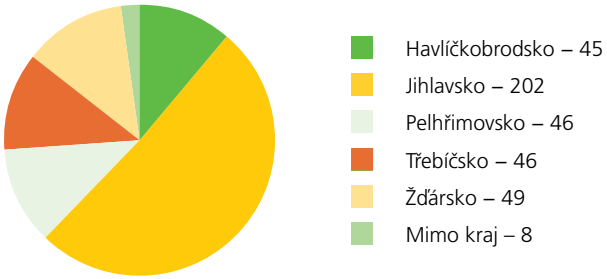

Vzdělání zaměstnanců krajského úřadu v roce 2008

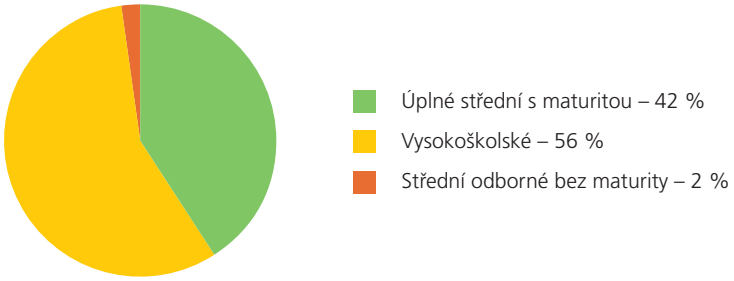

Fluktuace zaměstnanců krajského úřadu v roce 2008

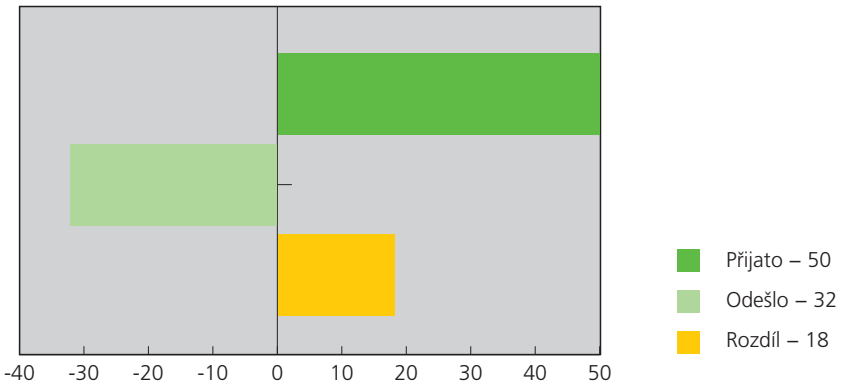

SEZNAM ORGANIZACÍ ZŘIZOVANÝCH KRAJEM

KULTURA

Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě
E-mail: galerie@galeriehb.cz; novakova@galeriehb.cz
Telefon: 569 427 035
Web: http://www.galeriehb.cz/

Horácká galerie v Novém Městě na Moravě
E-mail: josef.chalupa@hg.nmnm.cz; horacka.galerie@nmnm.cz
Telefon: 566 654 220
Web: http://hg.nmnm.cz/

Horácké divadlo Jihlava, příspěvková organizace
E-mail: hdj@hdj.cz; reditel@hdj.cz
Telefon: 567 321 717; 567 310 179
Web: http://www.hdj.cz/

Hrad Kámen, příspěvková organizace
E-mail: hrad.kamen@quick.cz
Telefon: 565 436 619
Web: http://www.hradkamen.cz/

Krajská knihovna Vysočiny v Havlíčkově Brodě
E-mail: knihovna@kkvysociny.cz
Telefon: 569 400 499
Web: http://www.kkvysociny.cz/

Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod, příspěvková organizace
E-mail: muzeum@muzeum.hbnet.cz
Telefon: 569 429 151
Web: http://www.muzeumhb.cz/

Muzeum Vysočiny Jihlava, příspěvková organizace
E-mail: muzeum@muzeum.ji.cz; maly@muzeum.ji.cz
Telefon: 567 573 892
Web: http://muzeum.ji.cz/

Muzeum Vysočiny Pelhřimov, příspěvková organizace
E-mail: o.hajek@muzeumpe.cz
Telefon: 565 323 184; 565 323 456
Web: http://www.muzeumpe.cz/

Muzeum Vysočiny Třebíč, příspěvková organizace
E-mail: muzeum@zamek-trebic.cz; j.martinek@zamek-trebic.cz
Telefon: 568 840 518; 568 824 658
Web: http://www.zamek-trebic.cz/

Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě
E-mail: ogv@ogv.cz; seifert@ogv.cz
Telefon: 567 301 680; 567 301 681
Web: www.ogv.cz

DOPRAVA

Krajská správa a údržba silnic Vysočiny, příspěvková organizace
E-mail: ksusv@ksusv.cz
Telefon: 567 117 158; 567 117 199
Web: www.ksusv.cz

SOCIÁLNÍ PÉČE

Diagnostický ústav sociální péče Černovice, příspěvková organizace
E-mail: dusp-cernovice@iol.cz
Telefon: 565 427 100, 565 427 198
Web: http://web.telecom.cz/dusp-cernovice

Domov důchodců Humpolec, příspěvková organizace
E-mail: dduchhumpolec@quick.cz
Telefon: 565 532 023
Web: http://www.ddhum.cz/

Domov důchodců Onšov, příspěvková organizace
E-mail: jaros@ddonsov.cz
Telefon: 565 498 150
Web: www.ddonsov.cz

Domov důchodců Proseč u Pošné, příspěvková organizace
E-mail: ddprosec@tiscali.cz
Telefon: 565 442 926, 565 442 295
Web: http://www.ddprosecposna.cz/

Domov důchodců Proseč-Obořiště, příspěvková organizace
E-mail: pipal.pavel@quick.cz; praveckova.hana@quick.cz
Telefon: 565 394 112, 565 394 582
Web: www.ddprosec-oboriste.cz

Domov důchodců Velký Újezd, příspěvková organizace
E-mail: dd.velkyujezd@volny.cz
Telefon: 568 443 017, 568 443 539
Web: www.ddvelkyujezd.cz

Domov důchodců Ždírec, příspěvková organizace
E-mail: reditel@domovzdirec.cz
Telefon: 567 217 499, 567 217 630, 567 217 498
Web: http://www.domovzdirec.cz/

Domov pro seniory Havlíčkův Brod, příspěvková organizace
E-mail: reditel.ddhb@hbnet.cz
Telefon: 569 408 701, 569 408 709
Web: http://ddhb.cz/

Domov pro seniory Mitrov, příspěvková organizace
E-mail: reditel@domovmitrov.cz
Telefon: 566 591 811, 566 591 813
Web: http://www.domovmitrov.cz/

Domov pro seniory Náměšť nad Oslavou, příspěvková organizace
E-mail: reditelka@ddnamest.cz; dd.namest@ksoft.cz
Telefon: 568 620 427, 568 620 750
Web: http://www.ddnamest.cz/

Domov pro seniory Třebíč – Manželů Curieových, příspěvková organizace
E-mail: info@ddtrebic.cz
Telefon: 568 858 922, 568 858 926
Web: http://www.ddtrebic.cz/

Domov pro seniory Třebíč, Koutkova-Kubešova, příspěvková organizace
E-mail: ddtyn@centrum.cz; socialni.kubesova@dpstrebic.cz; vrchni.kubesova@dpstrebic.cz
Telefon: 568 821 301, 568 821 303
Web: http://www.dpstrebic.cz/

Domov pro seniory Velké Meziříčí, příspěvková organizace
E-mail: reditel@domovvelkemezirici.cz
Telefon: 566 503 511, 566 503 525
Web: http://www.domovvelkemezirici.cz/

Psychocentrum – manželská a rodinná poradna kraje Vysočina, příspěvková organizace
E-mail: psychocentrum@volny.cz
Telefon: 567 308 855
Web: www.psychocentrum.cz

Ústav sociální péče Jinošov, příspěvková organizace
E-mail: abrozkova@volny.cz
Telefon: 568 619 453, 568 619 450
Web: www.uspjinosov.cz

Ústav sociální péče Křižanov, příspěvková organizace
E-mail: usp.krizanov@volny.cz
Telefon: 566 543 401, 566 543 282
Web: http://uspkrizanov.czweb.org/

Ústav sociální péče Ledeč nad Sázavou, příspěvková organizace
E-mail: info@usphaj.cz
Telefon: 569 720 881, 569 721 030
Web: www.usphaj.cz

Ústav sociální péče Lidmaň, příspěvková organizace
E-mail: usp.lidman@worldonline.cz; reditel@usplidman.cz
Telefon: 565 400 720, 565 492 036
Web: www.usplidman.cz

Ústav sociální péče Nové Syrovice, příspěvková organizace
E-mail: usp.novesyrovice@quick.cz
Telefon: 568 408 213, 568 408 232
Web: http://www.uspnovesyrovice.cz/

Ústav sociální péče pro dospělé Věž, příspěvková organizace
E-mail: reditel@uspd-vez.cz
Telefon: 569 445 227
Web: www.uspd-vez.cz

Ústav sociální péče pro mentálně postižené Těchobuz, příspěvková organizace
E-mail: uspm-techobuz@mybox.cz; reditelka@usptechobuz.cz
Telefon: 565 382 317, 565 443 926
Web: www.usptechobuz.cz

Ústav sociální péče Zboží, příspěvková organizace
E-mail: info@uspzbozi.cz
Telefon: 569 441 128, 569 441 129
Web: www.uspzbozi.cz

ŠKOLSTVÍ

Akademie – Vyšší odborná škola, Gymnázium a Střední odborná škola uměleckoprůmyslová Světlá nad Sázavou
E-mail: vodicka@vossvetla.cz
Telefon: 569 432 230
Web: www.vossvetla.cz

Centrum – Dům dětí a mládeže, Ledeč nad Sázavou, Husovo náměstí 242
E-mail: centrum@ddmledec.cz
Telefon: 569 720 537
Web: http://www.ddmledec.cz/

Česká zemědělská akademie v Humpolci, střední škola
E-mail: reditel@sos-humpolec.cz
Telefon: 565 532 205
Web: http://www.sos-humpolec.cz/

Dětský domov, Budkov 1
E-mail: ddbudkov@iol.cz
Telefon: 568 443 122

Dětský domov, Hrotovice, Sokolská 362
E-mail: ddhrotovice@sendme.cz; ddhrotovice@seznam.cz
Telefon: 568 860 128

Dětský domov, Humpolec, Libická 928
E-mail: ddhumpolec@telecom.cz
Telefon: 565 536 624
Web: http://www.dd-humpolec.wz.cz/

Dětský domov, Jemnice, Třešňová 748
E-mail: ddjemnice@cmail.cz
Telefon: 568 450 335
Web: http://www.ddjemnice.cz/

SEZNAM ORGANIZACÍ ZŘIZOVANÝCH KRAJEM

Dětský domov, Náměšť nad Oslavou, Krátká 284
E-mail: ddno@volny.cz
Telefon: 568 620 082

Dětský domov, Nová Ves u Chotěboře 1
E-mail: ddnv@chot.cz
Telefon: 569 621 522
Web: http://www.podoubravi.cz/detskydomov

Dětský domov, Rovečné 40
E-mail: ddrovecne@seznam.cz
Telefon: 566 574 141

Dětský domov, Senožaty 199
E-mail: dd.senozaty@pel.cz
Telefon: 565 582 154

Dětský domov, Telč, Štěpnická 111
E-mail: ddtelc@ctn.cz
Telefon: 567 243 896

Domov mládeže a Školní jídelna Jihlava
E-mail: dm@dmjihlava.cz
Telefon: 567 304 641; 567 304 642
Web: http://www.dmjihlava.cz/

Dům dětí a mládeže Jihlava
E-mail: nemec@ddm.ji.cz
Telefon: 567 303 521
Web: http://www.ddm.ji.cz/

Dům dětí a mládeže Hrádek Třebíč
E-mail: ddmhradek@ddmhradek.cz
Telefon: 568 821 366
Web: http://www.ddmhradek.cz/

Dům dětí a mládeže U Aleje, Havlíčkův Brod, Masarykova 2190
E-mail: kejklicek@hbnet.cz
Telefon: 569 427 874
Web: http://www.ddm.hbnet.cz/

Dům dětí a mládeže, Bystřice nad Pernštejnem, Masarykovo náměstí 68
E-mail: mzddmbynp@seznam.cz; ddmbynp@seznam.cz
Telefon: 566 552 700
Web: http://www.domecek.zdarsko.cz/

Dům dětí a mládeže, Žďár nad Sázavou, Dolní 3
E-mail: ddmzdar@ddmzdar.cz
Telefon: 566 650 711; 566 625 561
Web: http://www.ddmzdar.cz/

Gymnázium a Střední odborná škola, Moravské Budějovice, Tyršova 365
E-mail: skola@gymnsosmb.cz
Telefon: 568 422 015; 568 408 051
Web: http://www.gymsosmb.cz/

Gymnázium Bystřice nad Pernštejnem
E-mail: reditel@gybnp.cz
Telefon: 566 552 919
Web: http://www.gybnp.cz/

Gymnázium Havlíčkův Brod
E-mail: ghb@ghb.cz
Telefon: 569 433 570
Web: http://www.ghb.cz/

Gymnázium dr. A. Hrdličky, Humpolec, Komenského 147
E-mail: red@gymhu.cz
Telefon: 565 502 213
Web: http://www.gymhu.cz/

Gymnázium Chotěboř
E-mail: gch@gch.cz
Telefon: 569 669 361
Web: http://www.gch.cz/

Gymnázium Jihlava
E-mail: reditelna@gymnazium.ji.cz
Telefon: 567 579 740
Web: www.gymnazium.ji.cz

Gymnázium Otokara Březiny a Střední odborná škola Telč
E-mail: sedlacek@gymnsostelc.cz
Telefon: 567 584 552
Web: http://www.gymnsostelc.cz/

Gymnázium Pacov
E-mail gpacov@iol.cz
Telefon: 565 442 911
Web: http://www.gpacov.cz/

Gymnázium Pelhřimov
E-mail: makovec@gymnazium-pe.cz
Telefon: 565 325 654
Web: http://www.gymnazium-pe.cz/

Gymnázium Třebíč
E-mail: gymnazium.trebic@gtr.cz
Telefon: 568 844 679
Web: http://www.gtr.cz/

Gymnázium Velké Meziříčí
E-mail: trojanek@gvm.cz; skola@gvm.cz
Telefon: 566 521 600
Web: www.gvm.cz

Gymnázium Vincence Makovského se sportovními třídami Nové Město na Moravě
E-mail: milan.pavlik@gym.nmnm.cz
Telefon: 566 618 182
Web: www.gynome.nmnm.cz

Gymnázium Žďár nad Sázavou
E-mail: cepelak@gymzr.cz; gymnazium@gymzr.cz
Telefon: 566 625 720; 566 653 812
Web: http://www.gymzr.cz/

Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola Ledeč nad Sázavou
E-mail: sekretariat@gvi.cz
Telefon: 569 430 501
Web: www.gvi.cz

Hotelová škola Světlá a Obchodní akademie Velké Meziříčí
E-mail: reditelka@hotelskola.cz; info@hotelskola.cz
Telefon: 566 521 456; 566 522 837
Web: http://www.hotelskola.cz/

Hotelová škola Třebíč
E-mail: kolarova@trhs.cz
Telefon: 568 845 121
Web: http://www.trhs.cz/

Junior – dům dětí a mládeže, středisko volného času, Chotěboř, Tyršova 793
E-mail: ddm@chnet.cz
Telefon: 569 626 638
Web: http://www.ddmchotebor.cz/

Obchodní akademie a Hotelová škola Havlíčkův Brod
E-mail: forman@oahshb.cz
Telefon: 569 428 813
Web: http://www.oahshb.cz/

Obchodní akademie a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Jihlava
E-mail: vlcekp@oa-ji.cz
Telefon: 567 310 126; 567 570 932
Web: http://www.oa-ji.cz/

Obchodní akademie Dr. Albína Bráfa a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Třebíč
E-mail: svoboda@oatrebic.cz; school@oatrebic.cz
Telefon: 568 845 128
Web: www.oatrebic.cz

Obchodní akademie, Pelhřimov, Jirsíkova 875
E-mail: kucera@oa-pe.cz; oape@oa-pe.cz
Telefon: 565 323 125
Web: http://www.oa-pe.cz/

Odborné učiliště a Praktická škola, Černovice, Mariánské náměstí 72
E-mail: ou.prs.cernovice@iol.cz
Telefon: 565 492 226
Web: http://www.uciliste-cernovice.cz/

Pedagogicko-psychologická poradna Jihlava
E-mail: kabelkova@pppji.cz
Telefon: 567 572 417

Pedagogicko-psychologická poradna Pelhřimov
E-mail: pedag-poradna@pel.cz
Telefon: 565 323 621

Pedagogicko-psychologická poradna Třebíč
E-mail: ppptr@volny.cz
Telefon: 568 848 815

Pedagogicko-psychologická poradna Žďár nad Sázavou
E-mail: poradna@ppp-zr.cz
Telefon: 566 621 040

Pedagogicko-psychologická poradna, Havlíčkův Brod, Nad Tratí 335
E-mail: stloukalova@hbnet.cz; ppp@hbnet.cz
Telefon: 569 422 171
Web: http://ppphb.hbnet.cz/

Plavecká škola Jihlava
E-mail: plavskola@volny.cz
Telefon: 567 308 530

Plavecká škola, krytý bazén Hájek, Mládežnická 2, Třebíč
E-mail: plav.skola.hajek@quick.cz
Telefon: 568 826 290

Praktická škola a Speciálně pedagogické centrum Žďár nad Sázavou
E-mail: spc.zr@seznam.cz
Telefon: 566 624 224

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Třešť
E-mail: reditel@sskola-trest.cz; sekretariat@sskola-trest.cz
Telefon: 567 224 941
Web: http://www.sskola-trest.cz/

Střední odborná škola Nové Město na Moravě
E-mail: reditel@sos-nmor.cz; info@sos-nmor.cz
Telefon: 566 616 641; 566 615 120
Web: http://www.sos-nmor.cz/

Střední průmyslová škola Jihlava
E-mail: sps@sps-jia.cz
Telefon: 567 330 860; 567 574 611
Web: http://www.sps-jia.cz/

Střední průmyslová škola stavební akademika Stanislava Bechyně, Havlíčkův Brod, Jihlavská 628
E-mail: fiala@stavskola.cz
Telefon: 569 427 310
Web: http://www.stavskola.cz/

Střední průmyslová škola Třebíč
E-mail: office@spst.cz
Telefon: 568 822 624
Web: http://www.spst.cz/

Střední škola automobilní Jihlava
E-mail: reditel@ssaji.cz
Telefon: 567 210 116
Web: http://www.ssaji.cz/

Střední škola Kamenice nad Lipou
E-mail: reditel@soukamenice.cz; strskola@soukamenice.cz
Telefon: 565 432 691; 565 432 110
Web: http://www.soukamenice.cz/

Střední škola Pelhřimov
E-mail: skola@spssou-pe.cz
Telefon: 565 349 415
Web: http://www.spssou-pe.cz/

Střední škola obchodu a služeb Jihlava
E-mail: reditel@ssos-ji.cz
Telefon: 567 587 412
Web: http://www.ssos-ji.cz/

Střední škola řemesel a služeb Moravské Budějovice
E-mail: dolezal@sours.cz
Telefon: 568 420 117
Web: http://www.ssrs.cz/

Střední škola řemesel a služeb Velké Meziříčí
E-mail: skola@ssrsvm.cz
Telefon: 566 522 116
Web: http://www.ssrsvm.cz/

Střední škola řemesel Třebíč
E-mail: skola@ssremesel.cz
Telefon: 568 842 451
Web: http://www.sour-tr.euweb.cz/

Střední škola stavební Jihlava
E-mail: ptoman@ssstavji.cz; info@ssstavji.cz
Telefon: 567 310 100; 567 578 560
Web: http://www.ssstavji.cz/

Střední škola stavební Třebíč
E-mail: info@spsstrebic.cz
Telefon: 568 606 411
Web: http://www.spsstavebni.trebic.net/

Střední škola technická Jihlava
E-mail: vaca@sstji.cz
Telefon: 567 210 241
Web: www.sstji.cz

Střední škola technická Žďár nad Sázavou
E-mail: j_crha@sou.zdas.cz
Telefon: 566 622 312
Web: http://www.sstzr.cz/

Střední uměleckoprůmyslová škola Jihlava-Helenín, Hálkova 42
E-mail: skola@helenin.cz
Telefon: 567 584 129
Web: http://www.helenin.cz/

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Havlíčkův Brod
E-mail: zdravskol@zdravskolhb.cz
Telefon: 569 421 656
Web: http://www.zdravskol.hbnet.cz/

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Jihlava
E-mail: szs@ji.cz
Telefon: 567 112 901
Web: http://www.szs-ji.cz/

Střední odborné učiliště technické, Chotěboř, Žižkova 1501
E-mail: sou.chotebor@souch.cz
Telefon: 569 623 854
Web: http://www.souch.cz/

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Žďár nad Sázavou
E-mail: informace@szszdar.cz
Telefon: 566 625 643
Web: http://www.szszdar.cz/

Školní statek, Humpolec, Dusilov 384
E-mail: statek@pel.cz
Telefon: 565 532 380

Vysočina Education, školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a středisko služeb školám
E-mail: krivanek@pcvysocina.cz
Telefon: 567 306 617
Web: http://www.pcvysocina.cz/

Vyšší odborná škola a Obchodní akademie Chotěboř
E-mail: skola@oachot.cz
Telefon: 569 624 230
Web: http://www.oachot.cz/

Vyšší odborná škola a Střední odborná škola zemědělsko-technická Bystřice nad Pernštejnem
E-mail: szesbys@szesby.cz
Telefon: 566 552 360
Web: http://www.szesby.cz/

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Žďár nad Sázavou, Studentská 1
E-mail: posta@spszr.cz
Telefon: 566 651 214
Web: www.spszr.cz

Vyšší odborná škola a Střední škola veterinární, zemědělská a zdravotnická Třebíč
E-mail: info@szstrebic.cz
Telefon: 568 610 154
Web: http://www.szstrebic.cz/

Základní škola Humpolec, Husova 391
E-mail: zvshumpolec@seznam.cz
Telefon: 565 536 173

Základní škola a Mateřská škola při zdravotnických zařízeních kraje Vysočina
E-mail: eva.matouskova@nem-tr.cz
Telefon: 568 809 777

Základní škola a Praktická škola Chotěboř
E-mail: specialniskoly.chot@seznam.cz
Telefon: 569 624 502
Web: http://www.zs-chotebor.com/

Základní škola a Praktická škola Velké Meziříčí
E-mail: prokopvm@seznam.cz
Telefon: 566 522 828

Základní škola Bystřice na Pernštejnem, Masarykovo náměstí 60
E-mail: buchjo@quick.cz
Telefon: 566 552 032

Základní škola Kamenice nad Lipou, Pelhřimovská 491
E-mail: specskoly.kam@pel.cz
Telefon: 565 434 756

Základní škola Ledeč nad Sázavou, Habrecká 378
E-mail: zvs.ledec@tiscali.cz
Telefon: 569 726 593

Základní škola Moravské Budějovice, Dobrovského 11
E-mail: zvermi@tiscali.cz
Telefon: 568 420 085

Základní škola Nové Město na Moravě, Malá 154
E-mail: special.skoly@tiscali.cz
Telefon: 566 615 100

Základní škola Pelhřimov, Komenského 1326
E-mail: zvlastniskola@pel.cz
Telefon: 565 324 835

Základní škola při dětské psychiatrické léčebně Velká Bíteš
E-mail: spzs.v.bites@tiscali.cz
Telefon: 566 532 442

Základní škola speciální a Praktická škola Černovice
E-mail: ps-cernovice@iol.cz
Telefon: 565 427 100
Web: http://web.telecom.cz/ps-cernovice1/

Základní škola Třebíč, Cyrilometodějská 22
E-mail: specskoly@volny.cz
Telefon: 568 821 496
Web: http://www.specskolytrebic.cz/

Základní škola, Speciálně pedagogické centrum a Školní družina, U Trojice 2104, Havlíčkův Brod
E-mail: specialni.skola@worldonline.cz
Telefon: 569 422 220

Základní umělecká škola Františka Drdly, Žďár nad Sázavou, Doležalovo náměstí 4
E-mail: dana.foralova@seznam.cz
Telefon: 566 625 346

Základní umělecká škola Kamenice nad Lipou, Pelhřimovská 127
E-mail: zus.kamenicenadlipou@quick.cz
Telefon: 565 432 188

Základní umělecká škola Pacov, Španovského 319
E-mail: zus.pacov@mybox.cz
Telefon: 565 442 119

Základní umělecká škola, Bystřice nad Pernštejnem, Zahradní 622
E-mail: zusbnp@quick.cz
Telefon: 566 553 210
Web: www.volny.cz/emakovsky

Základní umělecká škola, Havlíčkův Brod, Smetanovo náměstí 31
E-mail: zus.hb@worldonline.cz
Telefon: 569 434 544
Web: www.charleston.cz/zus-hb

Základní umělecká škola, Ledeč nad Sázavou, Na Mizerově 82
E-mail: zus.ledec@tiscali.cz
Telefon: 569 726 239

Dětské centrum Jihlava, příspěvková organizace
E-mail: detske.centrum@quick.cz
Telefon: 567 301 115

Dětský domov Kamenice nad Lipou, příspěvková organizace
E-mail: ddomov@tiscali.cz
Telefon: 565 432 295

ZDRAVOTNICTVÍ

Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěvková organizace
E-mail: lucie.mrkvickova@onhb.cz; nemocnice@onhb.cz
Telefon: 569 472 203; 569 472 111
Web: http://www.onhb.cz/

Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace
E-mail: sekretariat@nemji.cz
Telefon: 567 157 111; 567 157 668
Web: http://www.nemji.cz/

Nemocnice Nové Město na Moravě, příspěvková organizace
E-mail: sekretariat@nnm.cz; eva.koudelkova@nnm.cz
Telefon: 566 801 111; 566 801 581
Web: http://www.nnm.cz/

Nemocnice Pelhřimov, příspěvková organizace
E-mail: hospital@hospital-pe.cz
Telefon: 565 355 111; 565 355 102; 565 355 103
Web: http://www.hospital-pe.cz/

Nemocnice Třebíč, příspěvková organizace
E-mail: info@nem-tr.cz
Telefon: 568 809 376; 568 809 306; 568 840 862
Web: http://www.nem-tr.cz/

Zdravotnická záchranná služba kraje Vysočina, příspěvková organizace
E-mail: sekretariat@zzsvysocina.cz; filova.v@zzsvysocina.cz; kettner@zzsvysocina.cz
Telefon: 567 571 211; 567 571 245
Web: www.zzsvysocina.cz

CESTOVNÍ RUCH

Vysočina Tourism, příspěvková organizace
E-mail: ivana.mahelova@vysocinatourism.cz
Telefon: 564 602 533, 606 775 429
Web: http://www.vysocinatourism.cz/

Vysočina, kraj se sídlem
Žižkova 57, 587 33 Jihlava, Česká republika
Tel.: 564 602 111, fax: 564 602 420
E-mail: posta@kr-vysocina.cz
Web: www.kr-vysocina.cz

Kraj Vysočina

Vysočina

Vysočina je pátý největší kraj v České republice. Díky zeměpisné poloze na rozhraní dvou historických zemí se na Vysočině potkává úrodná Morava s romantikou českých kopců. Tmavá pole Podyjí sousedí v jednom kraji s vrcholy Žďárských vrchů a Železných hor. Geografové vypočítali, že právě na území tohoto kraje, který zasahuje téměř rovnocennými polovinami do Čech i na Moravu, leží geografický střed republiky. Najdeme jej u obce Číhošť poblíž Ledče nad Sázavou. Oproti jiným krajům, jimž často dominuje velké město, zatímco na zbývajícím území nacházíme už jen menší sídla, je Vysočina osídlena mnohem pravidelněji. Pět srovnatelných velkých měst je na ní rovnoměrně rozprostřeno a tvoří přirozená centra pro rozeseté drobné obce i menší sídla o velikosti do 15 000 obyvatel, která jsou většinou správními městy.

VYSOČINA

Rozloha: 6796 km², devět procent celkové plochy České republiky

Počet obcí: 704

Nejvyšší vrchy: Javořice (837 m n. m.), Devět skal (836 m n. m.)

Počet obyvatel: 515 411 (k 1. 1. 2009)

Hustota osídlení: 75 obyvatel na km², třetí nejnižší v porovnání s ostatními kraji

Krajské město: Jihlava (55 143 obyvatel k 1. 1. 2009)

Vzdělání
Sport
Energie

O VZDĚLANOST SE NA VYSOČINĚ STARAJÍ DVĚ VYSOKÉ ŠKOLY (Vysoká škola polytechnická Jihlava a Západomoravská vysoká škola Třebíč) a dalších devět pracovišť vysokých škol z jiných krajů. Sám kraj je zřizovatelem 52 středních škol. K pozoruhodnostem patří, že na Vysočině najdeme 564 veřejných knihoven, což je v přepočtu na obyvatele dvojnásobek oproti republikovému průměru.

Z VYSOČINY POCHÁZÍ NAŠI VÝZNAMNÍ SPORTOVCI MINULOSTI I PŘÍTOMNOSTI. Mezi jinými třeba zlatá žďárská rychlobruslařka Martina Sáblíková, bratři Jaroslav a Jiří Holíkové, mnohonásobní hokejoví mistři světa, kteří se svými výkony a hokejovými nápady excelovali na havlíčkobrodském ledě i stadionu jihlavské Dukly, či světová rekordmanka v běhu na krátkých a středních tratích Jarmila Kratochvílová z Golčova Jeníkova.

Z VYSOČINY PUTUJE DO KAŽDÉ DOMÁCNOSTI V REPUBLICE ELEKTŘINA, která tvoří celou pětinu celkové spotřeby. Přes rozdílné postoje veřejnosti k využívání atomové energie zůstává i dnes jaderná elektrárna Dukovany jedním z nejvýznamnějších domácích energetických zdrojů. V porovnání s jadernými elektrárnami po celém světě patří navíc k těm nejbezpečnějším.

Fotografie na této straně
Vlevo: Vysočina je významným dodavatelem energie; první školní den v Trnavě na Třebíčsku.
Nahoře: Legendární česká atletka Jarmila Kratochvílová, rodačka z Golčova Jeníkova; Martina Sáblíková, rychlobruslařská mistryně světa a Evropy, na vernisáži výstavy fotografií ve Žďáru nad Sázavou.
Fotografie na předchozí dvoustraně
Krajina u Bystřice nad Pernštejnem
Fotografie na vnitřní straně obálky
Podvečerní pohled na zámek v Telči

Podnebí na Vysočině je příjemné, i když kraj patří k chladnějším regionům České republiky. To se odráží nejen v druhové skladbě jednotlivých místních ekosystémů, ale například i v lidových zvycích, nárocích na hospodaření v zemědělství nebo způsobu, jakým místní obyvatelé tráví svůj volný čas.

SILNÁ

Maso a mléko
Zelená země
Brambory

VYSOČINA MÁ MEZI KRAJI PRVENSTVÍ V CHOVU SKOTU. Pětina z celkového počtu krav se chová právě tady a tomu odpovídá i produkce mléka a masa. Lidé z celé republiky znají sýry ze Želetavy, přibyslavské Pribináčky a tradiční kostelecké uzeniny. A nakonec i jeden z oblíbených trvanlivých salámů nese název Vysočina. Zajímavostí je, že zrací sklepy v želetavské sýrárně jsou největší ve střední Evropě.

KAŽDÝ TŘETÍ ČESKÝ BRAMBOR VYROSTE NA VYSOČINĚ. Vysočina tak právem získala pověst bramborářského kraje. Bramborám se zde daří díky příznivým půdním podmínkám – lehké zemi s dostatkem vláhy. Havlíčkův Brod je sídlem bramborářského výzkumu a každoročně tam probíhají Bramborářské dny, doprovázené odbornými semináři i kulinářskými atrakcemi pro veřejnost. Oslavě brambor je věnována speciální slavnost, která v České republice nemá obdoby – dnes velmi populární každoroční Bramborobraní v Třebíči.

LIDÉ NA VYSOČINĚ SI VÁŽÍ SVÉHO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. Snad právě proto se v Třebíči vyrábějí autobusy s alternativním plynovým pohonem, který je šetrný k přírodě, a v Jihlavě funguje rozvinutá síť trolejbusové dopravy. Kraj Vysočina se zasadil o masivní zpřístupnění internetu a moderních technologií širokým vrstvám obyvatelstva. Díky rozvinuté elektronické komunikaci mohou lidé a instituce omezit každodenní cestování, a ulehčit tak životnímu prostředí od intenzivní osobní dopravy.

Fotografie na této straně
Vpravo: Národní výstava Den českého strakatého skotu v Radešínské Svratce; třídění odpadů se stalo i jednou z disciplín Festivalu rekordů a kuriozit v Pelhřimově. Nahoře: Bramborový květ, jeden ze symbolů Vysočiny
Fotografie na předchozí dvoustraně
Žďárské vrchy (u Daňkovic)

Vysočina je nejčistším krajem České republiky. Prvenství si drží v čistotě ovzduší a tento ukazatel neustále vylepšuje. Vyhledávanou se stala značka Vysočina – regionální produkt, kterou získávají biopotraviny a místní speciality. Z Vysočiny pochází většina tuzemského hovězího a vepřového masa v biokvalitě a velká část podobně vyráběného medu, kozího mléka a kozích mléčných výrobků.

ČISTÁ

UNESCO
Doprava
Voda

TELČSKÉ NÁMĚSTÍ A ZÁMEK jsou příkladem jedinečně dochované renesanční měšťanské architektury. Uzavřené náměstí s podloubími domů bylo zapsáno do seznamu světového dědictví roku 1992. Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře ve Žďáru nad Sázavou dokumentuje mimořádné tvůrčí schopnosti stavitele Jana Blažeje Santiniho a jeho smysl pro symboliku, koncentrovanou v minimalisticky pojaté architektuře. Ikonograficky řešená památka, považovaná za nejvýznamnější dílo českého gotizujícího baroka, se na seznam UNESCO dostala v roce 1994 jako první solitérní národní stavba. V roce 2003 se k předchozím dvěma památkám připojila třebíčská románská bazilika sv. Prokopa a židovská čtvrť s více než stovkou domů, dvěma synagogami a hřbitovem. Židovská čtvrť je navíc jedinou židovskou památkou mimo území Izraele, která na Seznamu světového dědictví UNESCO figuruje.

POLOHA VE STŘEDU REPUBLIKY, A TÍM I STŘEDU EVROPY, předurčila, že se Vysočina stane důležitým dopravním uzlem. Kraj křižují evropské silnice a dálnice D1 spojující Prahu s Brnem. Dopravní zajímavostí Vysočiny je nejdelší česká funkční úzkokolejka z Obrataně na Pacovsku do Jindřichova Hradce a Nové Bystřice.

VYSOČINA JE ZDROJEM VODY PRO VELKOU ČÁST NAŠÍ REPUBLIKY. V kraji pramení řeky i potoky a prochází tudy hlavní evropské rozvodí mezi Černým a Severním mořem. Největší vodní nádrž v České republice Švihov (Želivka) dodává vodu nejen obyvatelům kraje, ale zásobuje domácnosti a podniky například i v hlavním městě Praze a dalších velkých městech středních Čech. Voda z Vírské přehrady (postavené v roce 1957) zásobuje obyvatelstvo severní a východní části kraje a z kohoutků teče i v největším moravském městě Brně.

Fotografie na této straně
Zleva: Vodní nádrž na řece Želivce; románská bazilika sv. Prokopa v Třebíči; Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře ve Žďáru nad Sázavou
Fotografie na předchozí dvoustraně
Vysočina (krajina u Humpolce)

Jako jediný z krajů se Vysočina může pochlubit hned třemi památkami zapsanými do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Na jejím území najdeme také nejvýše položený úsek nejvytíženější české dálnice s nejvyšším dálničním mostem v ČR, geografický střed republiky, obec s nejdelším i nejkratším jednoslovným názvem, šikmou věž, největší věžní hodiny i nejvýše položené krajské město. Z hydrologického hlediska patří Vysočina k takzvané střeše Evropy. Přes její území prochází v délce přesahující sto kilometrů hlavní evropské rozvodí.

JEDINEČNÁ

Hlavy otevřené
Informatika
Zaměstnavatelé

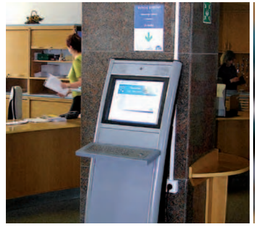

NA VYSOČINĚ VŽDY ŽILI ZRUČNÍ, VZDĚLANÍ A TVOŘIVÍ LIDÉ. Mezi těmi, kteří se zapsali do dějin, najdeme hudební skladatele, architekty, významné ekonomy, spisovatele, lékaře, biology, matematiky, jazykovědce, techniky a konstruktéry, vynálezce a odborníky v dalších oborech. Mnozí z nich předali jako univerzitní profesoři své znalosti žákům nejen na Vysočině, a přispěli tak k rozvoji různých vědních odvětví. Další se zasloužili o pokrok v medicíně, obohatili lidstvo o průmyslové vynálezy nebo zkonstruovali stavby, které dodnes vzbuzují v České republice i ve světě obdiv a respekt.

DÍKY VÝHODNÉ POLOZE A DOPRAVNÍ DOSTUPNOSTI KRAJE zde našla své působiště řada výrobních podniků a firem. Vysočina se i jejich zásluhou stala jedním z nejdynamičtěji se rozvíjejících krajů. Pracovní příležitosti zajišťují tisícům lidí vedle strojírenství a automobilového průmyslu i tradiční odvětví jako dřevařství, textilní výroba a v neposlední řadě potravinářství a hospodaření v zemědělství. Široká skladba oborů poskytuje Vysočině stabilitu. K významným zaměstnavatelům patří také samotný kraj, který provozuje školy, nemocnice, muzea a galerie, ústavy sociální péče a další instituce, jež obyvatelům zprostředkovávají důležité veřejné služby. V těchto příspěvkových organizacích zřizovaných krajem Vysočina pracuje více než 11 000 lidí.

VYSOČINA SE HLÁSÍ K MODERNÍM TECHNOLOGIÍM. Její silnou stránkou je intenzivní rozvoj informatiky a masové využívání internetu. Kraj vybudoval vlastní optickou síť RowaNet, která umožnila rychlé a spolehlivé předávání dat ve veřejné správě a také nekomerční připojení k internetu pro obyvatele a návštěvníky měst na Vysočině. Rozvíjí výjimečný datový sklad, kde shromažďuje informace z mnoha oborů. S jejich pomocí je schopen vytvářet přesné analýzy pro důležitá rozhodnutí v dalším rozvoji. Za datový sklad získal kraj Vysočina cenu časopisu *Business World* Chytrý úřad.

Fotografie na této straně
Vlevo: Jihlavská firma Automotive Lighting ročně produkuje miliony světlometů do aut na celém světě
Nahoře: Veřejný internet v jihlavské nemocnici; zručné ruce řezbáře – betlémáře
Fotografie na předchozí dvoustraně
Roštejnský rybník u Telče

Odrazem činorodosti současné Vysočiny jsou velké firmy zvučných značek, rodinné podniky se staletou tradicí i tisíce menších živnostníků. Řada nápadů a vynálezů z Vysočiny obohatila a zpříjemnila život lidem na celém světě. Šikovnost zdejších obyvatel můžeme dokumentovat například v Novém Městě na Moravě, kde sídlí nejstarší výrobce lyží u nás, producent s více než stoletou tradicí.

ČINORODÁ

Život Kultura Historie

PŘÍRODNÍ PODMÍNKY NA VYSOČINĚ poskytují bohaté příležitosti k outdoorovým aktivitám. Na své si přijdou vyznavači zimních sportů nebo cykloturistiky stejně jako třeba vodáci. Lidé zde mohou k trávení volného času využívat četná sportovní a kulturní zařízení ve městech. Na vsích se dodnes dochovaly staré lidové zvyky: únorové masopusty, velikonoční pomlázky, letní slavnosti, lidové pouťové veselice i adventní trhy. Chloubou Vysočiny je zručnost místních betlémářů, jejichž díla potěší oko nejednoho obdivovatele tradičního lidového řezbářství.

VYSOČINA ŽIJE MNOŽSTVÍM KULTURNÍCH AKTIVIT, z nichž některé mají dosah daleko za hranice kraje i celé naší vlasti. Příkladně Jihlavský mezinárodní festival dokumentárních filmů, Hudební festival Petra Dvorského v Jaroměřicích či Prázdniny v Telči pravidelně vyhledávají návštěvníci z různých koutů Evropy.

TÉMĚŘ STO MUZEÍ, GALERIÍ, PAMĚTNÍCH SÍNÍ A PŘÍSTUPNÝCH HRADŮ A ZÁMKŮ představuje Vysočinu od dávné historie až do současnosti v celoročních výstavách a trvalých expozicích. Na území kraje najdeme dvanáct národních kulturních památek, 25 městských a osm vesnických památkových rezervací a zón.

Fotografie na této straně
Vlevo: Barokní zámek v Jaroměřicích nad Rokytnou; turisté na historickém náměstí v Telči.
Nahoře: Vysočina je protkaná cyklostezkami; hrad Roštejn
Fotografie na předchozí dvoustraně
Výhled na Melechov od Lipnice nad Sázavou

Na Vysočině dnes lidé nejen bydlí, vzdělávají se a pracují, ale také se baví, sportují a k pestrosti společenského života přispívají činnostmi v mnoha občanských sdruženích. Místní obyvatelé i četní návštěvníci si Vysočinu spojují s památkami, hudebními festivaly, lidovými slavnostmi, výstavami nebo mnohými přírodními krásami. Na území kraje najdeme stovky památek od známých hradů a zámků až po jedinečné venkovské stavby.

PESTRÁ

Židovské osídlení
Křesťanský svět

JIHLAVA, TŘEBÍČ, VELKÉ MEZIŘÍČÍ, BRTNICE, GOLČŮV JENÍKOV, CHOTĚBOŘ, HAVLÍČKŮV BROD, SVĚTLÁ NAD SÁZAVOU, POLNÁ, TŘEŠŤ. Na těchto místech se dodnes dochovaly barvité židovské čtvrti a hřbitovy. Bývalé synagogy v současnosti povětšinou slouží jako kulturní a společenské sály, muzea nebo galerie. Smutnou, ale osobitě dramatickou a poučnou připomínkou židovské minulosti Vysočiny je takzvaná Polenská hilsneriáda, kterou mapuje muzeum v tamní synagoze.

KOSTELY TVOŘÍ DOMINANTU TÉMĚŘ KAŽDÉ OBCE. Na rozdíl od mnohých jiných regionů však o nedělích a svátcích a často i ve všedních dnech nezejí na Vysočině prázdnotou. Lidé se zde k církvi aktivně hlásí, podle statistik je 47 procent obyvatel kraje věřících. K tradici už patří například velké pašijové hry farníků ze Žďáru nad Sázavou a mnohé jiné akce (například poutě, procesí) po celém kraji. Snad proto se mezi jeho obyvateli vžilo rčení: Pánbůh má Vysočinu rád.

Fotografie na této straně
Vlevo nahoře: Kostel sv. Jana Křtitele v Náměšti nad Oslavou. Vlevo dole: Jedna z prázdninových mší pod širým nebem; Židovský hřbitov v Golčově Jeníkově. Nahoře: Při procházkách Vysočinou nelze přehlédnout nejedno poutní místo
Fotografie na předchozí dvoustraně
Vysočina (krajina u Okříšek)

Lidé na Vysočině žijí moderně, přesto dodnes neztratili kontakt se svými kořeny. Zejména na venkově to dokládají přetrvávající křesťanské tradice a na mnoha dalších místech zase nacházíme zřetelné stopy židovské kultury. Svědectví o své době nám podávají četné historické stavby, tradice, zvyky i dochovaná symbolika v architektuře.

TRADIČNÍ

Zdraví
Životní prostředí
Lidé

VYSOČINA JE ZDRAVÝ KRAJE, říkají statistiky. Podle nich se zde lidé dožívají v průměru vyššího věku než v jiných částech České republiky (je to přibližně 77 let). O zdraví obyvatel se na Vysočině stará především pět krajských nemocnic, které kraj jako zřizovatel dovedl k vysoké odborné úrovni i hospodářské prosperitě. Lékařská péče je velmi dobře zajištěna i na dalších místech (například Nemocnice sv. Zdislavy), kde je zdravotnictví v privátních rukou, včetně místních nemocnic. Jako první z krajů ze Vysočina přihlásila k evropskému projektu Zdravé město – zdravý kraj a vede si v něm nadmíru dobře.

EMISEMI NEZASAŽENÉ LESY VYSOČINY jsou snem každého houbaře. V regionu najdeme dvě chráněné krajinné oblasti – Žďárské vrchy a Železné hory – a také devět přírodních parků a 170 maloplošných chráněných území. Botanicky bohatá a různorodá Vysočina je domovem mnoha vzácných rostlin, například rosnatky okrouhlolisté či vstavačů. U Třebíče se rozkládá Mohelenská hadcová step – naše největší stepní lokalita s typickou flórou i faunou. Její přírodní jedinečnost má přinejmenším středoevropský dosah.

NA VYSOČINĚ SE NARODILA ŘADA LIDÍ, JEJICHŽ JMÉNA JSOU DNES ZNÁMA I DALEKO ZA HRANICEMI NAŠÍ VLASTI. Další významné osobnosti, které se zapsaly do českých i světových dějin, si Vysočinu zvolily za svůj domov nebo zde strávily alespoň část života. Za všechny si připomeňme několik nejznámějších jmen: jsou jimi architekt Jan Blažej Santini Aichl, skladatel a houslista Jan Václav Antonín Stamic, skladatel a dirigent Gustav Mahler, básník a spisovatel Jan Zahradníček, básník a spisovatel Jakub Deml, básník, překladatel a grafik Bohuslav Reynek, spisovatel Jaroslav Hašek, básník a novinář Karel Havlíček Borovský, literát a vydavatel Josef Florian, spisovatel Franz Kafka, básník a prozaik Antonín Sova, malíř a ilustrátor Otakar Štáfl, skladatel Vítězslav Novák, spisovatel a redaktor Ignát Herrmann, spisovatelka a sběratelka lidového umění Františka Stránecká, básník a spisovatel Otokar Březina, malíř, grafik a ilustrátor Jan Zrzavý, spisovatelé a dramatici Alois a Vilém Mrštíkové, farář, který napsal první českou původní autorskou pohádku, Jan Karafiát, architekt a designér Josef Hoffmann, technik a vynálezce Erich Roučka, ekonom a politolog Josef Alois Schumpeter či matematik, kněz a filozof Bernard Bolzano.

Fotografie na této straně
Vlevo: Socha Karla Havlíčka Borovského v rodné Havlíčkově Borové. Nahoře: Podzim v lesích na Vysočině; malí sportovci měří své síly
Fotografie na předchozí dvoustraně
Přírodní park Třebíčsko

Vysočina je příkladem důmyslného spojení přírodních podmínek, historického dědictví a píle předků i současných obyvatel kraje. S Vysočinou je pojí láska k domovu, úcta k životnímu prostředí a zodpovědnost vůči příštím generacím. Jsou to lidé, kteří svými nápady, schopnostmi a pracovitostí přivedli tento region na rozhraní Čech a Moravy k prosperitě a všeobecnému pozitivnímu růstu.

ŽIVÁ

Turistika
Jídlo
Rodina

VYSOČINA STOJÍ ZA NÁVŠTĚVU: 20 přístupných hradů a zámků, dva kláštery, 37 naučných stezek, 2700 kilometrů pěších tras, 2400 kilometrů cykloturistických tras, 30 zimních sjezdových areálů, 200 kilometrů udržovaných lyžařských běžeckých stop, pět lanových center, 180 koňských stanic a sedm rozhleden. Podmínky pro vodáky poskytují například řeky Sázava, Jihlava, Oslava, Rokytná nebo Svratka.

ORIGINÁLNÍ KUCHYNĚ, ve které lze najít české a moravské i německé vlivy s příměsí venkovské tradice a improvizace. Tak se dá charakterizovat strava mnoha generací na Vysočině, jež chutná a vzbudí úctu a obdiv k místním kuchařkám i kuchařům. Lidé se po léta naučili do svého jídelníčku mistrně zařazovat typické místní produkty, dary země a plody svého každodenního hospodaření. Milovníci piva vyhledávají vyhlášené speciality z Vysočiny: dalešické Postřižinské pivo, přírodní Bernard z Humpolce, originální premonstrátský mok ze želivského kláštera Kloster Bier a řadu dalších proslulých místních značek.

RODINNÁ SOUDRŽNOST zůstává na Vysočině stále vysoce respektovanou tradiční hodnotou. Svědčí o tom i statistika rozvodovosti, která zde vykazuje v porovnání s ostatními kraji jedny z nejnižších čísel. Rozvětvená příbuzenstva často udržují blízké kontakty a v duchu tradic po celý rok využívají sváteční příležitosti a slavnosti k návštěvám i setkávání. Vysočina se také přihlásila k rozsáhlému projektu rodinných pasů, jež rodinám s dětmi umožňují využívat řadu slev při nákupech i návštěvách zařízení pro volný čas.

Fotografie na této straně
Vlevo nahoře: Náměstí v Jihlavě (radnice a Kostel sv. Ignáce z Loyoly). Vlevo dole: Moderní koupaliště v Havlíčkově Brodě. Nahoře: V Lipnici nad Sázavou točí pivo vnuk Jaroslava Haška Richard
Fotografie na předchozí dvoustraně
Krajina u České Bělé

CO JSTE MOŽNÁ NEVĚDĚLI…

Šikmou věž má kostel sv. Jakuba v Telči (vychýlení 48 cm).

Největším rybníkem Vysočiny je Velké Dářko (206 ha).

Rozsáhlou sbírku dýmek najdeme v Muzeu Vysočiny v Třebíči.

V zámeckém parku v Kamenici nad Lipou roste památná lípa, jejíž stáří se odhaduje na 600 až 800 let (údajně zasazena v roce 1248).

Nejstarším stromem v České republice je tis červený ve Vilémovicích na Havlíčkobrodsku, kterému odborníci střízlivým odhadem přisuzují 850 let, některé odhady tvrdí, že stáří stromu daleko přesahuje tisíc let.

Kuriozitou je pomník nejslavnějšímu přistěhovalci, který nikdy neexistoval. Postavili ho v Humpolci na základě proslulé věty z českého filmu Marečku, podejte mi pero: Hliník se odstěhoval do Humpolce.

Nejmenší český hřbitov je v Hluboké na Náměšťsku. Jeho vnitřní plocha čítá 102 m^2 a nalézá se zde sedm hrobů.

Nejstarší zvon na Vysočině (a druhý nejstarší v Čechách) je součástí chrámu Nanebevzetí Panny Marie v Havlíčkově Brodě. Zvon Vilém byl odlit nejpravděpodobněji již v 1. polovině 14. století. Průměr zvonu činí 1,47 m, výška 1,25 m a odhadovaná hmotnost 1900 kg.

Věžní hodiny na městské věži při kostele sv. Martina v Třebíči jsou největší v České republice i na evropském kontinentě. Čtyři smaltované číselníky mají průměr 550 cm.

Nádrž přehrady Švihov na řece Želivce je naší největší vodárenskou nádrží. Má rozlohu 1670 ha, hloubku 55,7 m a pojme 298,3 milionů m^3 vody

Jediné české muzeum knihy najdeme ve Žďáru nad Sázavou.

Zdravé rodinné a sousedské vztahy i společenské tradice se na Vysočině nevytratily ani s nástupem soudobého moderního způsobu života. Ten přinesl do měst výraznou nabídku služeb, na venkově se zase projevuje harmonickou péčí o životní prostředí či rozvojem ekologicky nezávadného hospodaření. Díky podpoře Fondu Vysočiny i Evropské unie nacházejí na trhu uplatnění i tradiční regionální výrobky a produkty.

PŘÁTELSKÁ

Dostupnost
Bezpečí
Odpočinek

VYSOČINA SE ROZKLÁDÁ UPROSTŘED ČESKÉ REPUBLIKY mezi dvěma nejvýznamnějšími městy Prahou a Brnem a tvoří svorník Čech a Moravy. Je ideálním místem k setkávání. Z Vysočiny máte také nejblíže ke všem dvanácti památkám UNESCO v republice. Jejich geometrický střed leží (dle stavu v roce 2008) v katastru obce Měřín.

NA VYSOČINĚ SE MŮŽETE CÍTIT BEZPEČNĚ. Dlouhodobé statistiky ukazují, že na jejím území dochází v porovnání s ostatními kraji ke spáchání nejnižšího počtu trestných činů. Na Vysočině nebyly zaznamenány výskyty plošných povodní, ani jiných mimořádných živelních pohrom.

VYSOČINA JE STÁLE VYHLEDÁVANĚJŠÍ DESTINACÍ nejen pro poznávací turistiku, ale i pro turistiku rekreační a rodinnou. Nabízí množství témat a cílů, které jsou ideální pro celou rodinu, oplývá neporušenou přírodou a láká svou dostupností. Čisté lesy poskytují bohaté příležitosti houbařům.

Fotografie na této straně
Vlevo: Zákoutí řeky Doubravy. Nahoře: Odpočinek v přírodní rezervaci Kobylinec. Dole: Stanování u vyhledávaného rybníku Řeka
Fotografie na předchozí dvoustraně
Výhled do okolí z Pasecké skály

CO JSTE MOŽNÁ NEVĚDĚLI…

Jediný větrný mlýn na Vysočině stojí v Třebíči. Byl postaven v roce 1825 a sloužil k mletí smrkové kůry na tříslo pro potřeby koželužských dílen v Borovině.

Dálniční most Vysočina u Velkého Meziříčí je ojedinělý svými rozměry, výškou nad terénem i způsobem provedení. Nosnou konstrukci tvoří dva ocelové nosníky o celkové váze 6000 tun. Pilíře jsou betonové. Výška mostovky je 76 metrů, délka přemostění činí 425 metrů.

Eš na Pacovsku je obec s nejkratším názvem u nás, naopak nejdelší jednoslovné pojmenování nesou Prostředkovice na Jihlavsku.

Nejstarší moravskou rozhlednou je Babylon u Náměště nad Oslavou (1831).

V Kralicích na Třebíčsku sídlí ojedinělý památník Bible kralické.

První českou operu napsal František Václav Míča. Jmenuje se O původu Jaroměřic a poprvé se hrála roku 1730 na zámku v Jaroměřicích nad Rokytnou.

Nejvyšší český monolit, takzvaný Plečníkův obelisk na Pražském hradě (15,41 m), vznikl z mrákotínské žuly.

Prvním českým politickým deníkem byly Národní noviny, které od 5. dubna 1848 vydával rodák z Vysočiny Karel Havlíček Borovský.

Fárův dům nebo Drechslerova vila z let 1912–1913 v Pelhřimově jsou ojedinělými kubistickými stavbami architekta Pavla Janáka.

Druhé nejrozsáhlejší městské podzemí v ČR bylo vybudováno pod Jihlavou.

V Pelhřimově se stékají vody z celé planety v rámci projektu Muzea rekordů a kuriozit. Od zahájení pokusu o rekord v roce 2005 přiteklo pomocí obřího trychtýře do pelhřimovské říčky Bělá již 676 vzorků ze 65 zemí.

Vysočina je výborným místem pro život. Lidé se zde dožívají vyššího věku v nejčistším životním prostředí, nezaměstnanost je dlouhodobě pod republikovým průměrem, mzdy rostou v porovnání s ostatními kraji nejrychleji. Vysočina je také krajem nejbezpečnějším. Je místem, kde se dá dobře žít, pracovat nebo podnikat a kde budete vítáni při svých cestách za poznáním a odpočinkem.

NAŠE

ROP
Jihovýchod

Evropská unie
Evropský fond pro regionální rozvoj
Investice do vaší budoucnosti

Kraj Vysočina

Vydal: Krajský úřad kraje Vysočina v roce 2009. **Vydání:** první
Počet výtisků: 30 000
Grafické zpracování: Studio Elmar. **Tisk:** Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.
Fotografie: Ing. Vladimír Kunc, Luboš Pavlíček, Studio Elmar

NEPRODEJNÉ

Krajský úřad kraje Vysočina
Žižkova 57, 587 33 Jihlava, Česká republika
Tel.: 564 602 111, fax: 564 602 420
E-mail: posta@kr-vysocina.cz
Internet: www.kr-vysocina.cz